

Jaarverslag 2012
Oranjewoud N.V.

Inhoud

Blz.

Bestuursverslag

Voorwoord	3
Ondernemingsprofiel	4
Kerncijfers, Personalia Directie en Raad van Commissarissen	5
Verslag van de Raad van Commissarissen.....	7
Verslag van de Raad van Bestuur	10

Jaarrekening 2012..... 31

Geconsolideerde balans per 31 december.....	32
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening.....	33
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten.....	34
Geconsolideerd overzicht van mutaties in het eigen vermogen.....	35
Geconsolideerd kasstroomoverzicht.....	36
Waarderingsgrondslagen	37
Toelichting op de geconsolideerde balans	51
Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening.....	83
Vennootschappelijke balans per 31 december	91
Vennootschappelijke winst-en-verliesrekening	92
Toelichting op de vennootschappelijke balans	93
Toelichting op de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening	98
Overige gegevens	99
Controleverklaring.....	100

Aandeelhoudersinformatie..... 102

Bijlage 1: Geconsolideerde belangen..... 104

VOORWOORD

Wij presenteren in dit jaarverslag over 2012 onze cijfers en informeren u over de ontwikkeling van de voornaamste werkmaatschappijen binnen Oranjewoud N.V.

Oranjewoud N.V. is op 18 oktober 2001 ontstaan.

Per 5 januari 2012 is de Groep verder uitgebreid en wel met de overname van Ooms Nederland Holding B.V. Op 11 oktober 2012 is een aantal activiteiten overgenomen van Van Straten B.V. uit Eindhoven.

Het geconsolideerde netto resultaat is in 2012 ten opzichte van 2011 met 31% gestegen van € 17,9 miljoen naar € 23,5 miljoen. De netto omzet steeg met 1,6% oftewel € 28,0 miljoen tot € 1,771 miljard. Het segment Advies- en ingenieursdiensten heeft een lichte omzetstijging gerealiseerd. De daling van de omzet in Nederland werd gecompenseerd door groei in Colombia, de Verenigde Staten, Frankrijk en België. Het netto resultaat van het segment steeg in dezelfde landen als de omzet. Het segment Railsystemen zag in 2012 ten opzichte van 2011 de netto omzet licht dalen. Het netto resultaat verbeterde fors. Civiele infrastructuur zag de netto omzet aanzienlijk stijgen, m.n. door de acquisitie van Ooms Nederland Holding B.V. Ook het netto resultaat verbeterde aanzienlijk. Bouw zag de netto omzet belangrijk dalen, waardoor het netto resultaat in rode cijfers wordt geschreven. Het netto resultaat bij Technisch Beheer en installatiemanagement is nagenoeg verdampt ten gevolge van een duidelijke daling van de netto omzet.

Het voorstel van de Raad van Bestuur, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, is om over het boekjaar 2012 geen dividend uit te keren.

De Raad van Bestuur

Oranjewoud N.V., topholding van Strukton Groep, Antea Group en Advies- en Ingenieursbureau Oranjewoud, is een beursgenoteerde onderneming, waarin nationaal en internationaal opererende bedrijven zijn ondergebracht. De tot Oranjewoud N.V. behorende ondernemingen verrichten activiteiten op het gebied van civiele infrastructuur, rail-systemen, gebouwen, milieu, ruimtelijke ontwikkeling en recreatie. Hierbij wordt het gehele traject van studie, advies, ontwerp, planvoorbereiding en directievoering tot realisatie, beheer en exploitatie verzorgd.

Strukton biedt totaalconcepten op het gebied van infrastructuur en accommodatie met toepassing van specialistische technieken. Het doel is de eindgebruiker comfortabel te laten wonen, werken, reizen, leren en recreëren. Strukton is actief in drie markten:

- Railsystemen: railinfrastructuur en informatiesystemen (Strukton Rail)
- Civiele infrastructuur: civiele infra (Strukton Civiel)
- Gebouwen: ontwerp, realisatie (bouw en installaties) en beheer en onderhoud (bouwkundig, installatietechnisch en energie) (Strukton Bouw en Strukton Worksphere)

Binnen elk van deze markten als ook markt overstijgend werkt Strukton Integrale Projecten aan PPS-concessieprojecten, nieuwe concepten, eigen initiatieven en financieringsoplossingen.

Antea Group en Advies- en ingenieursbureau Oranjewoud bieden advies- en ingenieursdiensten op het gebied van infrastructuur, ruimte, milieu en veiligheid. Door een combinatie van strategisch denken en technische expertise en een pragmatische aanpak worden effectieve oplossingen aan de opdrachtgevers geboden.

Op het gebied van sport- en vrijetijdsvoorzieningen verzorgt Oranjewoud desgewenst het gehele traject van studie, advies, ontwerp, planvoorbereiding en directievoering tot realisatie, beheer en exploitatie.

De detacheringstak van Oranjewoud richt zich op het detacheren van technisch personeel in de brede range van bouwkunde, civiele techniek, industriële automatisering, werktuigbouwkunde, elektrotechniek en technische bedrijfskunde.

Oranjewoud N.V. werkt zowel in opdracht van centrale en lokale overheden als van het bedrijfsleven. De Groep is genoteerd aan de officiële Markt van Euronext N.V. te Amsterdam. Centric B.V. heeft ultimo 2012 een belang van 93,44% in Oranjewoud N.V.

KERNCIJFERS

	2012	2011	2010	2009	2008
Resultaat (bedragen x € 1 mln.)					
Netto-omzet	1.771,4	1.743,4	694,9	412,0	375,1
Ebitda	75,3	84,3	43,7	28,8	33,6
Nettowinst (na belasting)	23,5	17,9	14,2	13,0	17,2
Totaalresultaat na belastingen	20,0	15,0	16,3	12,6	17,9
Totale netto kasstroom	-63,2	-22,8	112,6	13,7	-11,4
Totale operationele kasstroom	12,6	2,0	92,4	34,3	35,4
Vermogen (bedragen x € 1 mln.)					
Eigen vermogen (EV)	260,6	240,7	171,4	121,4	108,7
Totaal vermogen (TV)	1.118,2	1.085,4	1.281,0	265,9	224,0
EV/TV	23,3%	22,2%	13,4%	45,6%	48,6%
EV/TV (excl. PPS-projecten)	25,4%	25,0%	17,2%	45,6%	48,6%
Medewerkers (headcount)					
Aantal ultimo boekjaar	9819	9369	9171	3271	3070
Orderportefeuille (bedragen x € 1 mln.)					
Advies- en ingenieursdiensten	233,1	228,8	246,3	229,5	116,7
Rail	719,2	757,5	726,3	-	-
Civiel	643,2	639,6	726,1	-	-
Bouw	219,0	235,3	254,8	-	-
Technisch beheer en installatie mn.	364,6	352,4	357,8	-	-
Overigen	<u>34,8</u>	<u>33,3</u>	<u>47,4</u>	<u>57,2</u>	<u>57,2</u>
Totaal	2.213,8	2.247,0	2.358,6	286,7	173,9

In de orderportefeuille van het segment Advies- en ingenieursdiensten is vanaf 2009 de portefeuille van Environmental Liability Transfer (ELT) projecten opgenomen.

G.P. (Gerard) Sanderink (1948)

Geboortjaar: 1948. Nederlandse nationaliteit. Gerard Sanderink is een groot gedeelte van zijn loopbaan werkzaam geweest in de IT software. In 1978 was hij medeoprichter en directeur van het bedrijf ICT Automatisering. Na de verkoop van zijn belang startte Gerard Sanderink het bedrijf Centric. Dit bedrijf is uitgegroeid tot een vooraanstaande aanbieder van informatietechnologie in Nederland. Centric is eveneens actief in België, Duitsland, Noorwegen Zwitserland en Zweden. Eind 2005 heeft Gerard Sanderink advies- en ingenieursbureau Oranjewoud verworven. Het bedrijf werd eind 2006 ondergebracht in het beursfonds Oranjewoud N.V. Gedreven door zijn belangstelling voor techniek, zijn ondernemersgeest en zijn wereldwijde blik, trok hij vervolgens ingenieursbureaus aan in de Verenigde Staten, Frankrijk en Colombia. Eind 2010 verwierf Oranjewoud N.V. Strukton Groep, waarvan Gerard Sanderink sindsdien directievoorzitter is.

P.G. Pijper (1966)

Pieter Pijper is sinds 2000 werkzaam bij Oranjewoud en vervult sinds 2007 de functie van CFO van Oranjewoud N.V. Tevens is hij sinds 2008 de CFO van Antea USA, Inc. in de Verenigde Staten. Naast zijn werkzaamheden bij Oranjewoud N.V. en Antea USA Inc. doceert Pieter Pijper op het gebied van risicomangement en verricht hij een aantal bestuursfuncties. Sinds 2012 vervult Pieter Pijper de functie van financieel directeur bij Strukton Rail en is hij lid van de Raad van Commissarissen van Europool B.V. en plaatsvervangend lid van de Raad van Bestuur van Strukton Rail in Zweden.

PERSONALIA RAAD VAN COMMISSARISSEN

H.G.B. Spenkelink (1947)

Herman Spenkelink is van 1983 tot en met 2008 lid van de Raad van Bestuur van Dura Vermeer Groep N.V. geweest; vanaf 1974 was hij werkzaam in verschillende functies binnen de Dura Vermeer Groep en sinds zijn aftreden als bestuurder in 2008 vervult hij bij de Dura Vermeer Groep nog diverse adviesfuncties. Herman Spenkelink heeft dan ook significante ervaring en deskundigheid binnen de marktsegmenten bouw en vastgoed. Tevens verricht Herman Spenkelink een aantal bestuursfuncties en neemt hij zitting in enkele commissariaten ("Aqua+" Beheer B.V. te Goor, AGAR Holding B.V. te Hengelo en Alewijnse Holding B.V. te Nijmegen).

J.P.F. van Zeeland (1946)

Jan van Zeeland brengt een belangrijke financiële en corporate governance expertise en deskundigheid met zich mee. Jan van Zeeland is van 1964 tot en met 2004 werkzaam geweest in de accountancy; vanaf 1981 als partner bij de accountantskantoren Vis & Van Zeeland, Zeeland en Ernst & Young Accountants LLP. Van 2008 tot 2010 heeft hij tevens de functie van wethouder bij de gemeente Geldrop-Mierlo vervuld.

W.G.B. te Kamp (1945)

Wim te Kamp heeft specifieke kennis en deskundigheid van de ingenieursbranche. Van 1967 tot en met 1983 was hij in diverse functies werkzaam bij Fugro B.V. en van 1983 tot en met 1998 vervulde hij de functie van algemeen directeur van Advies- en Ingenieursbureau Tauw B.V. Als directeur van Participatiemaatschappij Wadinko N.V. heeft Wim te Kamp tevens ervaring en deskundigheid opgedaan op het gebied van financieringen en investeringen. Sinds 2007 vervult hij diverse adviesfuncties en bestuursfuncties en neemt hij zitting in enkele commissariaten (Rudico Beheer B.V. te Eerbeek, IJsseltechnologie Groep B.V. te Zwolle, EFPC Holding Bilthoven B.V. te Bilthoven, Twee "R" Recyclinggroep B.V. te Hengelo, Leferink Office Works Holding B.V. te Haaksbergen, Calder Holding B.V. te Zwolle en Coöperatieve Rabobank Salland U.A. te Deventer).

VERSLAG VAN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN

Algemeen

De leden van de Raad van Commissarissen zijn benoemd tijdens de Buitengewone Algemene Vergadering die gehouden is op 29 oktober 2010. Alle drie de leden zijn benoemd voor een periode van drie jaar. Teneinde te voorkomen dat de leden van de Raad van Commissarissen gelijktijdig moeten aftreden, is tijdens de Algemene Vergadering - gehouden op 24 mei 2012 - voorgesteld dat de heren Spenkelink en Te Kamp direct na de aandeelhoudersvergadering aftreden en terstond zullen worden herbenoemd voor een periode van vier jaar. De Algemene Vergadering heeft met het voorstel tot herbenoeming van de leden van de Raad van Commissarissen ingestemd. De samenstelling van de Raad van Commissarissen is sindsdien als volgt:

- De heer H.G.B. Spenkelink, voorzitter Raad van Commissarissen. Geboortjaar: 1947. Nederlandse nationaliteit. Belangrijkste eerdere functie: lid Raad van Bestuur van Dura Vermeer Groep N.V.
- De heer W.G.B. te Kamp. Geboortjaar: 1945. Nederlandse nationaliteit. Belangrijkste eerdere functie: algemeen directeur Advies- en Ingenieursbureau Tauw B.V.
- De heer J.P.F. van Zeeland. Geboortjaar: 1946. Nederlandse nationaliteit. Belangrijkste eerdere functie: partner Ernst & Young Accountants LLP.

De Raad van Commissarissen heeft in 2012 zes reguliere vergaderingen gehad met het Bestuur van Oranjewoud N.V. Daarnaast hebben de leden van Raad van Commissarissen diverse contactmomenten gehad met de organisatie: diverse overleggen met directies werkmaatschappijen, projectbezoeken, en overleg met personeelsvertegenwoordigers. Tevens heeft de groepsaccountant Ernst & Young Accountants LLP twee vergaderingen bijgewoond: éénmaal om het accountantsverslag inzake de jaarrekening 2011 te bespreken en éénmaal om het auditplan 2012 toe te lichten. Bij de reguliere vergaderingen zijn alle leden van de Raad van Commissarissen aanwezig geweest. De vergaderingen hadden enerzijds tot doel om te komen tot een effectieve en efficiënte werkwijze tussen de Raad van Commissarissen en Bestuur, bespreking van de strategie en voorts is het overleg gebruikt om inzicht te verschaffen in de strategische, operationele en financiële doelstellingen van de onderneming. Van alle vergaderingen zijn verslagen gemaakt. Onderwerpen - niet uitputtend - die in dit overleg aan de orde zijn geweest zijn:

Risicobeheer

- In 2012 heeft de Raad van Commissarissen de werking van het risicobeheer van de Nederlandse vennootschappen regelmatig besproken met de Raad van Bestuur. Hierbij is de nadruk gelegd op risico's bij grote projecten van Strukton, zoals de A15 Maasvlakte en A2 Ondertunneling Maastricht. Tevens heeft de Raad van Commissarissen daarbij het belang benadrukt van een snelle en goede financiële rapportage. De Raad van Commissarissen ontvangt per kwartaal projectoverzichten teneinde de ontwikkelingen beter te kunnen volgen. De Raad van Bestuur stelt, dat de risicobeheersing adequaat is en dat de organisatie bij Strukton beter in control is dan voorheen maar nog voor verbetering vatbaar.
- Het proces van de totstandkoming van alsmede controle van de (geconsolideerde en vennootschappelijke) jaarrekening 2012. In dit kader zijn tevens het auditplan en de management letter voor Oranjewoud N.V. met de groepsaccountant Ernst & Young Accountants LLP besproken.

Financiering

Voor de overname van Strukton Groep N.V. is in 2010 financiering aangetrokken door Oranjewoud N.V. en zijn tevens de toen bij Strukton aanwezige kredietfaciliteiten geherfinancierd. De looptijd van deze financieringen bedraagt drie jaar en eindigt op 29 oktober 2013. Formeel dient de herfinanciering per augustus 2013 te zijn geëffectueerd. De Raad van Bestuur van Oranjewoud N.V. is in onderhandeling met zijn banken over nieuwe kredietfaciliteiten voor zowel Oranjewoud N.V. als Strukton ter vervanging van de bestaande structuur. Dit proces verloopt voortvarend.

Overnames

In 2012 zijn diverse voorstellen van de Raad van Bestuur inzake acquisities besproken. De acquisities die zijn geëffectueerd zijn in overeenstemming met de strategische lijn van de groep. In het verslag van de Raad van Bestuur wordt nader ingegaan op deze acquisities.

Diversen

- In een afzonderlijk overleg is het functioneren van de Raad van Bestuur en de individuele leden van de Raad alsmede het functioneren van de Raad van Commissarissen besproken. Hierbij is geconcludeerd dat de voor de onderneming specifieke kennis- en ervaringsgebieden in de huidige Raad adequaat zijn vertegenwoordigd.
- Opzetten van een Internal Audit functie. Deze actie is in 2012 opnieuw aan de orde geweest in de Raad van Commissarissen. De Raad van Bestuur heeft in 2012 onderzocht op welke wijze er een zinvolle invulling kan

worden gegeven aan een op te zetten Internal Audit functie. Dit proces is nog niet afgerond. De Raad van Bestuur verwacht in 2013 stappen te kunnen zetten om concreet invulling te geven aan de Internal Audit functie binnen de groep.

- De overnamesom die moest worden betaald voor de aandelen Strukton Groep N.V. was € 168,1 miljoen. Op de overnamedatum, 29 oktober 2010, is € 160 miljoen betaald. Het restant van € 8,1 miljoen betrof een uitgestelde betaling, die achttien maanden na de overnamedatum moest worden nabetaald. In de koopovereenkomst zijn door de verkoper Nederlandse Spoorwegen garanties gegeven, waaronder een balansgarantie. In 2012 zijn Oranjewoud N.V. en de Nederlandse Spoorwegen overeengekomen dat van de uitgestelde betaling van € 8,1 miljoen er nog een bedrag van € 4,7 miljoen moest worden nabetaald. Het resterende bedrag van € 3,4 miljoen is in de jaarrekening van 2012 verwerkt als overige bedrijfsopbrengst (vermindering koopsom). Hiermee zijn alle verplichtingen uit hoofde van de koopovereenkomst over en weer afgewikkeld.

Profielschets Raad van Commissarissen Oranjewoud N.V.

De Raad van Commissarissen van Oranjewoud N.V. heeft - na overleg met de Raad van Bestuur en ondernemingsraad - een profielschets Raad van Commissarissen vastgesteld. Daarbij is overeengekomen dat deze profielschets periodiek zal worden getoetst aan maatschappelijke ontwikkelingen (o.a. corporate governance) en het beleid van Oranjewoud N.V. en zo nodig, na overleg met de Raad van Bestuur en ondernemingsraad, zal worden aangepast. De corporate governance code bevat zowel principes als best practice bepalingen die de bij een vennootschap betrokken personen (onder andere bestuurders en commissarissen) en partijen tegenover elkaar in acht zouden moeten nemen. Deze profielschets is op 6 juli 2011 vastgesteld op grond van het Reglement Raad van Commissarissen Oranjewoud N.V., art. 2.2 (c). De profielschets is in 2012 niet aangepast ten opzichte van 2011. De volledige tekst van de Profielschets is terug te vinden op de website van Oranjewoud N.V.: www.ir.oranjewoud.nl.

Diversiteit

In de Wet Bestuur en Toezicht, die op 1 januari 2013 in werking is getreden, is de inspanningsverplichting opgenomen die aan grote vennootschappen oplegt dat de zetels van zowel de Raad van Bestuur als de Raad van Commissarissen voor ten minste 30% bezet worden door vrouwen en ten minste voor 30% door mannen, voor zover deze zetels worden verdeeld over natuurlijke personen. Zowel de leden van de Raad van Bestuur als de leden van de Raad van Commissarissen zijn voor langere tijd benoemd. Op het moment dat nieuwe benoemingen aan de orde zijn, zal de Raad van Commissarissen bij het opstellen van de profielschets rekening houden met deze inspanningsverplichting.

Commissies

De Raad van Commissarissen bestond in 2012 uit drie leden. De Raad van Commissarissen kent twee commissies. De Raad van Commissarissen vervult collectief de rol van auditcommissie en benoemings- en remuneratiecommissie. Specifieke punten voor de auditcommissie en/of remuneratiecommissie zijn besproken tijdens de reguliere Raad van Commissarissen vergaderingen.

Remuneratie Bestuursleden

Er zijn in 2012 geen wijzigingen opgetreden in het systeem van beloning van de leden van de Raad van Bestuur vergeleken met het verslagjaar 2011.

Beloning Raad van Bestuur

De leden van de Raad van Bestuur zijn de heren G.P. Sanderink en P.G. Pijper. De heer Sanderink is benoemd voor onbepaalde tijd. De heer Sanderink ontvangt geen beloning voor zijn werkzaamheden. De heer P.G. Pijper is op 29 oktober 2010 benoemd voor een periode van vier jaar. Voor de heer Pijper geldt een vergoeding van één jaarsalaris in het geval hij wordt gevraagd om af te treden. Dit is in lijn met de Nederlandse Corporate Governance Code. Er bestaan geen specifieke overeenkomsten tussen de leden van de Raad van Bestuur en Oranjewoud N.V. die voorzien in een uitkering bij beëindiging van het dienstverband of ontslag als lid van Raad van Bestuur na een openbaar overnamebod op de onderneming. Voor verdere details wordt verwezen naar noot 22 van de jaarrekening.

Beloning van de Raad van Commissarissen

De bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen wordt vastgesteld door de Algemene Vergadering en is voor het laatst vastgesteld op 29 oktober 2010. De leden van de Raad van Commissarissen ontvangen een vaste vergoeding die geen verband houdt met de resultaten van de Groep. De beloning van de Raad van Commissarissen geldt als een reële vergoeding voor de uit te voeren taken en verantwoordelijkheden voor een Raad van Commissarissen van een internationale, beursgenoteerde onderneming. De details van de beloning worden toegelicht onder noot 22 van de jaarrekening.

Samenstelling Raad van Commissarissen

Op 29 oktober 2010 zijn de drie leden van de Raad van Commissarissen benoemd in een Buitengewone Algemene Vergadering. De commissarissen zijn benoemd voor een periode van drie jaar. Inmiddels is er een rooster van aftreden vastgesteld. Teneinde te voorkomen dat de leden van de Raad van Commissarissen gelijktijdig moeten aftreden, is tijdens de Algemene Vergadering - gehouden op 24 mei 2012 - voorgesteld dat de heren Spenkelink en Te Kamp direct na de aandeelhoudersvergadering aftreden en terstond zullen worden herbenoemd voor een periode van vier jaar. De Algemene Vergadering heeft met het voorstel tot herbenoeming van de leden van de Raad van Commissarissen ingestemd. Hiermee is de continuïteit van het functioneren van Raad van Commissarissen gewaarborgd. Alle leden van de Raad van Commissarissen zijn onafhankelijk, zoals vereist in de best practice bepaling III.2.3 van de Nederlandse Corporate Governance Code. Er is geen sprake van conflicterende belangen, waarmee is voldaan aan best practice bepalingen III.6.1 en III.6.3.

Jaarrekening

De jaarrekening over 2012 is opgesteld en ondertekend door de Raad van Bestuur ingevolge de wettelijke verplichting krachtens artikel 2:101 (2) van het Burgerlijk Wetboek. Het bestuursverslag en de jaarrekening zijn door de Raad van Commissarissen besproken in aanwezigheid van de externe accountant. Na beoordeling van de bevindingen van de externe accountant zoals samengevat in een verslag aan de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur en na kennisname van de goedkeurende controleverklaring van Ernst & Young Accountants LLP, is de jaarrekening door alle leden van de Raad van Commissarissen goedgekeurd en ondertekend ingevolge hun wettelijke verplichting krachtens artikel 2:101 (2) Burgerlijk Wetboek. De Raad van Commissarissen stelt de Aandeelhoudersvergadering voor de jaarrekening vast te stellen. Daarnaast wordt voorgesteld de Raad van Bestuur decharge te verlenen voor het gevoerde beheer en de Raad van Commissarissen voor het toezicht.

Dividend

Oranjewoud N.V. heeft een doelstelling om 30% van de nettowinst vermeerderd met de amortisatie (na belastingen) die voortvloeit uit de overname van Strukton Groep N.V. beschikbaar te stellen voor dividend. Het uitkeren van dividend is afhankelijk van toekomstige resultaatontwikkelingen, marktontwikkelingen, gewenste solvabiliteit en de ruimte onder bestaande en toekomstige bank convenanten. Het dividend zal beschikbaar worden gesteld als keuzedividend (cash en/of aandelen).

Oranjewoud N.V. heeft voor de overname van Strukton Groep N.V. vreemd vermogen aangetrokken bij Rabobank en NIBC. De leningdocumentatie beschrijft onder welke voorwaarden dividend mag worden uitgekeerd, waarbij onder andere de hoogte van het dividend wordt beperkt tot maximaal 30% van het resultaat na belastingen vermeerderd met de amortisatie (na belastingen) die voortvloeit uit de overname van Strukton Groep N.V.

In 2012 heeft de focus van de onderneming, net als in 2011, gelegen op het verminderen van de bankschulden. Dit is gelukt, ondanks het feit dat in 2012 enkele overnames zijn gedaan waarvoor middelen zijn aangewend. Voor details wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht. Hieruit blijkt dat de geldmiddelen van de groep in 2012 met circa € 63 miljoen zijn afgenomen. Verder is het gezien de uitdagende marktomstandigheden, in met name Nederland, van belang om de komende jaren te streven naar een sterkere balans en een hogere solvabiliteit.

De combinatie van bovenstaande feiten leidt tot het voorstel van de Raad van Bestuur om, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, over het boekjaar 2012 geen dividend uit te keren.

De Raad van Commissarissen van Oranjewoud N.V. dankt het management en de medewerkers voor hun inspanningen in 2012.

De Raad van Commissarissen

H.G.B. Spenkelink
W.G.B. te Kamp
J.P.F. van Zeeland

5 april 2013

Inleiding

Oranjewoud N.V. (Oranjewoud) wil een toonaangevend partner zijn bij het ontwikkelen en toepassen van duurzame en integrale oplossingen voor alle facetten van onze leefomgeving, waarin we wonen, werken, recreëren en reizen.

Oranjewoud N.V. heeft voor de middellange termijn vier strategische groeisectoren gedefinieerd. Dit zijn Infrastructuur, Milieu, Ruimtelijke Ontwikkeling en Water.

Voor Oranjewoud is de Nederlandse thuismarkt nog steeds belangrijk. De netto omzet groeide tot € 1,382 miljard (78% van de totale netto omzet). In 2011 was de netto omzet in Nederland € 1,334 miljard (76,5% van de totale netto omzet). De toename van de omzet in Nederland is voor het grootste deel het gevolg van de overname van Ooms Nederland Holding B.V. per 5 januari 2012. Desalniettemin streeft Oranjewoud naar verdere internationalisatie van zijn activiteiten, om hiermee de afhankelijkheid van de Nederlandse thuismarkt deels te beperken. Op projectbasis zijn er projecten verworven en tenders uitgebracht in onder meer Frankrijk, Australië, Maleisië, Brazilië, Zuid-Afrika, Venezuela, Algerije en Saudi-Arabië. Het betreft vooral projecten op het gebied van civiele- en railinfrastructuur. Ter beperking van het risico worden dit soort projecten vaak in joint venture verband aangeboden, waarbij wordt samengewerkt met gerenommeerde buitenlandse partners. De verwachting is dat deze ontwikkeling zich in de komende jaren verder zal versterken.

Acquisities

In 2012 is een aantal acquisities geëffectueerd, in lijn met de strategische doelstellingen die zijn geformuleerd voor de vier strategische groeisectoren. De belangrijkste worden hieronder toegelicht.

Oranjewoud N.V. heeft via zijn dochter Strukton Civiel B.V. op 5 januari 2012 100% van de aandelen van Ooms Nederland Holding B.V. overgenomen. Op deze datum is ook control verkregen over de onderneming. De overgenomen activiteiten betreffen de grond-, weg- en waterbouwactiviteiten, de Nederlandse consultancyactiviteiten (Unihorn) en een deel van de buitenlandse infra-activiteiten van Ooms International Holding B.V. Zij zullen binnen Strukton Civiel een apart deelbedrijf vormen. De effectieve overnamedatum is 1 januari 2012. Ooms Nederland Holding B.V. heeft circa 350 medewerkers in dienst. De overname past binnen de strategie van Strukton die zich richt op de verbreding en verlenging van de keten. Met deze overname verstevigt Strukton Civiel zijn infra-activiteiten én zijn positie als wegebouwer door het verkrijgen van landelijke dekking in deze markt.

In het verlengde van deze acquisitie is ook vermeldenswaardig de overname van Rasenberg Holding B.V. op 7 januari 2013. Deze overname wordt nader toegelicht bij de gebeurtenissen na balansdatum.

Via zijn dochter Antea France heeft Oranjewoud N.V. eind mei 2012 de activiteiten en ca. 20 medewerkers van Territoires Sites & Cités (TSC) overgenomen. TSC heeft ruim 20 jaar ervaring in consultancy op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en werkt voornamelijk voor lokale overheden. Met de overname van deze activiteiten geeft Antea France gezicht aan zijn ambitie om een ruimer dienstenpakket aan zijn opdrachtgevers te kunnen aanbieden.

Voor transacties die na balansdatum hebben plaatsgevonden, wordt verwezen naar de alinea 'Gebeurtenissen na balansdatum' verderop in dit verslag.

Strategische samenwerking

Eind 2012 heeft SNCF (Franse Spoorwegen) een 50%-belang genomen in Europool. SNCF heeft daartoe de aandelen overgenomen van de Duitse firma Knappe. Oranjewoud is via zijn dochter Strukton Rail 50% aandeelhouder in genoemd bedrijf. Door deze samenwerking krijgt Europool de mogelijkheid om zijn meet- en inspectietreinen ook in te zetten in Frankrijk. De eerste afspraken daarover zijn reeds gemaakt. De verwachting is dat in het derde kwartaal 2013 de eerste metingen aan de Franse railinfrastructuur zullen aanvangen. De samenwerking met SNCF is een zeer belangrijke strategische stap voorwaarts, waarbij het niet uitgesloten is dat de samenwerking tussen SNCF en Strukton zich kan verbreden en kan worden uitgebreid naar andere landen.

Beëindigde activiteiten

Rail Noorwegen

Oranjewoud heeft begin januari 2012 de railactiviteiten van zijn dochter Strukton Rail in Noorwegen gestaakt. Sinds 2006 had Strukton Rail een positie in de Noorse spoormarkt. In 2011 is een aantal malen ingegrepen in de bedrijfsvoering van het Noorse railbedrijf. Gebleken is dat de organisatie niet in staat was om het primaire proces op een juiste manier vorm te geven, zodat de continuïteit op langere termijn niet kon worden gewaarborgd. Uiteindelijk was er geen andere keuze dan de activiteiten te staken. Inmiddels is ook de Noorse holding failliet verklaard. Hierdoor kan het opgeofferde bedrag

aan aandelenkapitaal en verstrekte intercompany leningen fiscaal worden gevolgd en verrekend met de fiscale winst in Nederland. Het opgeofferde bedrag van € 24,6 miljoen is ten laste gebracht van het fiscaal resultaat in Nederland. Dit heeft geleid tot een belastingbate van € 6,1 miljoen.

Sport internationaal (segment overigen)

In 2012 zijn de activiteiten van PST Sports in Noorwegen gestaakt. De activiteiten van PST Sports bestonden uit aanleg en onderhoud van kunstgras sportvelden. In de laatste jaren genereerde PST Sports zo'n € 4 - 5 miljoen aan omzet. Het resultaat was overwegend negatief. Er was onvoldoende zekerheid over de continuïteit van de onderneming, waarop is besloten de activiteiten te staken. Een vergelijkbare situatie doet zich voor in Duitsland. Daar is het bedrijf Gebrüder Becker GmbH actief en deze onderneming richt zich op dezelfde activiteiten als PST Sports in Noorwegen: aanleg en onderhoud van kunstgras sportvelden. Ook in Duitsland is sprake van een voortdurende verliessituatie. Oranjewoud heeft besloten om de activiteiten in 2013 gecontroleerd af te bouwen en de onderneming te staken. In het resultaat van 2012 is een discontinuïteitvoorziening genomen van € 500.000. Voor beide ondernemingen geldt dat er uit hoofde van het staken van de activiteiten, in 2013 geen effect op de resultatenrekening verwacht wordt. De afbouw van deze activiteiten is in lijn met het reeds eind 2010 genomen besluit om Sport niet langer als strategisch te bestempelen.

Verkopen

Oranjewoud heeft in december 2011 via zijn dochter Strukton 80% van zijn aandelenbelangen in zes PPS-projecten verkocht aan DIF Infrastructure II (DIF). Naast het minderheidsbelang behoudt Strukton een actieve operationele betrokkenheid tijdens de bouw- en exploitatiefase van deze projecten. Het PPS-project Detentiecentrum Zestienhoven (DC16) is destijds buiten de transactie gebleven. Inmiddels heeft Oranjewoud eind december 2012 zijn 50%-belang in dit project verkocht aan BNC DC16 Holding B.V.

Financiering en aandelenemissie

Financiering

Voor de overname van Strukton Groep N.V. is in 2010 financiering aangetrokken door Oranjewoud N.V. en zijn tevens de toen bij Strukton aanwezige kredietfaciliteiten geherfinancierd. De looptijd van deze financieringen bedraagt drie jaar en eindigt op 29 oktober 2013. Formeel dient de herfinanciering per augustus 2013 te zijn geëffectueerd. De Raad van Bestuur van Oranjewoud N.V. is in onderhandeling met zijn banken over nieuwe kredietfaciliteiten voor zowel Oranjewoud N.V. als Strukton ter vervanging van de bestaande structuur. Dit proces verloopt voortvarend. De verwachting is dat het proces van herfinanciering in de loop van het tweede kwartaal 2013 wordt afgerond.

Aandelenkapitaal

In 2012 heeft de vennootschap geen nieuwe aandelen uitgegeven. Wel zijn grootaandeelhouders Project Holland Deelnemingen B.V. en Centric B.V. overeengekomen dat Project Holland Deelnemingen B.V. zijn aandelen B per 29 juni 2012 heeft overgedragen aan Centric B.V. Door deze transactie is het aandelenbelang van Centric B.V. in Oranjewoud N.V. 93,44%.

Bankconvenanten

Oranjewoud N.V. is het gehele jaar 2012 en per 31 december 2012 compliant ten aanzien van de met de banken overeengekomen convenanten. Dit geldt voor alle convenanten binnen de Groep met uitzondering van het convenant betreffende de term loan inzake de financiering van de overname van Strukton Groep. Hier is voor het aandeel van de Nederlandse guarantor group in de assets per 31 december 2012 en de ebitda over 2012, door de relatief progressieve groei van de buitenlandse groepsentiteiten die geen deel uitmaken van guarantor pool, sprake van een lagere ratio. Hiervoor is een waiver ontvangen van de banken.

Gescheiden ondernemingen

De advies- en ingenieursdiensten van Ingenieursbureau Oranjewoud B.V. en de uitvoeringsactiviteiten van Strukton zijn niet en worden niet geïntegreerd. Vanzelfsprekend wordt samengewerkt op het moment dat opdrachtgevers kunnen profiteren van de gecombineerde kennis, competenties en referenties van de Groep en vindt kennisuitwisseling en het delen van best practices plaats. De advies- en ingenieursdiensten en Strukton hebben ieder hun eigen strategische doelstellingen. Het beleid van Oranjewoud N.V. met betrekking tot het voorkomen van eventuele belangenverstremming is vorm gegeven door compartimentering van ondernemingen en procedures die worden aangepast aan de interne organisatorische veranderingen en de eisen die gesteld worden door aanbestedingswet- en regelgeving. Deze procedures omvatten: organisatorische scheiding van projecten, scheiding van bedrijven, scheiding van managementsystemen, borging van geheimhouding en de bedrijfs(gedrags)code. De medewerkers van de onderdelen van Oranjewoud N.V. worden voorgelicht over belangenverstremming, integriteit en het belang van naleving van (interne) regelgeving. De ICT systemen en de directies van de advies- en ingenieursdiensten van Ingenieursbureau Oranjewoud B.V. en Strukton zijn volledig gescheiden.

Omzet en resultaat

De groep behaalde in 2012 een netto omzet van € 1,771 miljard (2011: € 1,743 miljard). Er is een toename van de omzet in het segment Civiele infrastructuur gerealiseerd (€ 109 miljoen) als gevolg van met name de overname van Ooms Nederland Holding B.V. en daarnaast daalde de omzet in het segment Rail Infrastructuur (€29 miljoen) met name als gevolg van het faillissement van de railactiviteiten in Noorwegen begin 2012. Ook in de segmenten Gebouwen: Bouw en Technisch Beheer en Installatie Management viel de netto omzet terug, in totaal was de teruggang ruim € 51 miljoen. De Advies- en ingenieursdiensten groeiden met € 18 miljoen terwijl de omzet in het segment overigen met € 18 miljoen daalde. Vanaf 2013 zullen de segmenten Bouw en Technisch Beheer en Installatie Management als één segment worden gerapporteerd. In de gesegmenteerde informatie wordt nader ingegaan op de strategische overwegingen.

De groep heeft in 2012 een netto resultaat geboekt van € 23,5 miljoen (2011: € 17,9 miljoen). Dit is een toename van 31%. In het resultaat is een aantal opvallende posten te onderscheiden die hieronder nader worden toegelicht.

- Op 1 januari 2012 heeft Oranjewoud via zijn dochter Strukton Civiel de onderneming Ooms Nederland Holding B.V. overgenomen. Voor deze overname is een Purchase Price Allocation (PPA) opgesteld. Uit de PPA volgde een badwill van € 6,9 miljoen (netto). Deze badwill wordt met name veroorzaakt door nieuw geïdentificeerde activa (waardering klantportefeuille en winstvoorraad van de overgenomen orderportefeuille) en herwaardering van bestaande materiële vast activa. De badwill is als onderdeel van de overige bedrijfsopbrengsten toegevoegd aan het resultaat (netto).
- Begin 2011 heeft Oranjewoud het Colombiaanse ingenieursbureau Geolingeniería overgenomen. Onderdeel van de overnamesom was een earn-out over de boekjaren 2010, 2011 en 2012. Ten behoeve van de overname is een Purchase Price Allocation (PPA) opgesteld en zijn in de PPA aannames gedaan voor de hoogte van de earn-out als onderdeel van de koopsom. De totale earn-out is uiteindelijk € 0,4 miljoen lager uitgekomen dan in de PPA aangenomen. Dit bedrag is toegevoegd aan het resultaat over 2012 (netto).
- De overnamesom die moest worden betaald voor de aandelen Strukton Groep N.V. was € 168,1 miljoen. Op de overnamedatum, 29 oktober 2010, is € 160 miljoen betaald. Het restant van € 8,1 miljoen betrof een uitgestelde betaling, die achttien maanden na de overnamedatum moest worden nabetaald. In de koopovereenkomst zijn door de verkoper Nederlandse Spoorwegen garanties gegeven, waaronder een balansgarantie. In 2012 zijn Oranjewoud N.V. en de Nederlandse Spoorwegen overeengekomen dat van de uitgestelde betaling van € 8,1 miljoen er nog een bedrag van € 4,7 miljoen moest worden nabetaald. Het resterende bedrag van € 3,4 miljoen is in de jaarrekening van 2012 verwerkt als overige bedrijfsopbrengst (vermindering koopsom, netto bedrag). Hiermee zijn alle verplichtingen uit hoofde van de koopovereenkomst over en weer afgewikkeld.
- Bij Antea USA is een impairment uitgevoerd op de geactiveerde ontwikkelingskosten van het softwareprogramma iEHS. Gebleken is dat de toekomstige kasstromen van onvoldoende omvang zijn om de totale geactiveerde kosten te dekken. De impairment bedraagt € 2,1 miljoen (bruto).
- Oranjewoud heeft begin januari 2012 de railactiviteiten van zijn dochter Strukton Rail in Noorwegen gestaakt. Sinds 2006 had Strukton Rail een positie in de Noorse spoormarkt. In 2011 is een aantal malen ingegrepen in de bedrijfsvoering van het Noorse railbedrijf. Gebleken is dat de organisatie niet in staat was om het primaire proces op een juiste manier vorm te geven, zodat de continuïteit op langere termijn niet kon worden gewaarborgd. Uiteindelijk was er geen andere keuze dan de activiteiten te staken. Inmiddels is ook de Noorse holding failliet verklaard. Hierdoor kan het opgeofferde bedrag aan aandelenkapitaal en verstrekte intercompany leningen fiscaal worden gevolgd en verrekend met de fiscale winst in Nederland. Het opgeofferde bedrag van € 24,6 miljoen is ten laste gebracht van het fiscaal resultaat in Nederland. Dit heeft geleid tot een belastingbate van € 6,1 miljoen.

Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat ook in het resultaat van 2011 incidentele posten zijn opgenomen, waarvan de voornaamste het transactieresultaat op de verkoop van een 80% belang van Strukton Finance Holding (PPS-projecten) ter grootte van € 8,3 miljoen.

Omzet en resultaat	2012	2011	2010 *)	2009	2008
Resultaat (bedragen x € 1 mln.)					
Netto-omzet	1.771,4	1.743,4	694,9	412,0	375,1
Ebitda	75,3	84,3	43,7	28,8	33,6
Nettowinst (na belasting)	23,5	17,9	14,2	13,0	17,2
Totale netto kasstroom	-63,2	-22,8	112,6	13,7	-11,4
Vermogen (bedragen x € 1 mln.)					
Eigen vermogen (EV)	260,6	240,7	171,4	121,4	108,7
Totaal vermogen (TV)	1.118,2	1.085,4	1.281,0	265,9	224,0
EV/TV	23,3%	22,2%	13,4%	45,6%	48,6%
EV/TV (excl. PPS-projecten)	25,4%	25,0%	17,2%	45,6%	48,6%
Medewerkers (headcount)					
Aantal ultimo boekjaar	9819	9369	9171	3271	3070
Orderportefeuille (bedragen x € 1 mln.)					
Advies- en ingenieursdiensten	233,1	228,8	246,3	229,5	116,7
Rail	719,2	757,5	726,3	-	-
Civiel	643,2	639,6	726,1	-	-
Bouw	219,0	235,3	254,8	-	-
Technisch beheer en installatie mn.	364,6	352,4	357,8	-	-
Overigen	<u>34,8</u>	<u>33,3</u>	<u>47,4</u>	<u>57,2</u>	<u>57,2</u>
Totaal	2.213,8	2.247,0	2.358,6	286,7	173,9

*) inclusief Strukton Groep N.V. vanaf de datum waarop 'control' is verkregen, 29 oktober 2010.

In de orderportefeuille van het segment Advies- en ingenieursdiensten is vanaf 2009 de portefeuille van Environmental Liability Transfer (ELT) projecten opgenomen.

Amortisatie

De totale bruto amortisatie van immateriële vaste activa, Purchase Price Allocation (PPA) afschrijvingen en overige amortisaties, bedraagt € 19,1 miljoen (2011: € 29,8 miljoen). De amortisatie van immateriële vaste activa heeft daarmee in 2012 een fors effect op het netto resultaat. Het effect is echter wel aanzienlijk lager dan in 2011. In het verslagjaar 2012 is een bruto bedrag (non cash) van € 15,7 miljoen (2011: € 28,9 miljoen) gerelateerd aan Purchase Price Allocations geamortiseerd ten laste van het resultaat (zie onderstaande tabel). Van de bruto amortisatie vloeit een bedrag van € 9,8 miljoen (2011: € 22,7 miljoen) voort uit de amortisatie die is gerelateerd aan de PPA van Strukton. De amortisaties die voortvloeien uit de Purchase Price Allocations zullen ook in 2013 en verder nog invloed hebben op het netto resultaat. Op basis van de PPA van Strukton Groep N.V., de reeds bestaande amortisaties uit eerdere overnames en op basis van de ultimo 2012 geschatte resterende economische levensduur zijn de komende jaren de navolgende effecten te verwachten:

PPA amortisatie (excl. overige amortisatie en excl. PPA afschrijvingen etc.)

Bedragen x € 1.000	Excl. Strukton			Strukton			Totaal		
	Bruto amortisatie	Vrijval Vpb latentie	Netto resultaat	Bruto amortisatie	Vrijval Vpb latentie	Netto resultaat	Bruto amortisatie	Vrijval Vpb latentie	Netto resultaat
2011	6.261	-1.750	4.512	22.712	-5.878	16.834	28.973	-7.628	21.345
2012	5.863	-1.615	4.248	9.824	-2.456	7.368	15.687	-4.071	11.616
2013	5.850	-1.611	4.240	5.474	-1.369	4.106	11.324	-2.979	8.345
2014	5.103	-1.424	3.679	3.626	-907	2.720	8.729	-2.330	6.398
2015	4.295	-1.222	3.073	2.629	-657	1.972	6.924	-1.879	5.045
2016	<u>4.099</u>	<u>-1.162</u>	<u>2.938</u>	<u>836</u>	<u>-209</u>	<u>627</u>	<u>4.935</u>	<u>-1.371</u>	<u>3.565</u>
Totaal	31.472	-8.782	22.689	45.101	-11.476	33.626	76.573	-20.258	56.315

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 7 januari 2013 heeft Oranjewoud N.V. middels zijn dochter Strukton Civiel B.V. de infra activiteiten van Rasenberg Holding B.V. overgenomen. Hierbij heeft Strukton Civiel B.V. een 100%-belang verworven in Rasenberg Wegenbouw B.V., Rasenberg Verkeer & Mobiliteit, Reanco B.V. en R.O.B. B.V. Deze activiteiten zullen worden voortgezet onder de naam Rasenberg Infra B.V. Daarnaast heeft Oranjewoud N.V. middels Strukton Civiel B.V. door middel van een activa passiva transactie de milieuactiviteiten van Rasenberg Milieutechniek overgenomen. Deze activiteiten zullen worden voortgezet onder de naam Strukton Milieutechniek. De omzet van de overgenomen infra- en milieu activiteiten bedraagt circa € 80 miljoen.

Oranjewoud dochter Strukton Civiel B.V. en Ooms Bouw & Ontwikkeling B.V. hebben op 8 januari 2013 overeenstemming bereikt over de overname van de activiteiten van Unihorn India Pvt. Ltd. Deze transactie is een uitbreiding van de transactie van de overname van Ooms Civiel B.V. die op 5 januari 2012 plaatsvond. Unihorn India Pvt Ltd. is in 1987 opgericht en is dienstverlener op het gebied van infrastructuur voor snelwegen en vliegvelden. De 162 experts van Unihorn India hebben uitgebreide ervaring in planning, ontwerp en project- en bouwmanagement van snelwegen, bruggen en luchthavens, zoals de uitbreiding en modernisering van landingsbanen en terminals, het ontwerpen van snelwegen en het verzorgen van directie en toezicht bij de aanleg van snelwegen. Unihorn India voert deze projecten in geheel India uit. Tot de opdrachtgevers behoren zowel de regionale en landelijke overheid als private partijen. De activiteiten van Unihorn India Pvt Ltd. zullen op een later tijdstip worden ondergebracht in Antea Group, de buitenlandse advies- en ingenieursbureaus binnen de Oranjewoud Groep. De jaaromzet bedraagt ca. € 3 miljoen.

Oranjewoud dochter Antea France en Géo-Hyd hebben op 30 januari 2013 overeenstemming bereikt over de overname van 100% van de aandelen van Géo-Hyd. Géo-Hyd is gespecialiseerd in watermanagement met de focus op de natuurlijke cyclus en kwaliteit van water. De belangrijkste competentiegebieden zijn Integrated Water Resources Management (IWRM), geomatica en datamanagement. Deze expertises worden ook internationaal ingezet, zoals voor projecten van de Europese Commissie en de Wereldbank in Ivoorkust, Nigeria en Algerije. De actieve Research & Development aanpak van Géo-Hyd zorgt ervoor dat zij een goede positie bij academische en onderzoeksinstituten heeft en vaak externe financiers weet te betrekken bij R&D-projecten. Géo-Hyd heeft ongeveer 30 medewerkers. De acquisitie van Géo-Hyd past in de strategie van Antea France om zijn expertise op het gebied van watermanagement verder te ontwikkelen. De jaaromzet bedraagt ca. € 1,5 miljoen.

Op 11 februari 2013 heeft Oranjewoud N.V. middels Strukton Assets B.V. de aandelen in SPC ISE B.V. overgenomen van B.V. Projectmaatschappij Complian en Van Straten Groep B.V. en daarmee een 100%-belang verworven. SPC ISE B.V. heeft op 15 december 2011 met de Gemeente Eindhoven een DBFMO-overeenkomst gesloten voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het 30-jarig onderhoud en beheer van de huisvesting voor de internationale school Eindhoven. SPC ISE B.V. heeft hiertoe, eveneens op 15 december 2011, een financieringovereenkomst gesloten met de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten.

Oranjewoud dochter Strukton Rail heeft op 29 maart 2013 aangekondigd overeenstemming te hebben bereikt met Unieco SC over een uitbreiding van het belang van Strukton Rail in de Italiaanse spoorbouwer CLF SpA. Strukton Rail is sinds 1998 aandeelhouder en verhoogt zijn aandeel van 40% naar 60%. Unieco blijft met 40% de medeaandeelhouder. Tevens is overeengekomen dat Unieco een put-optie heeft om zijn resterende aandelenbelang, onder bepaalde condities, te verkopen aan Strukton Rail tussen de 2 en 5 jaar na effectuering van de koopovereenkomst. CLF-groep (Costruzioni Linee Ferroviarie) realiseert onderhoud, vernieuwing en nieuwbouw van spoorssystemen. Met zijn dochterbedrijven Sifel en Arfer levert CLF alle techniekvelden: spoorbouw, elektrificatie, signalisatie en telecommunicatie. Met ruim 500 medewerkers heeft CLF-groep in 2012 een omzet van € 121 miljoen gerealiseerd. CLF is een van de leidinggevende spoorbouwers in Italië met kantoren in Bologna, Alessandria en Spigno Monferrato. Het bedrijf realiseerde recent de spoorbouw van de hogesnelheidslijn Milaan-Bologna, grote spoorvernieuwingen aan de hoofdlijnen in Noord- en Midden-Italië en de Alpen transversalen. Daarnaast voert CLF diverse tram- en metroprojecten uit. Buiten Italië voert CLF werken uit in Algerije, Marokko, Venezuela en Bulgarije. Deze stap past in het streven van Strukton Rail om zijn positie als full service provider van rail systemen in zes Europese landen te versterken en verder uit te breiden. Ter ondersteuning van de core business van de opdrachtgevers en Strukton wordt gebruik gemaakt van onderscheidende technologieën, zoals Data Acquisitie en Data Management met behulp van meet- en inspectietreinen, energy solutions en tractie elektronica voor rolling stock. Als railspecialist in joint ventures met gerenommeerde systeemleveranciers wordt ook een selectieve groei in landen buiten Europa nagestreefd.

De met de bovengenoemde overnames samenhangende verplichting terzake aankoop van aandelen bedraagt ca. € 40 miljoen.

SEGMENTATIE

Oranjewoud N.V. rapporteert over de segmenten Advies- en ingenieursdiensten, Railinframarkt, Civiele inframarkt, Gebouwen: Bouw, Technisch beheer en Installatiemanagement en Overigen.

Advies- en ingenieursdiensten

<i>in EUR x miljoen</i>	2012	2011
Bedrijfsopbrengsten	322,6	304,9
Operationeel resultaat (Ebitda)	23,7	18,6
Orderportefeuille	233,1	228,8
Aantal medewerkers (ultimo)	2918	2706

In **Nederland** opereert Advies- en ingenieursbureau Oranjewoud nog steeds in een dynamische markt. De Nederlandse economie is niet verbeterd en deze situatie zal naar verwachting in 2013 voortduren. Met name de publieke markt heeft te maken met dalende begrotingen en de manier van aanbesteden verandert; er is meer concurrentie en een grotere vraag naar kwaliteit en duurzaamheid.

Ondanks de moeilijke economische situatie zijn er kansen voor nieuwe business en innovatie. Zo is het model voor het onderhoud van pijpleidingen succesvol gebleken. Er is een omvangrijke opdracht verworven van Prorail voor data management van ondergrondse infrastructuur (kabels en leidingen) langs het Nederlandse spoorwegennet. Daarnaast is een groot contract met de NAM (Shell en Exxon) gesloten voor de levering (gedurende 30 jaar) van bliksem- en overspanningsbeveiliging en kathodische bescherming. Rijkswaterstaat heeft opdracht verstrekt voor de jaarlijkse meting van het landelijk verkeersvolume waarvan de uitkomsten voor diverse landelijke studies worden gebruikt.

De orderportefeuille vertoont een lichte groei, met name in de business lines infra, milieu, veiligheid en realisatie. Deze groei lijkt stabiel te zijn.

Risicobeheersing

In Nederland is gestart met het project KLANT; Kwaliteit Leveren Als Nooit Tevoren. Belangrijke onderwerpen in dit programma zijn de verandering van houding en gedrag van de werknemer en een vernieuwing van het risicobeheersysteem. Naast dit project heeft elke business line kwaliteitverbeteringsprogramma's.

Personeel

In het personeelsbestand is in 2012 in absolute termen nauwelijks verandering opgetreden. Het totaal van ca. 1200 medewerkers is echter qua samenstelling gewijzigd: het aantal medewerkers in het primaire proces is gegroeid, terwijl in de ondersteunende staven de werkgelegenheid afnam.

Ook Antea Group in **België** heeft te maken met een lastige economische situatie. De marge staat onder druk door sterke concurrentie en er is sprake van uitstel van projecten als gevolg van de beperkte budgetten van opdrachtgevers. De voortdurende sterke concurrentie tussen aannemers resulteert in verminderde inkomsten uit engineering activiteiten aangezien het honorarium een percentage van de totale bouwsom is (het zgn. ereloon). Daarnaast worden aanbestedingsprocedures, kwaliteitscontroles en audits steeds uitgebreider, hetgeen leidt tot hogere kosten.

In 2012 zijn enkele grote projecten verworven, zoals een driejarig contract van Aquafin voor modellering, ontwerp en engineering van rioolstelsels in Vlaanderen, een Breaam assessment van een nieuwe campus voor de Karel De Grote Hogeschool in Antwerpen en een beleid- en haalbaarheidsstudie voor energiebesparing in historische monumenten. Tevens is een project in Antea Group verband verworven. Het betreft een project van de Wereldbank in Bolivia voor een studie naar bescherming van stroomgebieden en gronderosie.

Risicobeheersing

Een belangrijk aandachtspunt in het risicobeheersingsproces in België betreft facturering van werkzaamheden voor projecten die tijdelijk zijn stilgelegd of opgeschort en het verkorten van betalingstermijnen.

Personeel

De voortdurende aandacht voor economisch rendabele projecten en kostenreductie heeft geleid tot een reductie van het personeelsbestand met ca. 20 medewerkers.

Antea Group in **Frankrijk** heeft in 2012 zowel met de activiteiten op de Franse markt als internationaal met de Franse overzeese gebieden een historisch hoog niveau bereikt. Dit geldt voor de omzet, het bedrijfsresultaat en het personeelsbestand. De stijging van omzet en resultaat is voornamelijk te danken aan een aantal grote, complexe, multidisciplinaire projecten met een hoge netto marge. Naar verwachting zal de groei enigszins afnemen in 2013 als gevolg van de onzekerheid over overheidsinvesteringen. Ook de projectverwerving vertoonde in 2012 een historisch hoogtepunt dankzij de verwerving van een groot aantal strategische projecten. Na de voltooiing van een aantal van deze grote projecten, zal de orderportefeuille in 2013 op een voor Antea France normaal niveau komen.

In 2012 is een aantal grote projecten verworven, zoals een master service agreement voor de retailactiviteiten van Exxon waaruit naar verwachting een aanzienlijke hoeveelheid werk in de komende vier jaar voortkomt, een overeenkomst met WAPP (West Afrika Power Pool) voor een milieu- en sociale assessment van een hoogspanningsnet tussen Guinee en Mali en een contract voor de directievoering van afvalverwerking in Martinique. Een mooi voorbeeld van een succesvolle aanbieding door een samenwerking binnen het Antea Group verband, de Inogen partners en bedrijven uit het Franse netwerk, is een multinationale master service agreement met Total.

Risicobeheersing

De status van de projecten wordt maandelijks gedetailleerd gecontroleerd en geanalyseerd.

Personeel

In 2011 werd het personeelsbestand reeds aanzienlijk uitgebreid. Deze trend heeft zich in 2012 voortgezet, wat heeft geleid tot een toename van het personeel met ca. 60 fte (zowel in Frankrijk als in de Franse overzeese gebieden). De groei zal in 2013 stabiliseren.

Overnames

Eind mei 2012 zijn de activiteiten en ca. 20 medewerkers van Territoires Sites et Cités (TSC) overgenomen. De overname van TSC was een strategische stap in de ontwikkeling van de activiteiten op het gebied van ruimtelijke ordening in Frankrijk.

Op 30 januari 2013 werd 100% van de aandelen van Géo-Hyd overgenomen. Géo-Hyd is gespecialiseerd in watermanagement met de focus op de natuurlijke cyclus en kwaliteit van water. Deze expertises worden zowel nationaal als internationaal ingezet. Géo-Hyd heeft ongeveer 30 medewerkers. De acquisitie van Géo-Hyd past in de strategie van Antea France om zijn expertise op het gebied van watermanagement verder te ontwikkelen.

In 2012 heeft Antea Group in de **Verenigde Staten** vanuit drie business units geopereerd, nl. USA Operations dat consulting activiteiten uitvoert zowel op de lokale markt als internationaal in samenwerking binnen het Antea Group verband en het Inogen netwerk. Opdrachtgevers zijn voornamelijk het private bedrijfsleven (95%). Global Corporate Consultancy (GCC) verzorgt consulting op het gebied van duurzaamheid voor internationale opdrachtgevers en iEHS dat softwareprogramma's ontwikkelt om zijn opdrachtgevers te ondersteunen met het management van EHS issues. Tot op heden zijn de vaste kosten voor de ontwikkeling en instandhouding van het softwarepakket hoger dan de licentie inkomsten. In 2013 zal iEHS integreren in USA Operations ter aanvulling van de consulting activiteiten.

De orderportefeuille van Antea Group in de VS is sterk en blijft groeien. Terwijl een aanzienlijk deel van de orderportefeuille betrekking heeft op de Environmental Liability Transfer contracten (contracten waarbij de milieurisico's worden afgekocht door de opdrachtgever en worden overgenomen door Antea USA) zijn de inkomsten op de thuismarkt in 2012 met meer dan 15% gegroeid.

De ELT contracten zijn een belangrijk vehikel voor het verhogen van de inkomsten uit consulting activiteiten. Er zijn momenteel tien ELT contracten in uitvoering waarvan de resterende orderwaarde ca. € 124 miljoen bedraagt voor de komende 5-10 jaar. Tevens worden er afrondende onderhandelingen gevoerd over een ELT project met een waarde van € 17 miljoen en wordt er onderhandeld over twee mogelijke nieuwe projecten.

Een enigszins verbeterd economisch klimaat in de VS en een voortdurende wens van de opdrachtgevers om EHS&S (Environmental Health Safety & Sustainability) uitdagingen aan te gaan, schept mogelijkheden voor uitbreiding. In Antea Group verband blijven de internationale projectkansen sterk, vooral in Afrika, Zuid-Amerika en Zuidoost-Azië.

Risicobeheersing

Alle incidenten worden door het risk managementteam in de VS onderzocht en geanalyseerd. De focus ligt - naast beperking van de contractuele risico's - op het naleven van Health & Safety vereisten die door de opdrachtgevers worden gesteld.

Personeel

Het personeelsbestand is in 2012 stabiel gebleven. Voor 2013 wordt een beperkte toename verwacht.

Geoingeniería in **Colombia** is voornamelijk actief op de olie- en gasmarkt. Net als in 2011 is deze markt in 2012 gegroeid. De Colombiaanse overheid heeft een nationaal productiedoel van olie en gas gesteld, wat ook effecten heeft op de benodigde bijbehorende infrastructuur (platformen, pijpleidingen, etc.). Ecopetrol (de Colombiaanse staatsoliemaatschappij) en Pacific Rubiales hebben het voortouw in deze ontwikkeling.

Het afgelopen jaar is het aantal bedrijven dat milieudiensten levert toegenomen (van 48 naar 66). De trend op deze markt is om opdrachten over meer bedrijven te verdelen. In de markt van civiele techniek (geotechniek) en toezicht is deze trend niet zichtbaar. Het marktvolume neemt ook toe. Geoingeniería diversifieert zijn dienstverlening en breidt zijn activiteiten uit richting de civiele techniek en maakt daarbij gebruik van de kennis en competenties van de totale Antea Group. Geoingeniería wil de business unit civiele techniek op korte, middellange en lange termijn verder ontwikkelen. Voor 2013 zal de strategie gericht zijn op continuering en ontwikkeling van de relatie met Ecopetrol, met de mogelijkheid om nieuwe projecten voor de business unit civiele techniek te verwerven. Daarnaast worden de mogelijkheden voor het uitvoeren van technische studies in Peru onderzocht.

De omzet op de olie- en gasmarkt was aanzienlijk hoger dan begroot (150%), wat de sterke positie van Geoingeniería in deze sector weergeeft. Van de totale omzet werd 72% gerealiseerd met langlopende grote contracten. In de mijnbouwsector heeft Geoingeniería opdrachten verworven met een totale waarde van € 1,4 miljoen.

Risicobeheersing

De activiteiten in Colombia zijn in het verslagjaar 2012 sterk toegenomen. Dit heeft geleid tot een hogere omzet en een hoger resultaat. Tegelijkertijd is het aantal personeelsleden zeer sterk gestegen en de behoefte aan werkkapitaal idem dito. Het lokale management is zich bewust van de risico's die voortvloeien uit deze ontwikkelingen en focust zich op het stabiliseren van de groei van het personeelsbestand (in- en uitstroom) en het werkkapitaal.

Personeel

In 2012 is het personeelsbestand fors gegroeid. Er zijn ultimo 2012 ruim 560 medewerkers, een toename van 54% ten opzichte van 2011.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Duurzaamheid binnen Antea Group en Advies- en ingenieursbureau Oranjewoud

Aan duurzaamheid wordt in het segment Advies- en ingenieursdiensten zowel intern als extern veel aandacht besteed. Voorbeelden hiervan zijn de uitgave van een maatschappelijk jaarverslag over 2011, de keuze voor duurzame gebouwen bij nieuwe kantoorhuisvesting (zoals in Oosterhout), de energie- en CO2 reductie die wordt behaald in het kader van de CO2 prestatieladder, waar de Advies- en ingenieursdiensten in Nederland zijn gecertificeerd op trede 5. Daarnaast leveren de Advies- en ingenieursdiensten een belangrijke bijdrage aan de duurzaamheidsambities van onze opdrachtgevers. Projecten met een zichtbare bijdrage variëren van het ontwikkelen van vispassages, tot verantwoord watergebruik bij diverse producten van (fris)dranken tot het analyseren en minimaliseren van de sociale impact bij de ontwikkeling van projecten in de olie&gas industrie in Colombia.

Het segment Railinframarkt betreft de railactiviteiten van Strukton.

<i>in EUR x miljoen</i>	2012	2011
Bedrijfsopbrengsten	557,9	587,2
Operationeel resultaat (Ebitda)	27,8	28,8
Orderportefeuille	719,2	757,5
Aantal medewerkers (ultimo)	3009	3145

Strukton Rail is actief op het gebied van Europese fullservicedienstverlening van spoorssystemen. Werkvelden zijn infrastructuur, onderhoudsmanagement, rollend materieel, machines en logistiek. Strukton Rail blijft zich internationaal manifesteren, zowel voor spooronderhoud als voor elektronica in de treinen zelf. Groeimogelijkheden liggen in Zweden, België, Algerije, Marokko en Venezuela. Strukton Systems verkent de windmolenmarkt, waar het werkt aan twee projecten.

Kernactiviteiten

Tot de kernactiviteiten van Strukton Rail behoren onderhoud, vernieuwing en nieuwbouw van rail(systemen), machines, spoorbeveiliging, data-acquisitie en -management en elektrische systemen in rollend materieel. Strukton Rail is gespecialiseerd in tractiesystemen, energiesystemen, meettreinen en assetmanagement. Tot de opdrachtgevers van Strukton Rail behoren railinfrabeheerders (primair in West-Europa), vervoersbedrijven, overheid, industrie en materieleveranciers en leasemaatschappijen.

Strategie en acquisities

De strategie om als Europees bedrijf bij te dragen aan aantrekkelijk treinverkeer en spoorvervoer, zowel binnen als buiten Europa, is in 2012 onverminderd voortgezet. In Zweden en België zijn groeimogelijkheden, evenals in Algerije, Marokko en Venezuela. De accenten in de strategie liggen op schaalhandhaving en -vergroting in de Europese landen waar Strukton Rail actief is, om daarmee ook de bezettingsgraad van de hoogmechanisch werkende productiemachines te garanderen. Voor de specialismen uit de bedrijfsonderdelen Strukton Systems, Strukton Rolling Stock, Strukton Rail Equipment en de deelneming Eurailscout wordt constant gekeken naar mogelijkheden wereldwijd.

Ten behoeve van zijn railactiviteiten verwierf Strukton Rail 50% van de aandelen van A1 Electronics. Deze specialistische onderneming werd in 2012 failliet verklaard. Strukton Rail besloot tot de verwerving van de aandelen vanwege het strategische belang van de onderdelen van A1 Electronics: diens printplaten en elektrische en elektronische componenten zijn toepasbaar in treinsystemen.

Resultaat en marktsituatie

In 2012 heeft Strukton Rail gestuurd op consolidatie en uniformering van de werkprocessen. Strukton Rail opereert in de Europese markt en de machines worden zelfs ingezet tot in Australië. In Nederland is het prijsniveau van de aanbestedingen op spooronderhoud nog nooit zo laag is geweest. In deze markt blijft Strukton zich hard maken voor kwalitatief hoogwaardig spoor, vakmanschap en veiligheid op de lange termijn. In Zweden en België heeft Strukton Rail goed gepresteerd en ook Strukton Systems liet goede resultaten zien. De overdracht van 50% van de aandelen van Europool, moedermaatschappij van Eurailscout, aan het Franse spoorbedrijf SNCF biedt kansen op de Franse spoormarkt. De andere 50% is in eigendom gebleven van Strukton Rail. Daarnaast kijkt Strukton Rail naar mogelijkheden binnen internationale nichemarkten, onder andere op het gebied van assetmanagement en het Preventief Onderhoud- en Storingsdiagnose-systeem Strukton (POSS).

Civiele inframarkt

Het segment Civiele inframarkt betreft de civiele activiteiten van Strukton.

<i>in EUR x miljoen</i>	2012	2011
Bedrijfsopbrengsten	405,2	296,1
Operationeel resultaat (Ebitda)	18,2	15,2
Orderportefeuille	643,2	639,6
Aantal medewerkers (ultimo)	1347	941

Strukton Civiel is actief op het gebied van ontwerp, realisatie, onderhoud en beheer van infrastructurele projecten, met specifieke kennis van ondergronds bouwen, wegebouw, stations, geluidsschermen, funderingstechnieken, afzinktechnieken, versterken bruggen, sluizen, verkeersmanagement, parkeergarages en milieutechniek.

Strukton Civiel streeft ernaar om binnen vijf jaar 20% van de omzet te realiseren in buitenlandse projecten. Tenderen op internationale civiele opdrachten gebeurt zeer gericht, waarbij met name in het Midden-Oosten kansen liggen. Ook zoekt Strukton Civiel naar mogelijkheden om met zijn specialismen opdrachtgevers in het buitenland ten dienste te zijn: de afzinktechnologie van Strukton Immersion Projects, de specialistische funderingstechnieken van deelbedrijf Terracon en de bitumenkennis van deelbedrijf Ooms. Verder volgt Strukton Civiel de leads die door zusterbedrijf Oranjewoud in gang worden gezet.

Kernactiviteiten

De kernactiviteiten van Strukton Civiel omvatten ontwerp, realisatie, onderhoud en beheer van infrastructurele projecten, wegebouw, ondergronds bouwen en milieu en groene energie. Binnen deze kernactiviteiten worden tot specialismen gerekend: afzinken, versterken van bruggen, fundatietechnieken, sluizen, parkeergarages, asset-management, tunneltechnische installaties, verkeersmanagement, bitumen en onderwatertechnieken.

Strukton Civiel levert deze activiteiten op de markt van wegbeheerders, grote steden en overheidsorganen, industriële afnemers (opslag-, nuts-, afvalverwerkings- en waterbehandelingsbedrijven), vervoersbedrijven en railinfrabeheerders (primair in Nederland).

Strategie en acquisities

Strukton Civiel richt zich in zijn strategie op drie pijlers: grote complexe landelijke projecten, regionale en gemeentelijke opdrachten en opdrachten waarbij Strukton Civiel zijn specialistische kennis kan inzetten, zowel in Nederland als daarbuiten.

Een van de ambities van Strukton Civiel is het verkrijgen van landelijke dekking als wegebouwer. Per 5 januari 2012 is daarom wegebouwer Ooms Nederland Holding B.V. toegevoegd aan het bedrijf. Ooms is actief in het westen van Nederland. In combinatie met de acquisitie van Reef Infra in 2006, dat zijn activiteiten ontplooit in het oosten, verstevigt Strukton Civiel zijn landelijke dekking in de wegebouw. Ook krijgt het bedrijf dankzij deze acquisities een betere positie in grote geïntegreerde infracontracten. In het verslagjaar is bovendien gestart met de verwerving van wegebouwer Rasenberg in het zuiden van het land. Begin 2013 is over deze acquisitie definitieve overeenstemming bereikt. De acquisities zorgen ervoor dat Strukton Civiel in korte tijd aanzienlijk is gegroeid. Daarom is het nu tijd voor een pas op de plaats, zodat de nieuwe bedrijfsonderdelen op degelijke wijze in de bestaande organisatie kunnen worden ingebed.

Resultaat en marktsituatie

De aankoop van wegebouwer Ooms door Strukton Civiel zorgde voor een groeispromg. Daarnaast kwamen de projecten De Groene Loper bij de A2 in Maastricht en de A15 Maasvlakte-Vaanplein bij Rotterdam in uitvoering, waardoor de omzet van Strukton Civiel toenam met € 140 miljoen. De deelbedrijven van Strukton Civiel presteerden redelijk, waarbij vooral Terracon in positieve zin opviel. Ondanks grote inspanningen van Strukton Civiel en Strukton Integrale Projecten is in deze markt onvoldoende succes geboekt bij aanbestedingen. Een verdere focus moet gaan zorgen voor een succesvoller verloop. Ook wordt nadrukkelijker gekeken naar kansen in het buitenland, waar Strukton Civiel met zijn specialismen – onder andere afzinktechnieken, onderwaterbeton, fundatietechnieken en bitumenkennis – opdrachtgevers ten dienste kan zijn.

Gebouwen: Bouw en Technisch beheer en Installatiemanagement

Om het marktgebied Gebouwen beter te kunnen bedienen zijn Strukton Worksphere en Strukton Bouw in 2012 nauwer gaan samenwerken. Vanaf 2013 zullen de stand van zaken en ontwikkeling van beide bedrijfsonderdelen gezamenlijk worden behandeld.

Gebouwen: Bouw

<i>in EUR x miljoen</i>	2012	2011
Bedrijfsopbrengsten	150,7	175,6
Operationeel resultaat (Ebitda)	-5,5	4,5
Orderportefeuille	219,0	235,3
Aantal medewerkers (ultimo)	345	306

Technisch beheer en Installatiemanagement

<i>in EUR x miljoen</i>	2012	2011
Bedrijfsopbrengsten	219,9	246,7
Operationeel resultaat (Ebitda)	5,1	9,8
Orderportefeuille	364,6	352,4
Aantal medewerkers (ultimo)	1482	1476

Strukton Worksphere en Strukton Bouw dragen zorg voor gebouwen, door verantwoordelijkheid te nemen voor ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud. Werken via duurzame, innovatieve samenwerkings- en contractvormen en acteren steeds meer in de rol van regisseur.

Strukton Worksphere en Strukton Bouw leggen in hun doelstellingen de nadruk op het aanbieden van revitaliseringsconcepten, waarbij vanuit een levensduurbenadering naar vastgoed wordt gekeken. Ze trekken daarbij veelal samen op. Zowel Strukton Worksphere als Strukton Bouw kiest ervoor om vanuit hun regionale vestigingen de klant te bedienen. De voordelen hiervan zijn evident: het aanspreekpunt voor de klant zit dichtbij, terwijl hij tegelijkertijd wel profiteert van de expertise van het hele bedrijf. Strukton Worksphere en Strukton Bouw richten zich op de markt van zorg, hotels, datacenters, onderwijs, ov-knooppunten, woningcorporaties, laboratoria, industrie en kantoren.

Kernactiviteiten

Tot de kernactiviteiten van Strukton Worksphere en Strukton Bouw behoren projectontwikkeling en herontwikkeling, realisatie (bouw en installaties), beheer en onderhoud (bouwkundig, installatietechnisch en energie) en exploitatie. Binnen de kernactiviteiten vindt specialisatie plaats op het gebied van revitalisering, verduurzaming en innovatieve contractvormen zoals PPS, DBFMO, ESCo (Energy Service Company) en maincontracting.

Strategie en acquisities

De laatste jaren is in het marktgebied Gebouwen een trendverschuiving zichtbaar, waarbij de nadruk niet meer ligt op nieuwbouw, maar op herstructurering en vernieuwing. Enerzijds wordt deze verschuiving veroorzaakt door de recessie, die leidt tot een groeiend aantal leegstaande kantoorpanden. Anderzijds zijn er maatschappelijke ontwikkelingen die de trend in de hand werken. Strukton Worksphere en Strukton Bouw spelen hierop in door revitaliseringsconcepten aan te bieden, waarbij vanuit een levensduurbenadering naar vastgoed wordt gekeken. Gebouwen worden aangepast aan de huidige eisen voor comfort en indeling en worden bovendien veel energiezuiniger. Beide werkmaatschappijen hebben inmiddels veel ervaring opgedaan met dit concept en in 2012 hebben ze geïnvesteerd in het verfijnen van deze formule. De trend in de markt is om als opdrachtgever niet meer al het onderhoud onder te brengen bij verschillende partijen, maar het uit te besteden aan één partij die de regie voert. De samenwerkings- en contractvormen bij revitalisering bieden die mogelijkheden. Strukton acteert hierbij steeds meer in de rol van regisseur.

Acquisities

Strukton Bouw heeft een deel van bouwbedrijf Van Straten B.V. in Eindhoven aangekocht. Door deze doorstart is de continuïteit gegarandeerd van onder andere het project Internationale School Eindhoven, waar Strukton en Van Straten samen aan werken.

Resultaat en marktsituatie

Strukton Workspere en Strukton Bouw zijn in 2012 nog nauwer gaan samenwerken om het marktgebied Gebouwen beter te kunnen bedienen. De klant wil de zorg voor zijn gebouw steeds vaker uitbesteden op basis van gecontracteerde prestaties en gedefinieerde functionaliteit en steeds minder op basis van nauwkeurig omschreven gedetailleerde bestekken. Strukton kan deze klant ontzorgen door verantwoordelijkheid te nemen voor het ontwerp, de realisatie (bouw en installaties) en het beheer en onderhoud (bouwkundig, installatietechnisch en energie). Ook de financiering kan Strukton voor zijn rekening nemen, door de financial managers van Strukton Integrale Projecten bij het project te betrekken. Hierdoor kan de klant zich concentreren op zijn primaire proces en is hij verzekerd van een veilige, comfortabele en duurzame werk- en verblijfsomgeving.

Strukton Workspere behaalde in 2012 een positief resultaat. De PPS-projecten Dienst Uitvoering Onderwijs en Belastingdienst Groningen, de Kromhout Kazerne en het ministerie van Financiën zijn in de exploitatiefase en verlopen naar wens. De inspanningen voor aanbestedingen, waar Strukton Integrale Projecten zijn kennis heeft ingebracht, hebbengeleid tot diverse nieuwe contracten. Strukton Bouw had een moeilijk jaar als gevolg van de voortdurende recessie.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Duurzaamheid binnen Strukton Groep

Strukton denkt vanuit levensduur, voor projecten, mens en natuur. Strukton is ervan overtuigd dat dit motto noodzakelijk is voor de continuïteit van de onderneming. Alleen vanuit deze basishouding is het nu en in de toekomst mogelijk om op een concurrerende en innovatieve wijze de vraagstukken van klanten op te lossen.

Strukton helpt zijn klanten in toenemende mate met de invulling van hun eigen duurzaamheidsdoelstellingen en denkt hierbij vanuit levensduur. Een goed voorbeeld is het verduurzamen van gebouwen, een markt waarin Strukton steeds meer de positie inneemt van thought leader. Strukton heeft de campagne omarmd van oud-president Bill Clinton, 'Geef en verander de wereld', om dit streven te realiseren. De lancering van deze campagne vond plaats in september tijdens de Dutch Green Building Week, waarvan Strukton hoofdsponsor was. Tijdens deze week worden duurzame initiatieven in de bouw onder de aandacht gebracht. Het doel is om te laten zien welke belangrijke rol duurzame gebouwen spelen in gezondere, duurzamere gemeenschappen. Als hoofdsponsor organiseerde Strukton vijftien bijeenkomsten, verspreid over Nederland, om kennis over het revitaliseren en verduurzamen van gebouwen met klanten en andere belanghebbenden te delen. Strukton heeft hiermee inmiddels veel ervaring opgedaan, onder andere via de ESCo-formule (onderhouds en energieprestatiecontract) bij de Rotterdamse zwembaden, en vindt het belangrijk de opgedane ervaringen te delen.

In 2012 zijn belangrijke stappen gezet naar het verder verfijnen van maatschappelijk verantwoord ondernemen binnen het eigen bedrijf. Alle bestaande initiatieven, innovaties en projecten zijn gebundeld binnen vijf duurzaamheidsprogramma's: Duurzame mobiliteit, Grondstofrecycling, ICT & Energiebesparing, Energiebesparing in eigen huis en Duurzame innovaties.

Veiligheid

In 2012 ondertekende Strukton, samen met vijftien andere partijen, de intentieverklaring Governance Code 'Veiligheid in de bouw'. De Governance Code is een vertrekpunt voor het verbeteren van de veiligheid op bouwprojecten en heeft als doel de veiligheid in de bouwsector te professionaliseren. Een initiatief dat naadloos aansluit op de ontwikkeling van de Governance Code is het project Partners in Veilig Bouwen, waarbij Strukton ook betrokken is. Dit project zoekt naar een handig en eenvoudig instrumentarium om de veilige samenwerking tussen de verschillende partijen op de bouwlocatie – ofwel de ketenintegratie – te verhogen. Hiermee worden ook minder grote bedrijven, die vaak werken in onderaanneming, betrokken in het streven de veiligheid in de bouw op een hoger plan te krijgen.

Ook binnen Strukton zelf was in 2012 vanzelfsprekend veel aandacht voor veiligheid. Al een aantal jaar zet Strukton het bedrijfsbrede programma 'Zero Accidents' in om het belang van veiligheid onder de aandacht te brengen. In 2012 is helaas pijnlijk zichtbaar geworden hoe noodzakelijk dit is, voor de medewerkers van Strukton als ook voor de onderaannemers. Zo werd het bedrijf in april opgeschrikt door een tragisch ongeval aan het spoor bij Mühlheim in Duitsland. Het ongeval kostte aan drie mensen het leven. In december sloeg het noodlot toe bij de nieuwbouw van de Internationale School Eindhoven. Bij dit tragische ongeval is onder de medewerkers van een onderaannemer één dodelijk slachtoffer gevallen en zijn drie mensen gewond geraakt.

Naast het bedrijfsbrede veiligheidsprogramma waren er in 2012 per werkmaatschappij verschillende initiatieven en mijlpalen op het gebied van veiligheid. Strukton Rail kwalificeerde zich in 2012 op trede 3 van de veiligheidsladder, een instrument van ProRail om het veiligheidsbewustzijn en bewust veilig handelen in bedrijven te meten en continu te verbeteren. Ook lanceerde Strukton Rail in 2012 de campagne Safety First, gericht op veiligheidsbewustzijn en veilig

gedrag. Directie, projectmanagers en hoofduitvoerders bij Strukton Civiel volgden de Masterclass Safety, om te leren om medewerkers te motiveren om veilig te werken. In 2013 wordt een vervolg gegeven aan de masterclass, door middel van een veiligheidscampagne die voornamelijk is gericht op gedrag.

Overigen

<i>in EUR x miljoen</i>	2012	2011
Bedrijfsopbrengsten	115,1	132,9
Operationeel resultaat (Ebitda)	6,1	7,4
Orderportefeuille	34,8	33,3
Aantal medewerkers (ultimo)	718	795

In het segment Overigen zijn de onderdelen Realisatie en Detachering samengevoegd.

Realisatie

De divisie Realisatie bestaat uit drie business lijnen, Van der Heide, Wonen & Werken en Sport Internationaal.

De marktomstandigheden voor Van der Heide (bliksembeveiliging, inspecties, kathodische bescherming en corrosion engineering) zijn lastig, maar de voornaamste concurrenten komen tekort in kwaliteit, wat mogelijkheden biedt voor het behouden en zelfs uitbreiden van marktaandeel. Wonen & Werken is er in een moeilijke markt in geslaagd om nieuwe orders met een waarde van € 23 miljoen te verwerven. Sport Internationaal: zowel in Europa als in Nederland staat de sportmarkt onder druk. De effecten van de overheidsbezuinigingen evenals de stagnerende woningbouw zijn sterk tastbaar. De gekozen strategie van behoud van marktaandeel teneinde continuïteit in de keten te waarborgen, is succesvol gebleken. Daarnaast zijn kostenbesparingen gerealiseerd. Edel Grass heeft marktaandeel op de internationale handelsmarkt verloren, maar meer internationale aanbestede projecten (FIFA, FIH) gescoord. De mix in het business-model (productie, contracting, handel en tuften voor rekening van derden) is veranderd. J&E (landschapsarchitectuur, installatie en onderhoud) heeft geprofiteerd van de volumes van de groep maar heeft marktaandeel verloren bij andere partijen. Het bedrijf is zijn positie aan het veranderen in een "full service onderhoudsbedrijf".

In 2012 zijn de activiteiten van PST Sports in Noorwegen gestaakt. De activiteiten van PST Sports bestonden uit de aanleg en onderhoud van kunstgras sportvelden. In de laatste jaren genereerde PST Sports zo'n € 4 - 5 miljoen aan omzet. Het resultaat was overwegend negatief. Er was onvoldoende zekerheid over de continuïteit van de onderneming, waarop is besloten de activiteiten te staken. Een vergelijkbare situatie doet zich voor in Duitsland. Daar is het bedrijf Gebrüder Becker GmbH actief en deze onderneming richt zich op dezelfde activiteiten als PST Sports in Noorwegen: aanleg en onderhoud van kunstgras sportvelden. Ook in Duitsland is sprake van een voortdurende verliessituatie. Oranjewoud heeft besloten om de activiteiten in 2013 gecontroleerd af te bouwen en de onderneming te staken. In het resultaat van 2012 is een discontinuïteit voorziening genomen van € 500.000. Voor beide ondernemingen geldt dat er uit hoofde van het staken van de activiteiten, in 2013 geen effect op de resultatenrekening verwacht wordt. De afbouw van deze activiteiten is in lijn met het reeds eind 2010 genomen besluit om Sport niet langer als strategisch te bestempelen.

Detachering

De detacheringactiviteiten van Oranjewoud, een puur Nederlandse activiteit, hebben in 2012 te kampen gehad met moeilijke marktomstandigheden. De omzet daalde fors, waarbij nog wel een positief netto resultaat van ca. € 500.000 kon worden gerealiseerd. Ook in 2013 blijven de marktomstandigheden uitdagend. Het management past de omvang van de organisatie op continue basis aan de markt aan.

Dividend

Oranjewoud N.V. heeft een doelstelling om 30% van de nettowinst vermeerderd met de amortisatie (na belastingen) die voorvloeit uit de overname van Strukton Groep N.V. beschikbaar te stellen voor dividend. Het uitkeren van dividend is afhankelijk van toekomstige resultaatontwikkelingen, marktontwikkelingen, gewenste solvabiliteit en de ruimte onder bestaande en toekomstige bank convenanten. Het dividend zal beschikbaar worden gesteld als keuzedividend (cash en/of aandelen).

Oranjewoud N.V. heeft voor de overname van Strukton Groep N.V. vreemd vermogen aangetrokken bij Rabobank en NIBC. De leningdocumentatie beschrijft onder welke voorwaarden dividend mag worden uitgekeerd, waarbij onder andere de hoogte van het dividend wordt beperkt tot maximaal 30% van het resultaat na belastingen vermeerderd met de amortisatie (na belastingen) die voorvloeit uit de overname van Strukton Groep N.V.

In 2012 heeft de focus van de onderneming, net als in 2011, gelegen op het verminderen van de bankschulden. Dit is gelukt, ondanks het feit dat in 2012 enkele overnames zijn gedaan waarvoor middelen zijn aangewend. Voor details wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht. Hieruit blijkt dat de geldmiddelen van de groep in 2012 met circa € 63 miljoen zijn afgenomen. Verder is het gezien de uitdagende marktomstandigheden, in met name Nederland, van belang om de komende jaren te streven naar een sterkere balans en een hogere solvabiliteit.

De combinatie van bovenstaande feiten leidt tot het voorstel van de Raad van Bestuur om, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, over het boekjaar 2012 geen dividend uit te keren.

Kapitaalstructuur

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt per 31 december 2012 € 10.000.000 bestaande uit 100.000.000 aandelen A en B van elk € 0,10. Het geplaatst en volgestort kapitaal bedraagt 56.878.147 aandelen elk € 0,10 groot. Het geplaatst kapitaal bestaat per 31 december 2012 uit € 2.955.307 aandelen A en € 2.732.508 aandelen B (31 december 2011: idem). Voor aandelen B is, in tegenstelling tot aandelen A, geen beursnotering aangevraagd. Er is geen verschil in zeggenschap tussen de aandelen A en B.

De directie van Oranjewoud N.V. is geïnformeerd over het feit dat zijn (voormalig) grootaandeelhouder Project Holland Deelnemingen B.V. zijn aandelen B per 29 juni 2012 heeft overgedragen aan Centric B.V. (Gerard Sanderink).

Financiering en Financiële instrumenten

Algemeen

De belangrijkste financiële instrumenten van de Groep omvatten bankleningen en -kredieten en geldmiddelen en kasequivalenten. De Groep maakt daarnaast gebruik van interest rate swaps en inflatieswaps om de rente- en inflatierisico's uit hoofde van concern- en projectfinancieringen af te dekken. Om valutarisico terzake het door de Groep gehouden belang in Antea USA af te dekken, is een deel van de lening inzake de overname van Strukton in USD opgenomen. De belangrijkste doelstelling van de financiële instrumenten is financiering aan te trekken voor de bedrijfsactiviteiten van de Groep. Verder bestaan verschillende andere financiële vaste activa en passiva, zoals handelsvorderingen en schulden aan leveranciers, die direct voortvloeien uit de bedrijfsactiviteiten.

Er zijn geen derivaten en geen financiële instrumenten voor handelsdoeleinden. Alle financiële activa en verplichtingen, met uitzondering van de op reële waarde gewaardeerde PPS-vorderingen, annuïtaire lening en derivaten, zijn gewaardeerd conform de categorie "leningen en vorderingen" zoals bedoeld in IAS39.

Financiële Convenanten

Per 31 december 2011 en 2012 voldoet de Groep aan de financiële convenanten. De in 2010 tot stand gekomen nieuwe faciliteiten zijn afgesloten per datum van overname van Strukton door Oranjewoud N.V. (29 oktober 2010). Aan de banken zijn zekerheden verstrekt voor de betreffende faciliteit. Dit betekent dat het merendeel van de activa (minimaal 60%) van de Strukton Groep is verpand aan de banken die de gecommiteerde faciliteit hebben verstrekt. Daarnaast zijn de aandelen van de werkmaatschappijen Worksphere B.V. en Strukton Rail B.V. - beiden onderdeel van Strukton Groep N.V.- in zekerheid gegeven aan deze banken.

Renterisico

Het renterisico met betrekking tot de rentedragende leningen en bankschulden is toegelicht onder het hoofd "langlopende verplichtingen". Bij 1%-punt rentestijging is de invloed op het netto resultaat en het eigen vermogen ca.

Valutarisico

Het merendeel van de activiteiten van de Groep vindt plaats in het euro gebied. Voor de dochterbedrijven buiten het euro gebied geldt dat zij veelal handelen in de valuta van het desbetreffende land. Voor transacties in vreemde valuta is het beleid dat de nettopositie volledig wordt gehedged door middel van vreemde valuta contracten. Het translatierisico op het eigen vermogen en verstrekte leningen aan dochters buiten het euro gebied wordt niet ingedekt, met uitzondering van Antea USA Inc. (zie navolgend). Het valutarisico van de Groep beperkt zich tot de buitenlandse dochters.

De hoge volatiliteit van de US dollar versus de euro is een risico. De overname van Antea USA Inc. is begin 2008 voor een bedrag van USD 23.750.000 volledig gefinancierd middels een transactie in euro's. De euro/dollar koers op het moment van de transactie was 1,47. Het valutarisico op deze lange termijninvestering is begin 2011 afgedekt middels een lening tegen een koers van 1,35.

Kredietrisico

De Groep kent procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of op elke markt te beperken. Deze procedures en de spreiding over een veelheid van afnemers beperken de blootstelling van de Groep aan het risico verbonden aan kredietconcentraties en marktrisico's. Daarenboven worden opdrachten naar voortgang van de projecten (vooruit) gefactureerd, en voor zover contractueel mogelijk, vooruit gefactureerd. Als zekerheid voor betaling dient bij specifieke projecten een escrow. De beschikbare liquiditeiten zijn ondergebracht bij kredietwaardige bancaire instellingen.

Liquiditeitsrisico

De Groep monitort zijn risico op een tekort aan fondsen, gebruik makend van een liquiditeitsplanning tool. Deze tool beschouwt de "maturity" van zowel investeringen als operationele cash flows. De liquiditeitsplanning tool wordt gebruikt daar waar het voor specifieke onderdelen van de Groep relevant is. De Groep zoekt een balans tussen continuïteit in financiering en flexibiliteit door het gebruik van kredietfaciliteiten, leningen en eigen vermogen.

De totale kredietfaciliteiten voor Oranjewoud N.V. bedragen circa € 98 miljoen (2011: € 87 miljoen). Oranjewoud N.V. en zijn in Nederland gevestigde groepsmaatschappijen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor hun deel van de genoemde faciliteit. De kredietnemers hebben zich verplicht hun activa niet te bezwaren met zekerheidstellingen zonder voorafgaande toestemming van de kredietverstrekker. Deels zijn als zekerheid activa verpand.

Bankgaranties

Voor projecten, huurcontracten en investeringsverlichtingen zijn door de Groep bankgaranties afgegeven.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid**Investeren in de toekomst**

Een evenwicht zoeken tussen financieel economische resultaten, sociale belangen en het milieu. Niet alleen denken aan het hier en nu, maar ook rekening houden met toekomstige generaties. Oranjewoud N.V. is bewust bezig met duurzaam ondernemen. Het gaat daarbij om duurzaamheid in de business, duurzame bedrijfsvoering, vrijwilligerswerk door medewerkers en maatschappelijke sponsoring. Er ontstaat in de markt steeds meer vraag naar duurzame oplossingen en toepassingen. Oranjewoud N.V. beweegt mee met deze waardevolle ontwikkeling. Voor specifieke informatie over activiteiten en projecten in het kader van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en Duurzaamheid wordt verwezen naar de toelichtingen in de segmentatie.

Diversiteit

In de Wet Bestuur en Toezicht, die op 1 januari 2013 in werking is getreden, is de inspanningsverplichting opgenomen die aan grote vennootschappen oplegt dat de zetels van zowel de Raad van Bestuur als de Raad van Commissarissen voor ten minste 30% bezet worden door vrouwen en ten minste voor 30% door mannen, voor zover deze zetels worden verdeeld over natuurlijke personen. Zowel de leden van de Raad van Bestuur als de leden van de Raad van Commissarissen zijn voor langere tijd benoemd. Op het moment dat nieuwe benoemingen aan de orde zijn, zal de Raad van Commissarissen bij het opstellen van de profielschets rekening houden met deze inspanningsverplichting.

2013

De Raad van Bestuur doet geen uitspraak over de verwachtingen voor 2013.

Bestuursverklaring ex artikel 5:25C sub 2c van de Wet op het financieel toezicht

Wij bevestigen dat de jaarrekening, opgesteld in overeenstemming met International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals die zijn goedgekeurd door de Europese Unie alsmede in overeenstemming met BW 2 Titel 9, een getrouw beeld geeft van de activa, passiva, financiële positie en resultaten van Oranjewoud N.V. en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen en dat het jaarverslag van de Raad van Bestuur een getrouw beeld geeft omtrent de toestand op de balansdatum, de gang van zaken gedurende het boekjaar en van de met hem verbonden ondernemingen waarvan de gegevens in zijn jaarrekening zijn opgenomen en dat in het jaarverslag de wezenlijke risico's waarmee de Groep wordt geconfronteerd, zijn beschreven.

Corporate Governance

Naleving Corporate Governance Code

Tenzij anders weergegeven door Oranjewoud N.V. worden de principes en best practice bepalingen van de Nederlandse Corporate Governance Code, zoals gepubliceerd in Staatscourant nr. 18499 d.d. 3 december 2009, (de Code) door Oranjewoud N.V. toegepast.

- I.1 De hoofdlijnen van de corporate governance structuur van de vennootschap worden elk jaar, mede aan de hand van de principes die in deze code zijn genoemd, in een apart hoofdstuk in het jaarverslag uiteengezet. In dat hoofdstuk geeft de vennootschap uitdrukkelijk aan in hoeverre zij de in deze corporate governance code opgenomen best practice bepalingen opvolgt en zo niet, waarom en in hoeverre zij daarvan afwijkt.
- I.2 Elke substantiële verandering in de corporate governance structuur van de vennootschap en in de naleving van de code wordt onder een apart agendapunt ter bespreking aan de algemene vergadering voorgelegd.

Oranjewoud N.V. past deze best practice bepaling toe en zal daartoe jaarlijks in het jaarverslag beschrijven in hoeverre en op welke wijze Oranjewoud N.V. afwijkt van de best practice bepalingen van de Code.

Ten aanzien van de volgende punten wijkt Oranjewoud N.V. af van de Nederlandse Corporate Governance Code:

- Het Bestuur van Oranjewoud N.V. bestaat uit twee bestuurders. Eén daarvan, de heer Sanderink, is voor onbepaalde tijd benoemd (in afwijking van II.1.1). De andere bestuurder is voor bepaalde tijd aangesteld. Voor de bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur wordt verwezen naar noot 22.
- Oranjewoud N.V. past best practice bepaling II.3.3. niet toe vanwege het feit dat een significant deel van de aandelen (93,44%) van Oranjewoud N.V. in handen is van Centric B.V. Een van de bestuurders van Oranjewoud N.V., de heer Sanderink, is tevens bestuurder van Centric B.V. en enig aandeelhouder van Centric B.V.

In het jaar 2012 is geen sprake geweest van transacties van enige betekenis waarbij tegenstrijdige belangen tussen één lid van de Raad van Bestuur en de Groep hebben gespeeld. De best practice bepalingen II.3.2 en II.3.4 alsmede III.6.1 en III.6.3 zijn nageleefd.

Voorschriften benoeming en ontslag Raad van Bestuur

Leden van de Raad van Bestuur worden benoemd door de algemene vergadering. Een lid van de Raad van Bestuur treedt uiterlijk af op de dag waarop de jaarlijkse algemene vergadering wordt gehouden in het vierde kalenderjaar waarin hij voor het laatst werd benoemd en is - indien overeenkomstig deze bepaling afgetreden - terstond herbenoembaar.

Een lid van de Raad van Bestuur kan te allen tijde door de algemene vergadering worden geschorst en ontslagen. Tot een schorsing of ontslag, anders dan op voorstel van de Raad van Commissarissen, kan de algemene vergadering alleen besluiten met een gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen die ten minste een derde van het geplaatste kapitaal van de vennootschap vertegenwoordigen. Een lid van de Raad van Bestuur kan ook door de Raad van Commissarissen worden geschorst.

Voorschriften benoeming en ontslag Raad van Commissarissen

Commissarissen worden op voordracht van de Raad van Commissarissen benoemd door de algemene vergadering. Elke commissaris treedt uiterlijk af op de dag van de eerste algemene vergadering die gehouden wordt nadat vier jaren na zijn laatste benoeming zijn verlopen. De commissarissen treden periodiek af volgens een door de Raad van Commissarissen vastgesteld rooster. De algemene vergadering kan (bij volstreekte meerderheid van uitgebrachte stemmen,

vertegenwoordigend ten minste één derde van het geplaatste kapitaal) het vertrouwen in de Raad van Commissarissen opzeggen.

Rechten van aandeelhoudersvergadering

In de algemene vergadering worden ten minste besproken en/of vastgesteld: het jaarverslag, de jaarrekening het voorstel tot uitkering van dividend (indien van toepassing) en de benoeming van de externe accountant. Andere onderwerpen die ter bespreking en/of besluit aan de algemene vergadering worden voorgelegd zijn: het verlenen van kwijting aan de leden van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen, het reserverings- en dividendbeleid, de aanwijzing van een orgaan van de vennootschap dat bevoegd is tot uitgifte van aandelen en/of betreffende machtiging van de Raad van Bestuur tot het doen verkrijgen van eigen aandelen door de vennootschap.

Voorschriften statutenwijziging

De bevoegdheid tot statutenwijziging ligt bij de algemene vergadering, met dien verstande dat een besluit alleen genomen kan worden op voorstel van de Raad van Bestuur. Het besluit van het Bestuur tot statutenwijziging is onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Commissarissen.

De laatste statutenwijziging heeft plaatsgevonden op 29 oktober 2010.

Bevoegdheden tot het uitgeven van nieuwe aandelen

Uitgifte van aandelen geschiedt ingevolge een besluit van de algemene vergadering of krachtens besluit van de Raad van Bestuur, indien en voor zover die raad daartoe door de algemene vergadering is aangewezen. Het besluit is onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Commissarissen. Deze bevoegdheid betreft alle nog niet uitgegeven aandelen van het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap. De duur van deze bevoegdheid wordt vastgesteld bij besluit van de algemene vergadering en bedraagt ten hoogste vijf jaren. In de algemene vergadering van 24 mei 2012 is, voor een periode van twaalf maanden vanaf de datum van deze vergadering, aan het Bestuur de bevoegdheid toegekend tot het uitgeven van aandelen en het verlenen van rechten tot het nemen van aandelen, met een maximum van 10% van het ten tijde van deze vergadering uitstaande kapitaal, vermeerderd met maximaal 20% indien de toekenning of uitgifte plaatsvindt in het kader van een fusie of overname.

Bevoegdheden tot verkrijgen van (eigen) aandelen

1. De vennootschap mag volgestorte eigen aandelen verkrijgen, doch slechts om niet of indien:
 - a. het uitkeerbare eigen vermogen ten minste gelijk is aan de verkrijgingsprijs; en
 - b. het gezamenlijke nominale bedrag van de aandelen die de vennootschap verkrijgt, houdt of in pand houdt of die worden gehouden door een dochtermaatschappij, niet meer beloopt dan 50% van het geplaatste kapitaal van de vennootschap
2. Verrijking anders dan om niet kan slechts plaatsvinden indien de algemene vergadering het Bestuur daartoe heeft gemachtigd. Het Bestuur heeft geen machtiging gevraagd aan de algemene vergadering ten behoeve van de inkoop van eigen aandelen.

Toelichting verslag omtrent mededelingen

Gezien het bovenstaande is er geen verdere toelichting.

Risicobeheersing

Risico's zijn een onderdeel van de dagelijkse activiteiten van de werkmaatschappijen van Oranjewoud N.V. Het overkoepelende risicobeheersingbeleid van Oranjewoud N.V. richt zich op het beschermen van de Groep tegen gebeurtenissen die het realiseren van de strategische doelstellingen kunnen beperken en die een materiële impact op de financiële positie van de Groep kunnen hebben. Het beleid is gericht op het voorkomen en afdekken van de risico's. Risicobeheersing heeft een prominente plaats binnen de dagelijkse bedrijfsvoering van alle onderdelen in de Oranjewoud Groep. Volledigheidshalve wordt tevens verwezen naar de risico's en risicobeheersingmaatregelen zoals genoemd in het hoofdstuk 'Financiering en Financiële instrumenten.'

Door de grote spreiding van markten, opdrachtgevers en regio's is het evident dat er zich risico's zouden kunnen voordoen die de financiële draagkracht van werkmaatschappijen te boven kunnen gaan. Oranjewoud N.V. beperkt de risico's door goede interne risicobeheersings- en controlesystemen in de werkmaatschappijen te verplichten en ziet toe op toepassing daarvan. Zowel vanuit het Bestuur van Oranjewoud N.V. als vanuit de directies van de werkmaatschappijen is voortdurend aandacht voor het beperken en daar waar noodzakelijk voor het afdekken van de risico's. Risico's zijn inherent aan de bedrijfsactiviteiten. Door een gerichte marktaanpak, een consistente en regelmatige rapportage en het

creëren van bewustzijn bij verantwoordelijke managers worden de oorzaken van risico's zoveel mogelijk weggenomen en de eventuele gevolgen beperkt.

De onderdelen van de Oranjewoud Groep houden zich bezig met advies- en ingenieursdiensten door Oranjewoud/Antea Group enerzijds en met constructie- en realisatie activiteiten door de Strukton Groep anderzijds. De risico's die samenhangen met en voortvloeien uit deze activiteiten kunnen alleen dan beheerst worden indien er adequate systemen tot beheersing van de risico's zijn geïmplementeerd en die ook intrinsiek worden beleefd en nageleefd door de medewerkers.

Interne beheersingssystemen

Het kader voor risicobeheersing is in de hele Oranjewoud Groep geïmplementeerd, waarbij sprake is van specifieke elementen voor de Strukton Groep en voor de overige Oranjewoud onderdelen. De verantwoordelijkheid voor het onderhouden, aanpassen en toepassen van de systemen tot beheersing van de risico's ligt primair bij de bedrijfs-onderdelen zelf. Risicobeoordelingen zijn een integraal onderdeel van de projecten en ook de jaarlijkse planning- en controlecyclus van de onderneming, die elk jaar met het Bestuur van de Oranjewoud Groep wordt besproken.

Oranjewoud N.V. heeft een risicobeheersingbeleid gedefinieerd dat is gebaseerd op de volgende elementen:

- Het Bestuur van Oranjewoud N.V. stelt randvoorwaarden ten aanzien van de risicoaanpak en is verantwoordelijk voor het overkoepelende beleid van risico's en toepassing van het beleid, daartoe ondersteund door de Groep General Counsel;
- Risicomanagement dient door de directies van de bedrijfs-onderdelen te worden toegepast binnen de afgesproken kaders, dit omvat uitvoering van het beleid en het rapporteren van informatie met betrekking hiertoe;
- In de werkmaatschappijen van de bedrijfs-onderdelen geldt voor de directies ook dat zij het risicobeheersingbeleid moeten toepassen, het juiste voorbeeld in gedrag moeten tonen en over de effecten ervan moeten rapporteren.

Door de Groep General Counsel is voor alle aangesloten bedrijven een code of conduct opgesteld voor het verantwoordelijke management. In de code of conduct worden onder meer de bevoegdheden van het verantwoordelijk management beschreven. Deze code of conduct wordt regelmatig geaudit. De audits hebben zowel een continu karakter - (onderdeel van de bestaande planning en controle cyclus binnen de Groep) als een incidenteel karakter (audits die worden uitgevoerd door certificerende instellingen of accountants).

Overige relevante onderdelen tot beheersing van risico's binnen de Oranjewoud Groep zijn onder andere de geldende gedragsregels, de volmachtregeling, de planning- en controlecyclus en de rapportages hierover.

Het risicobeheersingraamwerk van de Oranjewoud Groep maakt onderscheid tussen de verschillende activiteiten en daarmee gepaard gaande risico's binnen de onderdelen van de Groep.

Risicobeheersingbeleid Strukton Groep

Strukton identificeert en volgt risico's binnen de onderneming op een gestructureerde wijze. Om doublures, inconsistenties en lacunes bij bestaande activiteiten op het gebied van risicomanagement en interne beheersing te identificeren en weg te nemen, maakt Strukton gebruik van het raamwerk van de Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). De verschillende risico's worden continu opnieuw in kaart gebracht en gewogen. De belangrijkste thema's met betrekking tot ondernemingsrisico's en strategische doelstellingen zijn in dit hoofdstuk opgenomen.

Inkoopbeleid opdrachtgevers

Strukton heeft diverse grote opdrachtgevers. Ongeveer 14% van de omzet is afkomstig uit de Nederlandse railmarkt. Deze markt kenmerkt zich als een monopsonie. Strukton heeft ProRail kenbaar gemaakt dat zij, niet alleen om economische redenen, de visie en de wijze van inkoop en opdrachtverstrekking van ProRail niet deelt. Niet alleen een concurrentie op laagste kostprijs op het moment van aanbesteden is gewenst, ook kwaliteit en veiligheid, gemeten over een langere termijn, spelen een belangrijke rol op het moment van aanbesteden. De huidige aanbieders van aanleg, beheer en onderhoud op de railmarkt zijn in gesprek met ProRail om op marktconforme wijze werkzaamheden en diensten te kunnen leveren en inkopen. Strukton is en blijft continu alert op het marktconform houden van zijn organisatieomvang en kwaliteitspropositie.

Uitvoering en ontwerp

Strukton voert veelal op projectmatige basis werk uit voor derden. De complexiteit en omvang van de werken – en daarmee ook de orderomvang – kunnen aanzienlijk variëren. In lijn met de strategie van de onderneming dingen

bedrijfsonderdelen regelmatig mee naar complexe projecten, waarbij naast uitvoeringsrisico's ook ontwerprisco's een rol spelen. Al naar gelang de contractvorm kunnen door verkeerde inschattingen verliezen en negatieve kasstromen optreden. Daarom hecht Strukton grote waarde aan het structureel toepassen van procedures, zowel tijdens de verwervingsfase als tijdens de uitvoeringsfase. Bij ontwerp (en uitvoering) van meer complexe en omvangrijke projecten worden second opinions door derden uitgevoerd.

Vaste prijzen

Strukton acteert veelal in een omgeving waarbij opdrachtgevers risico's wensen over te dragen in ruil voor een vaste prijs. Strukton accepteert alleen die risico's die het zelf kan beheersen. Deze risico's kunnen verliezen en negatieve kasstromen genereren. Als onderdeel van zijn projectbewakingsmethodiek beschikt Strukton al jaren over een geavanceerd systeem om risico's te identificeren en te kwantificeren. Dit geldt zowel voor de verwervings- als de uitvoeringsfase. In deze periode van potentieel fluctuerende grondstofprijzen is Strukton terughoudend met het nemen van inflatierisico's. Bij langlopende projecten is een adequate indexatieregeling een belangrijk aandachtspunt.

Bezettingsgraad

Strukton is een kapitaalintensieve onderneming die, vooral op het gebied van railinfra, een groot en gespecialiseerd materieelpark beheert. Dit materieel is veelal eigendom van Strukton. De kosten hiervan worden afgeschreven over de economische levensduur van het materieel. Wanneer Strukton onvoldoende in staat is het materieel in te zetten tegen dekkende tarieven, heeft dit weliswaar niet direct een kasuitstroom tot gevolg, maar wordt het resultaat van Strukton wel nadelig beïnvloed.

Daarnaast heeft een groot deel van de Strukton-medewerkers een vast dienstverband. Als deze mensen niet tegen dekkende tarieven worden ingezet op lopende projecten, bijvoorbeeld omdat er onvoldoende werk is, heeft dit een negatief effect op de winstgevendheid en de kasstroom van de onderneming.

Strukton Rail vangt dit op door internationale expansie in de Europese markt en door materieel en medewerkers internationaal in te zetten. Zijn strategie van internationalisering is gericht op aansluiting bij lokale partners.

Grote investeringen worden in enkele gevallen gedeeld met partners. Bovendien wordt binnen heel Strukton het risico van onderbezetting beperkt door het continu streven naar een vergroting van het aandeel van niet-projectgebonden activiteiten. De lifecyclegerichte benadering die binnen alle Strukton-bedrijven terugkomt, past daarin.

Risicobeheersingbeleid Oranjewoud - Antea Group (exclusief Strukton)

Risicobeheersing binnen Oranjewoud - Antea Group (exclusief Strukton) is als volgt georganiseerd. Projectmatige risicobeheersing ligt qua verantwoordelijkheid primair bij de entiteiten. Vanuit Group Legal en Group Control vindt regelmatig interne controle plaats. Tijdens de reguliere managementoverleggen en in de managementrapportages is risicobeheer een vast onderdeel.

Binnen de Groep bestaan risico's als het gaat om het contracteren en uitvoeren van projecten en de continuïteit van de IT-infrastructuur. Voor het contracteren en uitvoeren van projecten heeft de Groep verschillende procedures en controlemechanismen ingevoerd, zoals de Codes of Conduct en instructies tekenbevoegdheid, een risicobeoordelingprotocol en uniforme voorwaarden voor het aangaan van verplichtingen. Medewerkers worden bovendien intensief getraind om risico's te onderkennen en te ondervangen.

Bij de Groep wordt gebruik gemaakt van risicobeheersystemen die zijn afgestemd op aard en omvang van de opdrachtgevers en de opdrachten. Voor de multinationale en meer omvangrijke opdrachten wordt een risicobeheersysteem gebruikt dat is afgeleid van de risicobeheersystemen van de grote oliemaatschappijen waarvoor wordt gewerkt. De offertes en projectvoortgang worden integraal besproken met het verantwoordelijk management, de financiële managers en de Legal Counsel. Voor minder complexe opdrachten wordt een meer eenvoudig, maar beproefd en doeltreffend model gebruikt. Alle medewerkers worden regelmatig getraind in het toepassen van deze risicobeheersystematiek.

Het projectportfolio van Antea USA bevat een aantal zogenaamde Environmental Risk Liability Transfer projecten. Dit type projecten wordt overwegend uitgevoerd in de Verenigde Staten voor grote oliemaatschappijen. Deze opdrachtgevers zijn bezig met desinvesteringen in hun retail of downstream activiteiten. Zij verleggen hun aandacht naar exploratie, productie, raffinage en logistiek. Bij de verkoop van de retailactiviteiten fungeert de milieuaansprakelijkheid als gevolg van bodemverontreiniging vaak als obstakel tussen koper en verkoper. Antea USA neemt als derde partij de contractuele verplichting - en niet de wettelijke verplichting - op zich om de bodem te saneren en maakt daarmee de transactie tussen koper en verkoper mogelijk. Dit type projecten wordt over het algemeen aangenomen voor een vaste som en voor wordt voorgefinancierd door de opdrachtgever door middel van een escrow. Het risico van budgetoverschrijding wordt afgedekt met verschillende financiële producten.

Internationaal

Het is evident dat binnen de Groep rekening moet worden gehouden met de cultuurverschillen in de landen waarin Oranjewoud N.V. werkt. Het Bestuur van Oranjewoud N.V. heeft duidelijke en verifieerbare regels opgesteld voor het management van alle dochterondernemingen. De landen waarin de dochters werkzaam zijn kennen ieder specifieke aandachtspunten. De risicobeheersingsystemen zijn voor alle dochterondernemingen gelijk, maar wel met lokale aandachtspunten voor wet- en regelgeving, governance en compliance, verzekeringsvoorwaarden en risicobeheersing. Ieder jaar komen de directeurs van de diverse landen meerdere keren bij elkaar. Strategie, risicobeheersing, claims, klanten, compliance en governance zijn onderwerpen die iedere keer vast op de agenda staan. Er is derhalve een goed beeld van de financiële en projectadministratie en de operationele gang van zaken van de onderneming.

Swaps

De Groep maakt gebruik van interest rate swaps en inflatieswaps om de rente- en inflatierisico's uit hoofde van concern- en projectfinancieringen af te dekken.

Gevoeligheid van resultaten

Overheden of bedrijven die zich namens die overheden in de markt begeven zijn een belangrijke groep opdrachtgevers voor Oranjewoud N.V. Het beleid van deze opdrachtgevers en de daaraan gekoppelde budgetten die beschikbaar zijn voor infrastructuur en milieu zijn een belangrijke randvoorwaarde voor het functioneren van de bedrijven binnen de Groep. In diverse landen waarin de Groep actief is, worden overheden geconfronteerd met een bezuinigingsopgave. De uitkomst van die bezuinigingen is niet te voorspellen.

Joint ventures

Het opzetten van joint ventures met diverse partners op operationeel en financieel terrein wordt zowel intern als extern begeleid door specialisten. In de dagelijkse werkzaamheden worden de financiële en projectmatige activiteiten en resultaten besproken met het management van die eenheid waartoe de joint venture behoort en voorts ook met de financiële en juridische medewerkers van Antea Group, Strukton Groep en Oranjewoud N.V.

IT

Om projecten te kunnen uitvoeren, is de continuïteit van de IT-infrastructuur van zeer groot belang. Deze 'ruggengraat van de onderneming' wordt gewaarborgd door de mate van compliance met de noodzakelijke standaarden te laten beoordelen door externe partijen (via audits).

Veiligheid

Dit betreft het risico dat operationele activiteiten leiden tot ongelukken, letselschade en reputatieverlies of dat activiteiten worden uitgevoerd in strijd met regels en wetgeving. Alle werknemers hebben toegang tot de systemen voor Kwaliteit, Arbeid en Milieu (KAM). De KAM-systemen worden regelmatig getoetst door externe geaccrediteerde en certificerende instanties. Preventie heeft binnen de Oranjewoud Groep de hoogste prioriteit. In het veiligheidsbeleid is ook aandacht voor menselijk gedrag als risicofactor (awareness). Zorgvuldige voorbereiding van werkzaamheden, analyse van bijna-ongevallen en toolbox-meetings moeten dit risico minimaliseren.

Verzekeringen

Oranjewoud N.V. heeft een centraal verzekeringsbeleid dat primair is gericht op het voorkomen van schommelingen in de resultaten als gevolg van schades in projecten die voor rekening van een onderneming binnen de Oranjewoud Groep komen. Dat betekent dat er door Oranjewoud N.V. eisen zijn gesteld aan de dekkingvereisten en dat op centraal niveau verzekeringen op het gebied van wettelijke aansprakelijkheid, beroepsaansprakelijkheid en meer specifieke varianten daarvan zijn afgesloten.

Door de grote verscheidenheid van projecten, zowel in omvang als complexiteit, en ook door de vereisten die wet- en regelgeving opleggen in de verschillende regio's waar de ondernemingen actief zijn die behoren tot de Oranjewoud Groep, zijn er verschillende aanvullende verzekeringspolissen ingekocht die met die verscheidenheid rekening houden.

Status

De status van de risicobeheersing binnen Oranjewoud is gedurende 2012 diverse malen besproken in (gezamenlijke) vergaderingen van de Raad van Bestuur met de Raad van Commissarissen. Geconstateerd werd dat het interne risicobeheersingssysteem in het verslagjaar heeft gefunctioneerd, waarbij het projectbeheer binnen Strukton als aandachtspunt is onderkend.

In Control Statement

De Raad van Bestuur verklaart de verantwoordelijkheid te aanvaarden voor de opzet en werking van op de Groep toegesneden interne risicobeheersing- en controlesystemen. De Raad van Bestuur heeft gedurende 2012 op systematische wijze relevante significante risico's alsmede de beheersomgeving geanalyseerd en beoordeeld. Op basis hiervan verklaart de Raad van Bestuur dat de risicobeheersing- en controlesystemen van de financiële rapportage een redelijke mate van zekerheid verschaffen dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat, en dat de risicobeheersing- en controlesystemen in het verslagjaar naar behoren hebben gewerkt.

De aanwezige risicobeheersing- en controlesystemen verlagen in belangrijke mate het risico op verkeerde beslissingen, het doelbewust omzeilen van beheersingprocessen en het niet naleven van wetten en regels. Het is echter vrijwel onmogelijk om alle risico's op enig moment te kennen, respectievelijk deze volledig te beschrijven en te beheersen. De bestaande systemen kunnen derhalve geen absolute zekerheid bieden tegen het niet realiseren van doelstellingen, noch kunnen deze alle onjuistheden van materieel belang, waaronder begrepen verlies, fraude, of overtredingen van wetten en regels geheel voorkomen.

De Raad van Bestuur

G.P. Sanderink

P.G. Pijper

5 april 2013

Jaarrekening 2012

Oranjewoud N.V.

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER

(in duizenden euro's)

	2012	2011
Vaste activa		
Immateriële vaste activa (1)	91.542	108.396
Materiële vaste activa (2)	153.543	134.602
Vastgoedbeleggingen (3)	9.583	4.038
Geassocieerde deelnemingen (4)	33.362	33.384
Overige financiële vaste activa (5)	74.072	98.267
Uitgestelde belastingvorderingen (6)	13.361	7.814
	375.463	386.501
Vlottende activa		
Voorraden (7)	38.666	32.839
Vorderingen (8)	432.020	392.001
Onderhanden projecten (9)	169.942	147.279
Winstbelastingvorderingen	4.433	2.119
Geldmiddelen en kasequivalenten (10)	97.633	124.662
	742.694	698.900
Totaal activa	1.118.157	1.085.401
Eigen vermogen		
Geplaatst kapitaal	5.688	5.688
Agioreserve	173.495	173.495
Reserve omrekeningsverschillen	2.071	1.724
Wettelijke reserve deelnemingen	3.248	3.614
Afdeckingsreserve	(2.137)	(1.539)
Actuariële reserve	(3.870)	(636)
Ingehouden winsten	58.609	40.384
Onverdeeld resultaat	23.564	17.859
Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders van de moedermaatschappij (11)	260.668	240.589
Minderheidsbelangen	(56)	126
Totaal eigen vermogen	260.612	240.715
Langlopende verplichtingen		
Uitgestelde personeelsbeloningen (12)	22.464	16.460
Voorzieningen (13)	13.018	10.428
Uitgestelde belastingverplichtingen (6)	18.648	22.381
Achtergestelde leningen (14)	2.005	2.665
Langlopende schulden (15)	65.614	170.188
Totaal langlopende verplichtingen	121.749	222.122
Kortlopende schulden		
Handelscrediteuren	235.050	205.382
Schulden aan kredietinstellingen (10)	50.338	14.465
Onderhanden projecten (9)	108.794	105.766
Verschuldigde winstbelasting	2.521	6.875
Voorzieningen (13)	3.782	3.379
Overige kortlopende schulden (16)	335.311	286.697
Totaal kortlopende schulden	735.796	622.564
Totaal passiva	1.118.157	1.085.401

GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING

(in duizenden euro's)

	2012	2011
Netto omzet (19)	1.771.352	1.743.435
Overige bedrijfsopbrengsten (20)	11.251	10.108
Som der bedrijfsopbrengsten	1.782.603	1.753.543
Projectkosten van derden	(816.497)	(819.849)
Toegevoegde Waarde	966.106	933.694
Personeelskosten (21)	(719.756)	(697.920)
Overige bedrijfskosten (23)	(171.011)	(151.472)
Afschrijvingen	(47.179)	(57.457)
Totaal bedrijfskosten	(937.946)	(906.849)
Bedrijfsresultaat	28.160	26.845
Financieringsopbrengsten (24)	12.290	26.092
Financieringskosten (24)	(18.133)	(29.746)
Saldo financiële baten en lasten	(5.843)	(3.654)
Aandeel resultaat na belastingen geassocieerde deelnemingen (25)	(269)	2.586
Resultaat voor belastingen	22.048	25.777
Belastingen (26)	1.428	(7.855)
Resultaat na belastingen	23.476	17.922
Toe te rekenen aan:		
Aandeelhouders van de moedermaatschappij	23.564	17.859
Minderheidsbelangen	(88)	63
<u>WINST PER AANDEEL (in euro's)</u>		
Netto resultaat per aandeel toe te rekenen aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij (gewoon en verwaterd)	0,41	0,37
Gemiddeld aantal uitstaande aandelen	56.878.147	48.035.736

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN
(in duizenden euro's)

	2012	2011
Resultaat na belastingen	23.476	17.922
Niet-gerealiseerde resultaten:		
Mutaties in reële waarde van derivaten voor hedge accounting	(797)	(804)
Winstbelasting effect	199	201
	(598)	(603)
Omrekeningsverschillen buitenlandse deelnemingen	347	(330)
Winstbelasting effect	-	-
	347	(330)
Mutatie actuariële reserve	(4.441)	(2.762)
Winstbelasting effect	1.207	753
	(3.234)	(2.009)
Niet-gerealiseerde resultaten	(3.485)	(2.942)
Totaalresultaat over de verslagperiode	19.991	14.980
Toe te rekenen aan:		
Aandeelhouders Oranjewoud	20.079	14.917
Minderheidsbelangen	(88)	63
Totaalresultaat over de verslagperiode	19.991	14.980

De mutaties in de reële waarde van derivaten voor hedge accounting betreffen voornamelijk de invloed vanuit Joint Ventures. Daarnaast is er de afwikkeling van een rente swap.

GECONSOLIDEERD OVERZICHT VAN MUTATIES IN HET EIGEN VERMOGEN

(in duizenden euro's)

Eigen vermogen	Toe te rekenen aan aandeelhouders van de moedermaatschappij									Minderheidsbelangen	Totaal
	Geplaatst kapitaal	Agio-reserve	Reserve omrekeningsverschillen	Wettelijke reserve deelnemingen	Afdekkingsreserve	Actuariële reserve	Ingehouden winsten	Resultaat boekjaar	Totaal eigen vermogen		
Stand per 1 januari 2011	4.451	120.266	2.054	3.226	(936)	1.373	26.583	14.231	171.248	141	171.389
Uitgifte aandelen	1.194	53.272	-	-	-	-	-	-	54.466	-	54.466
Dividenduitkering 2010	43	(43)	-	-	-	-	(42)	-	(42)	(78)	(120)
Winstinhouding 2010	-	-	-	-	-	-	14.231	(14.231)	-	-	-
	5.688	173.495	2.054	3.226	(936)	1.373	40.772	-	225.672	63	225.735
Resultaat boekjaar	-	-	-	-	-	-	-	17.859	17.859	63	17.922
Niet-gerealiseerde resultaten	-	-	(330)	388	(603)	(2.009)	(388)	-	(2.942)	-	(2.942)
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten na belastingen	-	-	(330)	388	(603)	(2.009)	(388)	17.859	14.917	63	14.980
Stand per 31 december 2011	5.688	173.495	1.724	3.614	(1.539)	(636)	40.384	17.859	240.589	126	240.715
Stand per 1 januari 2012	5.688	173.495	1.724	3.614	(1.539)	(636)	40.384	17.859	240.589	126	240.715
Dividenduitkering 2011	-	-	-	-	-	-	-	-	0	(94)	(94)
Winstinhouding 2011	-	-	-	-	-	-	17.859	(17.859)	-	-	-
	5.688	173.495	1.724	3.614	(1.539)	(636)	58.243	-	240.589	32	240.621
Resultaat boekjaar	-	-	-	-	-	-	-	23.564	23.564	(88)	23.476
Niet-gerealiseerde resultaten	-	-	347	(366)	(598)	(3.234)	366	-	(3.485)	-	(3.485)
Totaal gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten na belastingen	-	-	347	(366)	(598)	(3.234)	366	23.564	20.079	(88)	19.991
Stand per 31 december 2012	5.688	173.495	2.071	3.248	(2.137)	(3.870)	58.609	23.564	260.668	(56)	260.612

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT
(in duizenden euro's)

	2012	2011
Resultaat na belastingen	23.476	17.922
Mutaties zonder kasstroom:		
Resultaat van geassocieerde deelnemingen	269	(2.586)
Winstbelastingen	(1.428)	7.855
Financiële baten en lasten	5.843	3.654
Afschrijvingen	47.179	57.457
Resultaat op verkoop PPS-projecten	137	(8.258)
Resultaat op verkoop materiële vaste activa	0	(1.955)
Ineffectiviteit swaps	(42)	85
Badwill verwerving groepsmaatschappij	(6.898)	-
Mutatie in voorzieningen	4.576	(807)
Kasstroom uit operationele activiteiten voor mutaties in werkkapitaal	73.112	73.367
Mutaties in werkkapitaal:		
Crediteuren	23.368	(8.692)
Overige kortlopende schulden	(2.892)	12.689
Voorraden	(3.657)	(5.728)
Onderhanden projecten	(21.003)	(42.349)
Handelsdebiteuren	(26.666)	(8.167)
Overige vorderingen en overlopende activa	(10.180)	9.129
Mutaties in werkkapitaal	(41.030)	(43.118)
Ontvangen dividend geassocieerde deelnemingen	510	800
Ontvangen rente	3.955	8.683
Betaalde winstbelastingen	(12.514)	(8.674)
	(49.079)	(42.309)
Kasstroom uit gewone bedrijfsvoering	24.033	31.058
PPS-vorderingen	(11.437)	(29.077)
Kasstroom uit operationele activiteiten	12.596	1.981
Investeringsactiviteiten		
Investeringsactiviteiten in immateriële vaste activa	noot 1 (782)	(1.929)
Investeringsactiviteiten in materiële vaste activa	noot 2 (25.922)	(23.929)
Investeringsactiviteiten in geassocieerde deelnemingen	(731)	(435)
Overname deelnemingen	noot 1 (15.088)	(4.793)
Vervreemding deelnemingen	(2.354)	15.765
Desinvesteringen in materiële vaste activa, incl. overige mutaties	772	17.671
Desinvesteringen in immateriële vaste activa	0	800
Desinvesteringen in geassocieerde deelnemingen	0	556
Mutatie overige financiële vaste activa	(195)	(436)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	(44.300)	3.270
Financieringsactiviteiten		
Opgenomen achtergestelde leningen	703	-
Aflossingen achtergestelde leningen	0	(500)
Opgenomen leningen	16.479	77.401
Aflossingen leningen	(36.195)	(92.795)
Aflossingen bankkredieten	(223)	(805)
Overige mutaties	(90)	1.702
Betaalde rente	(12.029)	(13.449)
Uitgekeerd dividend	(94)	(120)
Uitgifte aandelen	0	500
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	(31.449)	(28.066)
Totale netto kasstroom	(63.153)	(22.815)
Saldo geldmiddelen en kasequivalenten op 1 januari	111.356	134.453
Koersverschillen op geldmiddelen en kasequivalenten	28	(282)
Saldo geldmiddelen en kasequivalenten op 31 december	48.231	111.356
	noot 10	

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Informatie over de vennootschap

Oranjewoud N.V. is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht, statutair gevestigd in Nederland te Gouda, Antwerpseweg 8. De aandelen van de vennootschap zijn genoteerd aan de officiële Markt van Euronext N.V. te Amsterdam. Oranjewoud N.V. is voor 93,44% in handen van Centric B.V. Centric B.V. is voor 100% in handen van Stichting Administratiekantoor Centric van Gerard Sanderink. Oranjewoud N.V. is actief op het gebied van advies- en ingenieursdiensten, sport- en vrije tijdsvoorzieningen, detachering, railsystemen, civiele infrastructuur, bouw, technisch beheer en installatietechniek en PPS-concessieprojecten. De organisatie is leverancier van kwalitatief hoogwaardige diensten op het brede terrein van infrastructuur en accommodatie-oplossingen, stedelijke ontwikkeling, bouw, natuur en landschap, milieu en veiligheid, vastgoedzaken en sport- en vrijetijdsvoorzieningen. Oranjewoud N.V. verzorgt daarbij het gehele traject van studie, advies, ontwerp, planvoorbereiding en directievoering tot realisatie, beheer en exploitatie.

De jaarrekening 2012 is op 5 april 2013 opgesteld door het Bestuur en goedgekeurd door de Raad van Commissarissen van de vennootschap en zal ter vaststelling worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering op 23 mei 2013.

Uitgangspunten

De (geconsolideerde) jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat de functionele valuta is van de onderneming. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals die zijn goedgekeurd door de Europese Unie.

De waarderingsgrondslagen zijn consistent met voorgaand jaar, met uitzondering van de hieronder vermelde nieuwe standaarden en interpretaties die met ingang van 1 januari 2012 effectief zijn geworden en zijn toegepast door de vennootschap.

Nieuwe standaarden en interpretaties (IAS/IFRS)

- IFRS 7: Financiële instrumenten: toelichtingen.
Wijziging welke aanvullende informatie vereist ten aanzien van:
 - financiële instrumenten die niet meer in de balans worden opgenomen, maar waar de onderneming wel nog risico over loopt.
 - financiële instrumenten die slechts gedeeltelijk van de balans worden gehaald.

Voor de Groep is dit niet van toepassing geweest.

Grondslagen voor consolidatie

Dochterondernemingen (Integrale consolidatie)

Dochterondernemingen zijn die entiteiten waarover de vennootschap zeggenschap heeft. Er is sprake van zeggenschap indien de Groep de mogelijkheid heeft om, direct of indirect, het financiële en operationele beleid van een entiteit te bepalen teneinde voordelen te verkrijgen uit de activiteiten van de entiteit. De jaarrekeningen van dochterondernemingen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen vanaf de datum waarop voor het eerst sprake is van zeggenschap, tot aan het moment waarop deze eindigt.

Joint Ventures (Proportionele consolidatie)

Joint Ventures zijn die entiteiten waarover de Groep gezamenlijk met derden zeggenschap heeft en waarbij deze zeggenschap in een overeenkomst is vastgelegd. De geconsolideerde jaarrekening omvat het evenredige aandeel van de Groep in de activa, verplichtingen, opbrengsten en kosten van de entiteit waarbij de posten regel voor regel met posten van soortgelijke aard worden gecombineerd, vanaf de datum waarop voor het eerst gezamenlijke zeggenschap wordt uitgeoefend tot aan de datum waarop deze eindigt.

Eliminatie van transacties bij consolidatie

Intragroepssaldi en eventuele niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties binnen de Groep of baten en lasten uit dergelijke transacties worden bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd. Niet-gerealiseerde winsten en verliezen uit hoofde van transacties met deelnemingen en entiteiten waarover gezamenlijk de zeggenschap wordt uitgeoefend, worden geëlimineerd naar rato van het belang dat de Groep in de entiteit heeft.

Vennootschappelijke gegevens

De financiële gegevens van Oranjewoud N.V. zijn verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening zodat, gebruikmakend van artikel 2:402 BW, is volstaan met een verkorte winst-en-verliesrekening in de vennootschappelijke jaarrekening.

Geconsolideerde belangen

De geconsolideerde deelnemingen en het percentage belang zijn vermeld in bijlage 1.

Grondslagen voor waardering

Transacties in vreemde valuta en investeringen in buitenlandse activiteiten

De geconsolideerde cijfers van de Groep worden gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de moedermaatschappij. Elke entiteit binnen de Groep bepaalt en gebruikt zijn eigen functionele valuta. Transacties in vreemde valuta worden initieel vastgelegd tegen de koers van de functionele valuta op de transactiedatum. Liquide middelen, vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar de functionele valuta tegen de koers op de balansdatum. De uit de omrekening voortvloeiende koersverschillen worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening. Dit geldt niet voor de verschillen op leningen in vreemde valuta als hedge voor een investering in een buitenlandse activiteit. Deze verschillen worden opgenomen in de reserve omrekeningsverschillen tot het moment van verkoop van de buitenlandse activiteiten, dan worden ze ten laste, dan wel ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Voor omrekening in de consolidatie worden de activa en de verplichtingen van buitenlandse activiteiten omgerekend naar euro's tegen de koers op de balansdatum en hun resultatenrekeningen worden omgerekend tegen de gemiddelde koers over het boekjaar. De koersresultaten volgend uit de omrekening worden als niet-gerealiseerde resultaten verantwoord. Bij vervreemding van een buitenlandse activiteit wordt het cumulatieve uitgestelde bedrag uit het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten gerelateerd aan deze specifieke buitenlandse activiteit ten gunste dan wel ten laste van het resultaat gebracht.

Afgeleide financiële instrumenten

De Groep maakt gebruik van interest rate swaps en inflatieswaps om de rente- en inflatierisico's uit hoofde van concern- en projectfinancieringen af te dekken. Voor de interest rate swaps en inflatieswaps welke bij de overname van Strukton bij Strukton waren afgesloten wordt geen hedge accounting toegepast. Deze interest rate swaps en inflatieswaps worden gewaardeerd tegen reële waarde. De verandering van de reële waarde van deze swaps wordt rechtstreeks verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Er wordt geen hedge accounting toegepast omdat de hedge op het overnamemoment defacto begint en er dan zeker ineffectiviteit zou ontstaan.

Voor de interest rate swaps en inflatieswaps welke na de overname van Strukton afgesloten zijn, wordt hedge accounting toegepast. De verandering van de reële waarde van de interest rate swaps en inflatieswaps, die dienen ter afdekking van renterisico's en inflatierisico's uit hoofde van toekomstige interestbetalingen en te ontvangen indexatiebetalingen, worden rechtstreeks opgenomen in het eigen vermogen, voor zover de hedge als effectief kan worden gekenmerkt. De in het eigen vermogen uitgestelde bedragen worden overgeboekt naar de winst-en-verliesrekening op het moment dat de afgedekte toekomstige rentecoupons en afgedekte toekomstige indexatiebetalingen in het resultaat worden verantwoord. Voor het deel waarvan de hedge effectiviteit niet kan worden aangetoond, wordt de waardeverandering onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Wanneer de interest rate swap wordt verkocht of beëindigd of wanneer de hedge relatie niet meer effectief is, blijft de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies op dat moment in het eigen vermogen opgenomen tenzij niet langer verwacht wordt dat de oorspronkelijk afgedekte toekomstige kasstromen zullen plaatsvinden. Op dat moment worden de in het eigen vermogen uitgestelde resultaten onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Immateriële vaste activa

Octrooien

Octrooien worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs minus de cumulatieve afschrijving en eventuele impairment verliezen. Octrooien worden afgeschreven op lineaire basis over de gebruiksduur van 5 jaar.

Software

Software is gewaardeerd tegen de historische kostprijs inclusief geactiveerde financieringskosten verminderd met jaarlijkse lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte gebruiksduur en eventuele cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De gehanteerde gebruiksduur in jaren is twee tot vijf jaar.

Business Combinations en goodwill

Bedrijfscombinaties worden verantwoord volgens de overnamemethode. De kostprijs van een acquisitie wordt bepaald op het totaal van de overgedragen vergoeding (bepaald op de reële waarde per de overnamedatum) en het bedrag van enig minderheidsbelang in de overgenomen partij. Voor iedere bedrijfscombinatie waardeert de overnemende partij het minderheidsbelang in de overgenomen partij tegen hetzij de reële waarde, hetzij een evenredig deel van de netto activa van de overgenomen partij. Kosten verband houdende met de overname worden direct ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Wanneer de Groep een onderneming overneemt, beoordeelt zij de overgenomen financiële activa en verplichtingen met het oog op een juiste classificatie en aanwijzing, in overeenstemming met de contractuele voorwaarden, economische omstandigheden en van toepassing zijnde overige omstandigheden. Dit omvat eveneens de scheiding door de overgenomen partij van in contracten besloten derivaten. Indien de bedrijfscombinatie in verschillende fasen tot stand komt, wordt per de overnamedatum de reële waarde van het eerder door de Groep in de overgenomen partij gehouden belang opnieuw bepaald met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening.

Eventuele door de Groep over te dragen voorwaardelijke vergoedingen worden per de overnamedatum tegen reële waarde opgenomen. Latere wijziging in de reële waarde van de voorwaardelijke vergoeding die als een actief of een verplichting wordt aangemerkt, wordt overeenkomstig IAS 39 hetzij in de winst-en-verliesrekening verantwoord, hetzij als een mutatie in de niet-gerealiseerde resultaten. Indien de voorwaardelijke vergoeding als eigen vermogen wordt geclassificeerd, vindt herwaardering slechts plaats bij definitieve afwikkeling in het eigen vermogen.

Goodwill wordt eerst tegen zijn kostprijs gewaardeerd, zijnde het bedrag waarmee de overgedragen vergoeding het saldo van de verkregen activa en de overgenomen verplichtingen overschrijdt. Indien deze vergoeding minder bedraagt dan de reële waarde van de netto activa van de overgenomen dochteronderneming, wordt het verschil in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Na de eerste opname wordt de goodwill gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met eventuele geaccumuleerde bijzondere waardevermindervers verliezen. Voor de toetsing op bijzondere waardevermindering wordt de goodwill die is voortgekomen uit een bedrijfscombinatie vanaf de overnamedatum toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheden die naar verwachting voordeel zullen halen uit de bedrijfscombinatie, ongeacht of activa of verplichtingen van de overgenomen entiteit aan deze eenheden zijn toegerekend.

Indien goodwill onderdeel van een kasstroomgenererende eenheid is en een deel van de bedrijfsactiviteit binnen die eenheid wordt afgestoten, wordt de goodwill die op de afgestoten activiteit betrekking heeft, opgenomen in de boekwaarde van die activiteit voor de vaststelling van het uit de afstoting voortvloeiende resultaat. Goodwill die in een dergelijke omstandigheid wordt afgestoten, wordt bepaald op basis van de relatieve verhouding in waarden van de afgestoten activiteit en van het gedeelte van de kasstroomgenererende eenheid dat wordt behouden.

Overige immateriële vaste activa

Indien er bij de verwerving van een entiteit separaat identificeerbare immateriële activa kunnen worden onderkend, worden deze geactiveerd en afgeschreven binnen de afschrijvingstermijn die daarbij van toepassing is. Hierbij geldt voor de waarde van een klantenbestand een afschrijvingsperiode uiteenlopend van vier jaar tot twaalf jaar, afhankelijk van de aard en verwachte "churn-rate". Voor de waarde van een orderportefeuille wordt een afschrijvingsperiode van een half tot zes jaar gehanteerd.

De afschrijvingstermijn wordt jaarlijks beoordeeld.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen

De bedrijfsgebouwen zijn gewaardeerd tegen aanschafprijzen verminderd met jaarlijkse lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte gebruiksduur, rekening houdend met een restwaarde en eventuele cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De gehanteerde gebruiksduur in jaren is voor bedrijfsgebouwen vijftwintig jaar. Indien sprake is van groot onderhoud, dan wordt dit bedrag geactiveerd en afgeschreven. Toekomstige gebouwen worden geactiveerd inclusief rente. Op terreinen wordt niet afgeschreven (met uitzondering van terreinverharding).

Materieel en instrumentarium en overig

Het materieel en instrumentarium en overig (waaronder de inventarissen) zijn gewaardeerd tegen aanschafprijzen verminderd met jaarlijkse lineaire afschrijvingen gebaseerd op de verwachte gebruiksduur, rekening houdend met een restwaarde en eventuele cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De aanschafprijzen bevatten tevens de kosten

voor het vervangen van onderdelen van het materieel en instrumentarium voorzover die kosten voldoen aan de voorwaarden voor opname in de balans alsmede financieringskosten voor lange termijn projecten wanneer aan de activeringscriteria is voldaan. De gehanteerde gebruiksduur in jaren is voor materieel en instrumentarium twee tot zes jaar en voor overig drie tot tien jaar.

Activa in constructie

Activa in constructie worden gewaardeerd tegen gemaakte kosten.

Niet meer opnemen op de balans

Een materieel vast actief wordt niet meer op de balans opgenomen ingeval van afstoting of indien er geen economische voordelen van het gebruik of de afstoting worden verwacht. Een eventuele opbrengst of verlies voortvloeiende uit de verwijdering van het actief wordt opgenomen in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin het actief wordt verwijderd van de balans. De restwaarden, de gebruiksduur en de waarderingsmethoden worden beoordeeld en, indien noodzakelijk, aangepast per einde van het boekjaar.

Wanneer materiële vaste activa bestaan uit onderdelen met een ongelijke gebruiksduur, worden deze als afzonderlijke posten (belangrijke componenten) onder de materiële vaste activa opgenomen.

Geleasde activa "Groep als lessee"

Leaseovereenkomsten waarbij de Groep vrijwel alle aan het eigendom verbonden risico's en voordelen op zich neemt, worden geassocieerd als financiële leases. Bij eerste opname wordt het geleasde actief gewaardeerd tegen de reële waarde of, indien lager, tegen de contante waarde van de minimale leasetermijnen. Na de eerste opname geschiedt de verwerking in overeenstemming met de van toepassing zijnde grondslag.

Overige leases betreffen operationele leaseovereenkomsten waarvan de geleasde activa niet in de balans van de Groep worden opgenomen. De leasekosten worden lineair toegerekend aan de leaseperiode.

Geassocieerde deelnemingen (Equity methode)

Geassocieerde deelnemingen zijn die entiteiten waarin de Groep invloed van betekenis heeft op het financiële en operationele beleid, maar waarover zij geen zeggenschap heeft. De geconsolideerde jaarrekening omvat het aandeel van de Groep in het totaalresultaat van niet geconsolideerde investeringen volgens de 'equity' methode, na aanpassing van de grondslagen in overeenstemming met de grondslagen van de Groep, vanaf de datum waarop de Groep voor het eerst invloed van betekenis heeft, tot aan de datum waarop voor het laatst sprake is van invloed van betekenis.

Deelnemingen zonder invloed van betekenis

Deelnemingen zonder invloed van betekenis worden gewaardeerd tegen reële waarde, wijzigingen lopen via het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten. Indien de reële waarde niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, vindt waardering plaats tegen kostprijs.

Vastgoedbeleggingen

Een vastgoedbelegging is een actief dat wordt aangehouden om huuropbrengsten of een waardestijging, of beide te realiseren. Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardevermindervers verliezen. Wanneer een vastgoedbelegging voor eigen gebruik wordt aangewend, wordt het overgeboekt naar materiële vaste activa. De reële waarde van de vastgoedbeleggingen wordt in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening vermeld. De reële waarde wordt gebaseerd op de marktwaarde, zijnde het geschatte bedrag waarvoor een onroerende zaak op de waarderingsdatum kan worden verhandeld tussen een koper en een verkoper die ter zake goed zijn geïnformeerd en tot een transactie bereid en onafhankelijk zijn, waarbij de partijen voorzichtig en zonder dwang zijn opgetreden.

Afschrijvingen worden ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht volgens de lineaire methode op basis van de geschatte gebruiksduur van ieder onderdeel. Afschrijvingspercentages komen overeen met die van de categorieën van materiële vaste activa. Afschrijvingsmethoden, gebruiksduur en restwaarde worden op de rapportagedatum opnieuw beoordeeld.

Overige financiële vaste activa

Overige langlopende vorderingen

Voorzover bestaande uit vorderingen met vaste of bepaalde aflossingen worden deze initieel opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestaties en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve

rentemethode. Winsten en verliezen worden opgenomen in de winst-en-verliesrekening zodra de vorderingen niet meer op de balans worden opgenomen of bijzondere waardeverminderingen ondergaan, alsmede via het amortisatieproces.

Een financieel vast actief wordt afgeboekt op het moment dat er geen recht op cash flows uit het actief voor rekening van de Groep meer bestaat.

PPS-vorderingen

De PPS-vorderingen worden verantwoord als financiële vaste activa. Bij de eerste verwerking in de geconsolideerde jaarrekening worden de PPS-vorderingen gewaardeerd tegen reële waarde en daarna tegen geamortiseerde kostprijs met behulp van de effectieve rentemethode. Er wordt gebruik gemaakt van een rente die (nagenoeg) overeenkomt met de rente (na afdekking) van de bijbehorende non-recourse PPS-lening (PPS-lening waarbij de leningnemer niet hoofdelijk aansprakelijk is jegens de financier).

Bij de overname van Strukton zijn bij een viertal op acquisitiedatum bestaande PPS-projecten de langlopende vorderingen ingeconsolideerd. Deze vorderingen zijn op acquisitiedatum overeenkomstig IFRS 3 gewaardeerd tegen reële waarde. Waardering na initiële opname vindt plaats tegen reële waarde, om een accounting mismatch tussen PPS-vorderingen en PPS-schulden, die zou ontstaan bij waardering tegen geamortiseerde kostprijs, te voorkomen. De verandering van de reële waarde wordt rechtstreeks verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Voor een nadere uiteenzetting van de omstandigheden die hebben geleid tot het op deze wijze waarderen van de vordering wordt verwezen naar de toelichting onder noot 18.

Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens de in deze jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en volgens fiscale grondslagen alsmede voor fiscaal compensabele verliezen voor het deel waarvoor het waarschijnlijk is dat voldoende positieve belastbare resultaten gerealiseerd zullen worden. De boekwaarde van uitgestelde belastingvorderingen wordt op elke balansdatum beoordeeld en verlaagd voor zover het niet waarschijnlijk is dat er voldoende toekomstige fiscale winsten zullen zijn.

Uitgestelde belastingen worden berekend tegen het tarief dat waarschijnlijk op het moment van afwikkeling volgens wetgeving van toepassing zal zijn. Uitgestelde belastingen worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord, behalve indien gerelateerd aan posten die als niet-gerealiseerde resultaten worden verwerkt. In dat geval wordt ook de uitgestelde belasting als niet-gerealiseerde resultaten verwerkt.

Indien per saldo een uitgestelde belastingvordering ontstaat, vindt opname plaats onder de vaste activa. Uitgestelde belastingvorderingen en -schulden worden gesaldeerd als er een wettelijk afdwingbaar recht toe bestaat, als ze zijn gerelateerd aan winstbelasting opgelegd door dezelfde fiscale autoriteit en de onderneming het wettelijk afdwingbaar recht heeft om op netto basis af te wikkelen.

Bijzondere waardevermindering

Financiële activa

Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat één of meerdere gebeurtenissen een negatief effect hebben gehad op de verwachte toekomstige kasstromen van dat actief. Een bijzonder waardeverminderverslies met betrekking tot een op geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gedisconteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente.

Alle bijzondere waardeverminderversliezen worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Een bijzonder waardeverminderverslies wordt teruggenomen indien de terugname objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die zich heeft voorgedaan nadat dit bijzondere waardeverminderverslies werd genomen. Bij financiële activa die tegen geamortiseerde kostprijs worden gewaardeerd komt de terugname ten gunste van de winst-en-verliesrekening. Betreft het voor verkoop beschikbare financieel actief aandelen dan wordt de terugname rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt.

Niet-financiële activa

De boekwaarde van de niet-financiële activa van de Groep, uitgezonderd voorraden en uitgestelde belastingvorderingen, wordt per iedere verslagdatum opnieuw bezien om te bepalen of er aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde van het actief.

Van goodwill en immateriële activa met een onbepaalde gebruiksduur of die nog niet gebruiksklaar zijn, wordt op iedere verslagdatum een schatting gemaakt van de realiseerbare waarde.

Er wordt een bijzonder waardevermindingsverlies opgenomen wanneer de boekwaarde van een actief of de kasstroom-genererende eenheid waartoe het actief behoort, hoger is dan de realiseerbare waarde.

Bijzondere waardevermindingsverliezen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Voor een actief of een kasstroomgenererende eenheid is de realiseerbare waarde gelijk aan de hoogste van de bedrijfswaarde of de reële waarde minus verkoopkosten. Bij het bepalen van de bedrijfswaarde wordt de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen berekend met behulp van een disconteringsvoet die een afspiegeling is van zowel de actuele markttransacties van de tijdschaar van geld als van de specifieke risico's met betrekking tot het actief.

Met betrekking tot goodwill worden (met uitzondering van goodwill inbegrepen in de boekwaarde van geassocieerde deelnemingen) bijzondere waardevermindingsverliezen niet teruggenomen. Voor andere activa worden in voorgaande perioden opgenomen bijzondere waardevermindingsverliezen bij elke verslagdatum beoordeeld op indicaties dat het verlies afgenomen is of niet langer bestaat. Een bijzonder waardevermindingsverlies wordt teruggenomen als de schattingen zijn veranderd aan de hand waarvan de realiseerbare waarde was bepaald. Een bijzonder waardevermindingsverlies wordt uitsluitend teruggenomen voor zover de boekwaarde van het actief niet hoger is dan de boekwaarde, na aftrek van afschrijvingen of amortisatie, die zou zijn bepaald als geen bijzonder waardevermindingsverlies was opgenomen.

Vorraden

De voorraden worden opgenomen tegen kostprijs, of netto-opbrengstwaarde indien deze lager is. De netto-opbrengst-waarde is de geschatte verkoopprijs in het kader van de normale bedrijfsvoering, verminderd met de geschatte kosten van voltooiing en de verkoopkosten. De kostprijs van de voorraden is gebaseerd op de gemiddelde inkooprijzen respectievelijk kostprijzen en omvat de uitgaven gedaan bij verwerving van de voorraden en daarop betrekking hebbende inkoopkosten. De kostprijs van voorraden gereed product omvat een redelijk deel van de indirecte kosten op basis van de normale productiecapaciteit.

Vorderingen

Onderhanden projecten worden gewaardeerd tegen de aan de verstreken tijd toe te rekenen opbrengsten. Gefactureerde termijnen en noodzakelijk geachte voorzieningen worden op de (te vorderen) opbrengsten in mindering gebracht. Het resultaat op de projecten wordt naar rato van de voortgang van de werken in aanmerking genomen (Percentage of Completion Method). De status van een project wordt hierbij bepaald door de geregistreerde productiekosten uit te drukken als percentage van de totale geregistreerde en nog verwachte projectkosten. De schatting van de totaal verwachte projectvoortgang is mede gebaseerd op de voorcalculatie en verder voortschrijdend inzicht, op basis van de werkelijke efficiëntie van het project en bijvoorbeeld meerwerken. De verschillende bedragen verschuldigd door en aan opdrachtgevers worden afzonderlijk als actiefpost dan wel als passiefpost in de balans opgenomen.

De projectuitgaven voor projecten die per balansdatum in een offertestadium verkeren zijn geactiveerd voor die projecten waarvoor de kosten kunnen worden vastgesteld en betrouwbaar worden gemeten en waarvoor het waarschijnlijk is dat de opdracht aan de Groep wordt toegekend. De offertekosten voor publiek-private samenwerking worden tot het moment dat het waarschijnlijk is dat het contract wordt verkregen in de winst-en-verliesrekening verwerkt als kosten. Vanaf het moment dat het waarschijnlijk is dat het contract wordt verkregen worden de kosten geactiveerd. Het moment dat het waarschijnlijk is dat het contract wordt verkregen, is in de praktijk over het algemeen gelijk aan het moment van preferred bidder. Indien op het moment van 'Financial Close' een (voorlopig) ontwerp wordt opgeleverd, wordt hiervoor een opbrengst verantwoord onder aftrek van de geactiveerde kosten. Deze opbrengst is tussen contractpartijen overeengekomen en vertegenwoordigt de reële waarde van hetgeen dat is opgeleverd.

Vorderingen op gelieerde ondernemingen worden initieel opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Handelsdebiteuren en overige vorderingen zijn opgenomen tegen het oorspronkelijke factuurbedrag (historische kosten) minus bijzondere waardeverminderingen gebaseerd op kredietwaardigheidsinschattingen van de betreffende debiteuren, mede rekening houdend met historische gegevens. De bepaling van de bijzondere waardevermindering is de beste inschatting voor het bedrag waarvoor de Groep niet in staat is de openstaande bedragen te innen. Dubieuze debiteuren worden afgeschreven zodra de oninbaarheid is vastgesteld.

Geldmiddelen en kasequivalenten

Het bedrag aan geldmiddelen en kasequivalenten omvat banktegoeden, deposito's en kassaldi. Bankschulden die direct opeisbaar zijn en die een integraal onderdeel uitmaken van het cash management systeem van de onderneming worden onder de geldmiddelen en kasequivalenten opgenomen in de kasstroomoverzichten.

Pensioenen

Oranjewoud N.V. heeft verschillende pensioenregelingen in overeenstemming met lokale regelingen en voorwaarden.

Toegezegde bijdrageregelingen

Voor toegezegde bijdrageregelingen betaalt de Groep op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen of verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de Groep geen verdere verplichtingen. Verplichtingen in verband met bijdragen aan pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen worden als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen wanneer de bijdragen zijn verschuldigd.

Toegezegd pensioenregelingen

Toegezegd pensioenregelingen zijn alle andere regelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding dan toegezegde bijdrageregelingen. De netto verplichting van de Groep uit hoofde van toegezegd pensioenregelingen wordt voor iedere regeling afzonderlijk berekend door een schatting te maken van de pensioenaanspraken die werknemers hebben opgebouwd in ruil voor hun diensten in de verslagperiode en voorgaande perioden. Van deze pensioenaanspraken wordt de contante waarde bepaald en de reële waarde van de fondsbeleggingen wordt hierop in mindering gebracht.

De disconteringsvoet is het rendement per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties waarvan de looptijd de termijn van de verplichtingen van de Groep benadert. De berekening wordt uitgevoerd door een erkende actuaaris volgens de 'projected unit credit' methode. Deze methode houdt rekening met toekomstige salarisstijgingen als gevolg van carrièrekansen van werknemers en algemene loonontwikkelingen inclusief inflatiecorrectie.

Wanneer de pensioenaanspraken uit hoofde van een regeling worden verbeterd, wordt het gedeelte van de verbeterde pensioenaanspraken dat betrekking heeft op de verstreken diensttijd van werknemers lineair als last in de winst-en-verliesrekening opgenomen over de gemiddelde periode totdat de pensioenaanspraken onvoorwaardelijk worden. Voor zover de aanspraken onmiddellijk onvoorwaardelijk worden, wordt de last onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

De Groep neemt alle actuariële winsten en verliezen in verband met toegezegd pensioenregelingen onmiddellijk op onder de niet-gerealiseerde resultaten. Wanneer de fondsbeleggingen de verplichtingen overtreffen, wordt de opname van het actief beperkt tot een bedrag dat maximaal gelijk is aan het saldo van eventuele niet opgenomen pensioenkosten van verstreken diensttijd en de contante waarde van eventuele toekomstige terugstortingen door het fonds of lagere toekomstige pensioenpremies.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer de Groep een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft door een gebeurtenis in het verleden en wanneer het waarschijnlijk is dat middelen nodig zijn voor de afwikkeling van de verplichting en een betrouwbare schatting gemaakt kan worden van het bedrag van de verplichting. Indien het effect van de tijdwaarde in geld materieel is, worden de voorzieningen contant gemaakt. Indien gedisconteerd wordt, wordt de toename in de voorziening wegens het verstrijken van de tijd verantwoord als financieringskosten.

Herstructureringsvoorziening

Een voorziening voor herstructurering wordt opgenomen indien een gedetailleerd formeel plan terzake is goedgekeurd en bij de betrokkenen een geldige verwachting is gewekt dat de herstructurering zal worden doorgevoerd, door met de uitvoering van het plan te beginnen of door de belangrijkste kenmerken ervan mee te delen aan de betrokkenen.

Voorziening projecten (garantieplichtingen)

Een garantievoorziening wordt opgenomen indien de onderliggende projecten of diensten zijn verkocht en opgeleverd. Deze voorziening wordt opgenomen voor kosten die noodzakelijk gemaakt moeten worden om gebreken, die blijken na oplevering maar tijdens de garantieperiode, op te heffen. De voorziening is gebaseerd op de beste schatting van de uitgaande kasstroom.

Jubileumvoorziening (Overige lange termijn personeelsbeloningen)

De netto verplichting van de Groep voor lange termijn personeelsbeloningen, met uitzondering van pensioenregelingen, is het bedrag van de toekomstige aanspraken zoals bijvoorbeeld jubileumuitkeringen dat werknemers in ruil voor hun

diensten hebben verdiend in de verslagperiode en voorgaande perioden. De verplichtingen worden gediscoteerd tot de contante waarde. De disconteringsvoet is het rendement per balansdatum op hoogwaardige staatsobligaties. De disconteringsvoet is hierbij afhankelijk van de duratie van de verplichtingen. Eventuele actuariële winsten of verliezen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen in de periode waarin deze zich voordoen.

Achtergestelde leningen

Een lening wordt geclassificeerd als achtergestelde lening indien sprake is van een lagere rangorde qua terugbetaling ten opzichte van (specifieke) overige schulden c.q. schuldeisers. Achtergestelde leningen worden bij eerste verwerking in de jaarrekening gewaardeerd tegen reële waarde (onder aftrek van transactiekosten) en daarna tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Het deel van de langlopende schulden dat binnen één jaar moet worden afgelost, wordt verantwoord als aflossingsverplichting van langlopende schulden onder de kortlopende schulden. Een verplichting wordt afgeboekt wanneer de verplichting stopt, afloopt of vervalt.

Bij de overname van Strukton zijn bij een viertal op acquisitiedatum bestaande PPS-projecten de langlopende schulden ingeconsolideerd. Deze schulden zijn op acquisitiedatum overeenkomstig IFRS 3 gewaardeerd tegen reële waarde. Waardering na initiële opname vindt plaats tegen reële waarde, om een accounting mismatch tussen PPS-vorderingen en PPS-schulden, die zou ontstaan bij waardering tegen geamortiseerde kostprijs, te voorkomen. De verandering van de reële waarde wordt rechtstreeks verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Bij één van de PPS-projecten is er sprake van een annuïtaire lening. Deze annuïtaire lening wordt tegen reële waarde gewaardeerd. Voor een nadere uiteenzetting van de omstandigheden die hebben geleid tot het op deze wijze waarderen, wordt verwezen naar de toelichting onder noot 18.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Bedrijfsopbrengsten

Diensten

Opbrengsten voortvloeiende uit verrichte diensten of geleverde goederen worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht, voor zover het waarschijnlijk is dat de economische opbrengst aan de Groep ten gunste zal komen en voor contracten waarvoor de Groep als principaal optreedt. Dit gebeurt naar rato van de gereedheid van een opdracht per balansdatum (Percentage of Completion Method).

Het gepresteerde deel van de totale te verwachten opbrengst van een project wordt hierbij bepaald door de geregistreerde productiekosten uit te drukken als percentage van de totale geregistreerde en nog verwachte projectkosten. De schatting van de totaal verwachte projectkosten is mede gebaseerd op de voorcalculatie en verder voortschrijdend inzicht, op basis van de werkelijke efficiëntie van het project en bijvoorbeeld meerwerken.

Verliezen, berekend tot aan de afronding van een opdracht, worden direct genomen. Voorbereidingskosten van projecten waarvoor nog geen opdracht is verkregen en waarvoor dit ook niet verwacht wordt, worden ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Projecten in opdracht van derden

De contractuele opbrengsten en lasten in de winst-en-verliesrekening worden verwerkt naar rato van het stadium van voltooiing van het project op basis van een betrouwbare schatting van het resultaat van het betreffende onderhanden project. Onder de contractuele opbrengsten wordt verstaan het in het contract overeengekomen bedrag, meer- en minderwerk als gevolg van wijzigingen in de overeenkomst, claims en prestatievergoedingen, voor zover het waarschijnlijk is dat deze tot opbrengsten zullen leiden en betrouwbaar kunnen worden bepaald. De aan een project toe te wijzen rentelasten zijn een onderdeel van de contractuele kosten. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van de verhouding geboekte kosten ten opzichte van de totale te verwachten kosten.

Indien de resultaten van een project niet betrouwbaar kunnen worden geschat, worden opbrengsten slechts opgenomen voor zover de contractkosten naar alle waarschijnlijkheid verhaalbaar zullen zijn. Verwachte verliezen op projecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening opgenomen.

Service- en onderhoudscontracten

Opbrengsten uit hoofde van service- en onderhoudscontracten worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen naar rato van het stadium van voltooiing van de transactie op verslagdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van beoordelingen van de verrichte werkzaamheden.

Omzet uit verkoop van goederen uit voorraad

De verkoop van goederen uit voorraad betreft voornamelijk verkoop van geprefabriceerde betontoepassingen. Opbrengsten van verkoop uit voorraad worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord wanneer belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten of eventuele retouren van goederen betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van aanhoudende management betrokkenheid bij de goederen.

Concessies

Tijdens de operationele fase bestaan de opbrengsten van concessie management uit:

- de reële waarde van de levering van contractueel overeengekomen diensten;
- de rentebaten gerelateerd aan de investering in het project.

Opbrengsten worden verantwoord op het moment dat de hieraan gerelateerde diensten worden geleverd. Rente wordt verantwoord als financiële bate in de periode waarop deze betrekking heeft.

Overige bedrijfsopbrengsten

Overige bedrijfsopbrengsten betreffen onder andere transactieresultaten deelnemingen, transactieresultaten vastgoed en transactieresultaten materiële vaste activa. Transactieresultaten worden verantwoord wanneer de belangrijke risico's en voordelen van eigendom aan de koper zijn overgedragen, de inning van de verschuldigde vergoeding waarschijnlijk is, de hiermee verband houdende kosten betrouwbaar kunnen worden ingeschat en er geen sprake is van aanhoudende management betrokkenheid bij de betreffende activa.

Opbrengsten worden opgenomen tegen de reële waarde van de verrichte tegenprestatie, onder aftrek van kortingen en directe belastingen.

Bedrijfslasten

Bedrijfslasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Financiële baten omvatten de rentebaten op geïnvesteerde gelden, valutakoerswinsten, winsten op afdekkingsinstrumenten die in de winst-en-verliesrekening worden opgenomen en resultaten uit beleggingen. Resultaten uit beleggingen worden verantwoord op het moment dat het recht van betaling wordt gevestigd. Financiële lasten omvatten de rentelasten op opgenomen gelden, de oprenting van voorzieningen, valutakoersverliezen, bijzondere waardeverminderingverliezen op financiële activa en verliezen op afdekkingsinstrumenten die in de winst-en-verliesrekening worden opgenomen. Financieringsbaten en -lasten die rechtstreeks zijn toe te rekenen aan de verwerving, bouw of productie van een in aanmerking komend actief worden geactiveerd als onderdeel van de kosten van dat actief gedurende de periode dat het actief in vervaardiging is.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen als met redelijke zekerheid kan worden gesteld dat de entiteit aan de subsidies gekoppelde voorwaarden zal vervullen en dat de subsidies zullen worden ontvangen. De overheidssubsidies worden in mindering gebracht op de daarmee verband houdende lasten.

Winstbelasting

Winstbelasting omvat de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en uitgestelde winstbelastingen. De winstbelasting wordt in de winst-en-verliesrekening opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking heeft op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum,

dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden verwerkt op basis van de balansmethode, waarbij een voorziening wordt getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van die posten. Uitgestelde belastingverplichtingen worden niet verwerkt voor de volgende tijdelijke verschillen: de eerste opname van goodwill, de eerste opname van activa of verplichtingen in een transactie die geen bedrijfscombinatie betreffen en noch de commerciële noch de fiscale winst beïnvloeden en verschillen die verband houden met investeringen in dochterondernemingen en entiteiten waarover gezamenlijk de zeggenschap wordt uitgeoefend voor zover zij in de voorzienbare toekomst waarschijnlijk niet zullen worden afgewikkeld. Uitgestelde belastingverplichtingen worden gewaardeerd met behulp van de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn bij terugname van de tijdelijke verschillen, op basis van de wetten die per verslagdatum zijn vastgesteld of materieel zijn vastgesteld.

Er wordt uitsluitend een uitgestelde belastingvordering opgenomen voor zover het waarschijnlijk is dat er in de toekomst belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die voor de realisatie van het tijdelijke verschil kunnen worden aangewend. Uitgestelde belastingvorderingen worden per iedere verslagdatum herzien en verlaagd voor zover het niet langer waarschijnlijk is dat het daarmee samenhangende belastingvoordeel zal worden gerealiseerd.

Additionele winstbelastingen naar aanleiding van dividenduitkeringen worden op hetzelfde moment opgenomen als de verplichting tot uitkering van het desbetreffende dividend.

Gesegmenteerde informatie

De Groep is voor managementdoeleinden ingedeeld in segmenten op basis van de producten en diensten. De resultatenrekening en een aantal balansposten worden per segment weergegeven. Deze indeling wordt ondersteund door de managementrapportage structuur, waarbij genoemde onderdelen geheel separaat worden gerapporteerd aan het groepsmanagement. Het management bewaakt de bedrijfsresultaten van de segmenten separaat ten behoeve van de besluitvorming omtrent toewijzing van middelen en beoordeling van de resultaten. De segmentresultaten worden beoordeeld op basis van het bedrijfsresultaat, dat conform het bedrijfsresultaat in de geconsolideerde jaarrekening wordt bepaald. Het beheer van de groepsfinanciering en de winstbelastingen vindt echter op groepsniveau plaats. De prijzen voor transacties tussen segmenten worden op een zakelijke, objectieve grondslag bepaald ("at arms length").

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koers op transactiedatum, voor deelnemingen is hierbij uitgegaan van de gemiddelde koers gedurende het boekjaar. Ontvangsten uit hoofde van interest en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Betaalde interest is opgenomen onder financieringsactiviteiten. De betaalde verkrijgingsprijs van verworven deelnemingen (na aftrek van meegekochte geldmiddelen en kasequivalenten) alsook de ontvangen verkoopprijs van afgestoten deelnemingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leaseovereenkomsten, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Belangrijkste schattingen en beoordelingen

De opstelling van de geconsolideerde jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden verwerkt in de periode waarin de schatting wordt herzien, dan wel in toekomstige perioden indien de herziening betrekking heeft op toekomstige perioden.

De belangrijkste elementen van schattingsonzekerheden zijn de volgende:

Resultaatsneming op projecten

Zodra een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van het resultaat op een project, worden de contractuele opbrengsten en lasten in de winst-en-verliesrekening verwerkt naar rato van het stadium van voltooiing van het project. Het stadium van voltooiing wordt bepaald aan de hand van de verhouding geboekte kosten ten opzichte van de totaal te verwachten kosten. Verliesvoorzieningen op projecten worden genomen indien het waarschijnlijk is dat de kosten hoger zijn dan de opbrengsten van een project. Per project wordt dit periodiek beoordeeld door de projectverantwoordelijke en het management. Deze beoordeling vindt plaats op basis van de projectadministratie, het projectbewakingssysteem, projectdossiers en kennis en ervaringen van betrokkenen. Inherent aan dit proces is dat inschattingen worden gemaakt. Met name voor langdurige projecten bestaat het risico dat de werkelijkheid afwijkt van de inschattingen. Uit het verleden is gebleken dat de inschattingen waarop de hoogte van de projectvoorziening is gebaseerd, over het algemeen voldoende betrouwbaar zijn.

Prestatievergoedingen en claims op projecten

Bonussen op projecten worden opgenomen indien het project voldoende vergevorderd is, het bedrag van de bonus betrouwbaar kan worden vastgesteld en het waarschijnlijk is dat aan de gespecificeerde prestatiestandaarden zal worden voldaan of dat deze zullen worden overschreden. Claims worden verantwoord indien onderhandelingen tussen partijen zodanig gevorderd zijn dat het waarschijnlijk is dat de tegenpartij de claim zal accepteren en het bedrag van de claim op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld.

PPS-projecten

De reële waarde bepaling van PPS-projecten is gebaseerd op complexe, deels modelmatige berekeningen.

Immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingstermijnen voor de immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur.

Onderhanden projecten

De post onderhanden projecten omvat naast de geboekte kosten en verzonden termijnen per project ook de tussentijds gerealiseerde winst dan wel de getroffen verliesvoorziening. Zowel deze winst als dit verlies zijn gebaseerd op een schatting van het uiteindelijke resultaat per project, de prognose einde werk.

Genoemde resultaatschatting is met meer onzekerheid omgeven naarmate bijvoorbeeld:

- De overeengekomen contractvorm meer risico's voor de aannemer inhoudt. Bij een design & construct contract neemt de aannemer immers ook het ontwerprisico voor zijn rekening. Bij een DBMO contract komt hier de verantwoordelijkheid voor het onderhoud en de exploitatie bij;
- Het contract zich nog in een vroege fase van ontwerp of uitvoering bevindt. Bij het uitwerken van een voorlopig ontwerp naar een definitief ontwerp kunnen aanzienlijke afwijkingen van het voorlopig ontwerp blijken (omdat een aanvankelijke oplossing bij nader inzien niet mogelijk blijkt te zijn, of omdat de grondcondities beter of slechter zijn dan verwacht, of omdat de dialoog met stakeholders veel gecompliceerder is en dus meer kost dan vooraf is aangenomen). Ook tijdens de uitvoeringsfase kunnen tal van risico's blijken welke voor rekening van de aannemer komen. Genoemde afwijkingen kunnen overigens positief en negatief zijn.

Herstructureringsvoorziening

De verantwoorde herstructureringsvoorziening is gebaseerd op een gedetailleerd formeel reorganisatieplan. Opname van een herstructureringsvoorziening vindt alleen plaats indien een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Voorziening dubieuze debiteuren

De voorziening dubieuze debiteuren wordt op statische wijze bepaald op basis van een individuele beoordeling van alle uitstaande vorderingen waarbij per vordering op objectieve wijze een inschatting wordt gemaakt van het risico op oninbaarheid. Deze objectieve inschatting is gebaseerd op ervaringen uit het verleden, informatie over de desbetreffende debiteur bij betrokkenen, correspondentie etc.

Toegezegd pensioenregelingen en personeelsbeloningen

De belangrijkste actuariële uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de verantwoorde pensioenverplichtingen en overige personeelsbeloningen zijn in de toelichting op de desbetreffende posten opgenomen.

De voornaamste uitgangspunten voor bepaling van eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen van de vastgoedbeleggingen zijn opgenomen in de toelichting op de betreffende post.

Alle veronderstellingen, verwachtingen en prognoses die gebruikt worden als basis voor schattingen in de geconsolideerde jaarrekening vormen een zo goed mogelijke afspiegeling van de vooruitzichten van Oranjewoud N.V.

Risicobeheer

Financiële risico's

De Groep kent een strikt beleid, dat erop is gericht huidige en toekomstige risico's zoveel mogelijk te beperken en te beheersen en de financiële kosten te minimaliseren. Dit gebeurt door middel van algemene beheersmaatregelen, zoals interne procedures en instructies en specifieke maatregelen die zijn gericht op de beheersing van nader omschreven risico's.

De financiële risico's van de Groep betreffen voornamelijk renterisico's, valutarisico's, kredietrisico's en leveranciersrisico's. Het risico van schommelingen in wisselkoersen en rente wordt deels afgedekt met behulp van uiteenlopende derivaten waardoor risico's waaraan de primaire financiële instrumenten onderhevig zijn, worden overgedragen aan andere contractpartijen. Rente- en valutarisico's worden grotendeels centraal beheerd. Speculatieve posities worden niet ingenomen.

Kredietrisico

Een belangrijk deel van de opdrachtgevers bestaat uit publieke organisaties (overheden) waardoor het kredietrisico minimaal is. Bij leveringen aan private opdrachtgevers, hoger dan een bepaald bedrag, wordt ook het kredietrisico in de contractbeoordeling betrokken. Daarenboven worden opdrachten naar voortgang van de projecten (vooruit) gefactureerd. De beschikbare liquiditeiten zijn ondergebracht bij kredietwaardige bancaire instellingen.

Renterisico

Kredieten zijn nodig door de mismatch tussen vorderingen en schulden. Kredieten met een variabele rente zijn blootgesteld aan het risico van verandering in kasstromen ten gevolge van rentewijzigingen. Het beleid van de Groep is erop gericht om langlopende financieringen deels tegen een vaste rente af te sluiten. Om dit te bewerkstelligen worden renteswaps afgesloten. Het renterisico met betrekking tot de financiering van PPS-projecten wordt altijd afgedekt met behulp van renteswaps.

Valutarisico

Het merendeel van de activiteiten van de Groep vindt plaats in het eurogebied. Incidentele posities in vreemde valuta worden afgedekt met valutatermijncontracten. Het vreemde valutarisico op het eigen vermogen van buitenlandse dochters en de aan deze dochters verstrekte langlopende leningen, het zogenaamde translatierisico, wordt niet ingedekt, met uitzondering van Antea USA, Inc.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat de Groep niet op het vereiste moment aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen. De uitgangspunten van het liquiditeitsbeheer zijn dat voldoende liquiditeitsruimte aanwezig is om te kunnen voldoen aan huidige en toekomstige financiële verplichtingen, in normale en bijzondere omstandigheden, zonder dat daarbij onaanvaardbare verliezen worden geleden of de reputatie van de Groep in gevaar komt. Met behulp van voortschrijdende liquiditeitsprognoses wordt vastgesteld of voldoende liquiditeit beschikbaar is. Bij langlopende contracten wordt veelal aan opdrachtgevers om termijnbetalingen gevraagd voor de financiering van de projectkosten.

Inflatierisico

In langlopende contracten worden veelal indexeringen in het contract opgenomen naar de opdrachtgever. Incidenteel wordt het inflatierisico gehedged door middel van een inflatieswap.

Kapitaalbeheer

Het beleid is gericht op de handhaving van een sterke vermogenspositie waarmee het vertrouwen van opdrachtgevers, crediteuren en de markten kan worden behouden en de toekomstige ontwikkeling van de bedrijfsactiviteiten kan worden verzekerd. Kapitaal bestaat uit geplaatst en gestort kapitaal, ingehouden winsten, agioreserve, afdekkingsreserve, reserve omrekeningsverschillen, wettelijke reserve en een actuariële reserve. De directie bewaakt behalve het rendement op het eigen vermogen ook het niveau van het aan de aandeelhouder uit te keren dividend. De directie streeft naar een

evenwicht tussen een hoger rendement, dat mogelijk zou zijn met een hoger niveau aan vreemd vermogen enerzijds en de voordelen en zekerheid van een solide vermogenspositie anderzijds.

Per 31 december 2012 was er € 34,9 miljoen (2011: € 45,9 miljoen) vreemd vermogen in verband met de financiering van de koopsom van Strukton. Daarnaast was er per 31 december 2012 door de overname € 63,2 miljoen (2011: € 136,3 miljoen) vreemd vermogen (langlopende schuld) van de Strukton Groep ingeconsolideerd. De verhouding tussen eigen en vreemd vermogen hangt af van de ontwikkeling van het resultaat alsmede van resultaten die direct in het eigen vermogen worden verwerkt. Ook de eventuele verdere uitbreiding van het eigen vermogen door aandelenemissies is van invloed op de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen.

De directie streeft naar een solvabiliteit van ten minste 15 tot 20%. Per ultimo 2012 bedroeg de solvabiliteit 23,3% (2011: 22,2%). Als gevolg van het meeconsolideren van de special purpose companies van de PPS-projecten wordt de solvabiliteit negatief beïnvloed. De solvabiliteit excl. PPS-projecten bedroeg ultimo 2012 25,4% (2011: 25,0%).

Toekomstige wijzigingen van standaarden en interpretaties

De volgende voor de Groep mogelijk relevante standaarden zijn effectief geworden na 1 januari 2012 en zijn niet toegepast door de vennootschap:

- IAS 1: Presentatie van de jaarrekening.
Wijziging inzake presentatie "Overig totaalresultaat" (Other Comprehensive Income) (boekjaar 2013).
- IAS 12: Winstbelastingen
Het amendement geeft opheldering omtrent de waardering van latente belastingverplichtingen of -vorderingen op vastgoedbeleggingen die ontstaan bij wijzigingen van de reële waarde (boekjaar 2014).
- IAS 19: Personeelsbeloningen.
Wijziging die onder meer het uitstellen van actuariële resultaten verbiedt (boekjaar 2013).
- IAS 27: (Herzien) Geconsolideerde en vennootschappelijke jaarrekening.
Herziene standaard welke specifieke voorschriften bevat ten aanzien van de waardering van deelnemingen in de enkelvoudige jaarrekening (boekjaar 2014).
- IAS 28: (Herzien) Investerings in Geassocieerde deelnemingen en Joint Ventures.
Herziene standaard met specifieke voorschriften ten aanzien van de waardering van geassocieerde deelnemingen en Joint Ventures (boekjaar 2014).
- IAS 32: Financiële instrumenten.
In IAS 32 is een nadere toelichting opgenomen terzake de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn voor offsetting van activa en verplichtingen (boekjaar 2014).
- IFRS 7: Financiële instrumenten.
Een wijziging in de standaard met betrekking tot informatievervalsing omtrent het recht van salderen (boekjaar 2013).
- IFRS 9: Financiële instrumenten.
Een nieuwe standaard die uiteindelijk IAS39 gaat vervangen. Fase 1 bestaat uit een geheel nieuw kader voor classificatie en waardering van financiële instrumenten (boekjaar 2015).
- IFRS 10: Geconsolideerde jaarrekening.
Dit betreft een nieuwe standaard die onder andere een herziene definitie geeft van het begrip "zeggenschap" (boekjaar 2014).
- IFRS 11: Gezamenlijke activiteiten.
Betreft een nieuwe standaard welke voorschriften bevat ten aanzien van de verantwoording van gezamenlijke activiteiten onder gezamenlijke zeggenschap (boekjaar 2014).
- IFRS 12: Informatievervalsing omtrent belangen in andere entiteiten.
Betreft een nieuwe standaard welke voorschriften bevat inzake informatievervalsing omtrent alle vormen van belangen in andere ondernemingen (boekjaar 2014).
- IFRS 13: Reële waarde bepaling.
Betreft een nieuwe standaard welke voorschriften bevat omtrent de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële posten (boekjaar 2013).
- Verbeteringen van de IFRSs (Mei 2012).
In Mei 2012 heeft de IASB wijzigingen en verbeteringen in IFRSs gepubliceerd, hoofdzakelijk bedoeld ter verwijdering van inconsequenties en ter verduidelijking (boekjaar 2013).

Wanneer IAS 19R op de jaarrekening 2012 zou zijn toegepast, zou dit hebben geleid tot een pensioenvoorziening die € 1,9 miljoen hoger is dan de berekende pensioenvoorziening op basis van de bestaande IAS 19. Het verschil heeft met name betrekking op de pensioenvoorziening bij Strukton Railinfra AB (Zweden).

De wijzigingen in IFRS 11 zullen impact hebben op de hoogte van de bedrijfsopbrengsten, het balanstotaal, Ebitda, Ebita en Ebit. Aangezien de richtlijn pas in 2014 verplicht van toepassing is, is het vooralsnog niet mogelijk om een realistische inschatting te maken van de impact op de financiële positie van 2013 (vergelijkende cijfers) en 2014.

De Groep verwacht dat de overige veranderingen niet van materiële invloed op de jaarrekening zullen zijn.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

1. Immateriële vaste activa	Octrooien	Software	Goodwill	Merk-naam	Klanten-bestand	Orderpor-tefeuille	PPS	Totaal
Stand per 1 januari 2011:								
Aanschafwaarde	289	2.934	48.578	3.500	60.295	41.169	6.364	163.129
Afschrijvingen	(169)	(534)	-	(58)	(19.579)	(9.059)	(1.832)	(31.231)
Boekwaarde	120	2.400	48.578	3.442	40.716	32.110	4.532	131.898
Boekwaarde per								
1 januari 2011	120	2.400	48.578	3.442	40.716	32.110	4.532	131.898
Acquisitie deelnemingen	-	-	3.539	-	1.625	417	-	5.581
Investeringsen	113	1.870	-	-	-	-	-	1.983
Desinvesteringen	-	-	-	-	-	-	(800)	(800)
Koersverschillen	-	46	(653)	-	113	(9)	-	(503)
Afschrijvingen	(85)	(531)	(216)	(583)	(6.934)	(17.882)	(3.532)	(29.763)
Boekwaarde per	148	3.785	51.248	2.859	35.520	14.636	200	108.396
Stand per 31 december 2011:								
Aanschafwaarde	326	4.650	51.248	3.500	62.186	41.169	200	163.279
Afschrijvingen	(178)	(865)	-	(641)	(26.666)	(26.533)	-	(54.883)
Boekwaarde	148	3.785	51.248	2.859	35.520	14.636	200	108.396
Boekwaarde per								
1 januari 2012	148	3.785	51.248	2.859	35.520	14.636	200	108.396
Acquisitie deelnemingen	-	967	-	-	-	-	-	967
Investeringsen	148	847	-	-	-	-	-	995
Overige mutaties	-	37	-	-	-	-	-	37
Koersverschillen	-	15	217	-	49	-	-	281
Afschrijvingen en impairment	(99)	(3.348)	-	(584)	(6.986)	(7.917)	(200)	(19.134)
Boekwaarde per	197	2.303	51.465	2.275	28.583	6.719	-	91.542
Stand per 31 december 2012:								
Aanschafwaarde	474	6.431	51.465	3.500	62.219	41.169	-	165.258
Afschrijvingen	(277)	(4.128)	-	(1.225)	(33.636)	(34.450)	-	(73.716)
Boekwaarde	197	2.303	51.465	2.275	28.583	6.719	-	91.542

Octrooien worden afgeschreven op lineaire basis over de gebruiksduur van vijf jaar, software in twee tot vijf jaar.

Er zijn in 2012 en 2011 geen financieringskosten als onderdeel van de kostprijs van software in ontwikkeling geactiveerd.

In de categorie software is het door Antea USA voor de verkoop aan derden ontwikkelde softwarepakket iEHS geactiveerd. De geactiveerde ontwikkelingskosten zijn per 31 december 2012 € 4.652.000. Op basis van de jaarlijkse

impairment test, waarbij de netto contante waarde van toekomstige kasstromen wordt vergeleken met de boekwaarde van de investering, is er in 2012 een impairment afschrijving geboekt van € 2.080.000.

In 2011 waren er gecumuleerde impairmentverliezen op de goodwill van PST Sport AS ad. € 216.000. De netto waarde van de toekomstige kasstromen van PST op basis van een wacc voor belastingen van 12,0% bleek ontoereikend ter compensatie van de carrying amount. Het verschil is als impairmentverlies ten laste van het resultaat gebracht.

De merknaam wordt lineair afgeschreven in zes jaar. Het klantenbestand van de geacquireerde deelnemingen wordt afgeschreven in een periode tussen de vier en twaalf jaar. De orderportefeuilles zijn c.q. worden in een periode van een half jaar tot zes jaar afgeschreven.

PPS betreft het deel van de PPS-projecten dat op balansdatum nog niet was gerealiseerd.

Op 13 januari 2011 heeft Oranjewoud N.V. alle aandelen overgenomen van GeolIngeniería SAS. Een uitsplitsing van de reële waarde is hieronder opgenomen:

GeolIngeniería SAS	Reële Waarde
Immateriële vaste activa	2.060
Materiële vaste activa	338
Financiële vaste activa	1
Subtotaal vaste activa	2.399
Debiteuren	4.085
Overige vorderingen	1.442
Liquide middelen	2.727
Subtotaal vlottende activa	8.254
Subtotaal activa	10.653
Langlopende verplichtingen	735
Crediteuren	1.039
Overige kortlopende schulden	3.261
Subtotaal kortlopende schulden	4.300
Subtotaal passiva	5.035
Subtotaal activa minus subtotaal passiva	5.618
Aankoopprijs	9.157
Reële Waarde activa en passiva op overnamedatum	5.618
Goodwill bij aankoop	3.539
Koerseffect	(439)
Goodwill ultimo boekjaar	3.100

Onder de vlottende activa zijn de onderhanden projecten opgenomen op basis van de grondslagen van de Groep. Het na overnamedatum te realiseren gedeelte van de te verwachten projectwinst dat uitgaat boven het bedrag dat overeenkomt met een redelijke winst voor de inspanningen van de Groep is opgenomen onder het voor orderportefeuille en cliëntenbestand opgenomen bedrag in de post immateriële vaste activa.

Met de acquisitie van GeolIngeniería SAS is vanuit business perspectief invulling gegeven aan de expansie van de advies-ingenieursdiensten van de Groep richting Zuid-Amerika. Dit is naast de synergievoordelen voortvloeiend uit de acquisitie een factor als bedoeld in IFRS 3.67(h) die heeft geresulteerd in de opname van goodwill. De goodwill van € 3.100.000 omvat de verwachte synergievoordelen, voortvloeiend uit de acquisitie, naast de geografische verbreding van de activiteiten in Zuid-Amerika. Afzonderlijk van de goodwill zijn bij aankoop de waarde van de orderportefeuille en het cliëntenbestand opgenomen onder immateriële vaste activa. Er is geen waarde toegekend aan andere immateriële vaste activa omdat deze waarde niet materieel wordt geacht. De earn-out betreft een relatief deel van het netto resultaat en de ebitda van 2012. De earn-out verplichting is in 2012 op basis van voortschrijdend inzicht aangepast. Zie ook de recapitulatie verderop in deze toelichting en de toelichting daaronder.

Op 5 januari 2012 heeft Oranjewoud N.V. via zijn dochter Strukton Civiel B.V. alle aandelen overgenomen van Ooms Nederland Holding B.V. Een uitsplitsing van de reële waarde is hieronder opgenomen:

Ooms Nederland Holding B.V.	Reële Waarde
Immateriële vaste activa	916
Materiële vaste activa	21.260
Financiële vaste activa	26
Subtotaal vaste activa	22.202
Vorraden	2.428
Debiteuren	19.738
Overige vorderingen	790
Liquide middelen	7.256
Subtotaal vlottende activa	30.212
Subtotaal activa	52.414
Voorzieningen	2.163
Langlopende verplichtingen	3.913
Crediteuren	11.973
Overige kortlopende schulden	9.591
Subtotaal kortlopende schulden	21.564
Subtotaal passiva	27.640
Subtotaal activa minus subtotaal passiva	24.774
Aankoopprijs	17.876
Reële Waarde activa en passiva op overnamedatum	24.774
Badwill bij aankoop	(6.898)

Onder de vlottende activa zijn de onderhanden projecten opgenomen op basis van de grondslagen van de Groep. Het na overnamedatum te realiseren gedeelte van de te verwachten projectwinst dat uitgaat boven het bedrag dat overeenkomt met een redelijke winst voor de inspanningen van de Groep is opgenomen onder het voor orderportefeuille en cliëntenbestand opgenomen bedrag in de post immateriële vaste activa.

De overname van de infra activiteiten van Ooms past binnen de strategie van Strukton die zich richt op de verbreding en verlenging van de keten. Met deze overname versterkt Strukton Civiel zijn infra activiteiten en zijn positie als wegenbouwer door het verkrijgen van landelijke dekking in deze markt. Bij aankoop zijn de waarde van de orderportefeuille en de brandname opgenomen onder immateriële vaste activa. Er is geen waarde toegekend aan andere immateriële vaste activa omdat deze waarde niet materieel wordt geacht. Daarnaast zijn enkele materiële vaste activa geherwaardeerd.

De badwill, dat wil zeggen het verschil tussen de aankoopprijs en de reële waarde van de activa en verplichtingen, op de overnamedatum is als overige bedrijfsopbrengst verantwoord in de winst-en-verliesrekening. Dit betekent dat er een bedrag van € 6.898.000 is verantwoord als badwill. Het merendeel van deze badwill wordt veroorzaakt doordat de koopprijs lager is dan de reële waarde van de verkregen activa en passiva, met name als gevolg van een hogere reële waarde van de materiële vaste activa. De opgestelde purchase price allocation is definitief.

Op 11 oktober 2012 heeft Oranjewoud N.V. via zijn dochter Strukton Bouw een aantal activiteiten overgenomen van Van Straten Groep B.V. Een uitsplitsing van de reële waarde is hieronder opgenomen:

Van Straten B.V.	Reële Waarde
Immateriële vaste activa	50
Materiële vaste activa	162
Subtotaal vaste activa	212
Debiteuren	1.243
Subtotaal vlottende activa	1.243
Subtotaal activa	1.455
Overige kortlopende schulden	416
Subtotaal kortlopende schulden	416
Subtotaal passiva	416
Subtotaal activa minus subtotaal passiva	1.039
Aankoopprijs	1.039
Reële Waarde activa en passiva op overnamedatum	1.039
Goodwill bij aankoop	0

De overnameprijs en de reële waarde van de activa en de verplichtingen zijn aan elkaar gelijk. De opgestelde purchase price allocation is definitief.

Recapitulerend:

Per 31 december 2012	Aankoopprijs	Reële Waarde op datum ver- krijgen control	Cumulatieve impairments	Goodwill	Negatieve goodwill
Oranjewoud Beheer B.V.	47.500	44.107	-	3.393	-
InterStep B.V.	14.682	9.173	-	5.509	-
Nexes Services B.V.	13.586	6.968	-	6.618	-
Overige acquisities 2007	7.091	4.880	-	2.442	232
Van der Heide Beheer B.V.	15.246	9.186	-	6.060	-
Antea USA Inc.	16.172	15.887	-	285	-
Overige acquisities 2008	6.528	3.434	-	3.146	52
Antea France SAS	14.500	8.769	-	5.731	-
J&E Sports B.V.	4.659	2.809	-	1.850	-
Strukton Groep N.V.	168.475	155.143	-	13.332	-
GeolIngeniería SAS	9.157	6.057	-	3.100	-
Ooms Nederland Holding B.V.	17.876	24.774	-	-	6.898
Van Straten B.V.	1.039	1.039	-	-	-
Totaal	336.511	292.226	0	51.465	7.182

2011	Betaling	Netto cash ¹⁾	Netto betaling
GeolIngeniería SAS	7.520	2.727	4.793
Totaal 2011	7.520	2.727	4.793

2012	Betaling	Netto cash ¹⁾	Netto betaling
Strukton Groep N.V.	4.700	0	4.700
GeolIngeniería SAS	555	0	555
Ooms Nederland Holding B.V.	16.050	7.256	8.794
Van Straten B.V.	1.039	0	1.039
Totaal 2012	22.344	7.256	15.088

¹⁾ Betreft de op het moment van overname in de deelneming aanwezige kasmiddelen.

Er is ultimo 2012 alleen een lopende earn-out inzake GeolIngeniería SAS ad. € 737.000 (2011: € 1.637.000). Een deel van de earn-out verplichting is in 2012 vrijgevallen op basis van voortschrijdend inzicht in de bepalende componenten.

Van de totale aankoopprijs van Ooms Nederland Holding B.V. ad. € 17.876.000 is € 16.050.000 in 2012 betaald. Nog te betalen is € 1.826.000.

De acquisitiekosten gerelateerd aan de overname van Strukton Groep bedragen € 445.000. Voor de overige acquisities zijn er geen materiële kosten verband houdende met de gepleegde acquisities gemaakt.

De negatieve goodwill is in de betreffende jaren onder de overige bedrijfsopbrengsten ten gunste van het resultaat gebracht.

Bijzondere waardeverminderingen en afschrijvingen

Geacquireerde deelnemingen genereren zelfstandig dan wel met andere delen van het segment cash flows en zijn daarom intern zelfstandig of tezamen met die andere segmentdelen als cash generating unit (CGU) gedefinieerd. Op de geactiveerde goodwill is overeenkomstig IAS 36 een impairmenttest toegepast, zowel op CGU-niveau, segmentniveau als op Groepsniveau.

De waarderingsmethodiek betreft de discounted cashflow methode, waarbij wordt uitgegaan van een levensduur van vijf jaar of voor strategische en sterk cyclische units van een onbepaalde levensduur. Voor elk van de acquisities als CGU is de waarde gebaseerd op de door het management verwachte cash flows. De groeivoet hierin varieert met vaste bedragen, dan wel met relatieve stijgingen per jaar, afhankelijk van de verwachtingen van het management. De verwachting van het management is gebaseerd op historische gegevens, orderportefeuilles, beoordelingen en externe informatie. De gehanteerde berekende wacc voor belastingen varieert van 8,0% tot 19,0%, afhankelijk van het risicoprofiel van de CGU.

De belangrijkste veronderstellingen en de wijze van kwantificeren voor de CGU die meer dan evenredig gevoelig zijn voor impairment zijn:

InterStep B.V., InterStep-des Corps B.V. en Nexes B.V.

De toets is uitgevoerd op de toekomstige kasstromen van de gecombineerde entiteiten in Nederland. De entiteiten zijn gecombineerd te beschouwen vanwege verregaande integratie. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een wacc voor belastingen van 8,0 en 9,0%. In de planperiode is uitgegaan van een groei van 3% per jaar. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen. De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt boven de boekwaarde van de ondernemingen inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar geen bijzondere waardevermindering op de goodwill voor InterStep B.V., InterStep-des Corps B.V. en Nexes B.V. doorgevoerd. Indien in de planperiode wordt uitgegaan van een nulgroei en de wacc wordt verhoogd tot boven de 17%, dan komt de realiseerbare waarde onder de boekwaarde van de ondernemingen uit.

Antea USA, Inc.

De toets is uitgevoerd op de toekomstige kasstromen in de Verenigde Staten. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een wacc voor belastingen van 10,0%. In de planperiode is uitgegaan van een groei van 3% per jaar. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen. De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt boven de boekwaarde van de onderneming inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar geen bijzondere waardevermindering op de goodwill voor Antea USA, Inc. doorgevoerd. Indien in de planperiode wordt uitgegaan van een nulgroei en de wacc wordt verhoogd tot boven de 21%, dan komt de realiseerbare waarde onder de boekwaarde van de onderneming uit.

Edel Grass B.V.

De toets is uitgevoerd op de toekomstige kasstromen in Nederland. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een wacc voor belastingen van 8,0%. In de planperiode is uitgegaan van een groei van 3% per jaar. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen. De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt boven de boekwaarde van de onderneming inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar geen bijzondere waardevermindering op de goodwill voor Edel Grass B.V. doorgevoerd. Als de wacc stijgt tot boven de 13% of als de resultaten na 2013 niet stijgen en de wacc stijgt tot boven de 12%, dan komt de realiseerbare waarde onder de boekwaarde uit.

Strukton Groep N.V.

Strukton Groep N.V. is in het kader van de impairmenttest onder te verdelen in vier cash generating units (CGU). De CGU indeling is conform de segment indeling. De test is per CGU uitgevoerd. De goodwill toerekening per CGU is als volgt:

Goodwill per CGU (bedragen x € 1.000)	2012	2011
Railinfrastructuur	3.000	3.000
Civiele infrastructuur	5.000	5.000
Gebouwen: Bouw	332	332
Technisch Beheer en inst.mgt.	5.000	5.000
Totaal	13.332	13.332

Railinfrastructuur

De toets is uitgevoerd voor toekomstige kasstromen in Nederland en Europa. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een wacc voor belastingen van 19,0%. In de planperiode is uitgegaan van een gelijkblijvend resultaat in 2013 en een verdere groei in de planperiode. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen. De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt boven de boekwaarde van de CGU inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar geen bijzondere waardevermindering op de goodwill voor Strukton Rail doorgevoerd. Als de wacc stijgt tot boven de 25%, komt de realiseerbare waarde onder de boekwaarde uit.

Civiele infrastructuur

De toets is uitgevoerd voor toekomstige kasstromen in Nederland. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een wacc voor belastingen van 18,4%. In de planperiode is uitgegaan van een beperkte groei van het resultaat. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen. De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt boven de boekwaarde van de CGU inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar geen bijzondere waardevermindering op de goodwill voor Strukton Civiel doorgevoerd. Als de wacc stijgt tot boven de 27%, komt de realiseerbare waarde onder de boekwaarde uit.

Gebouwen: Bouw

De toets is uitgevoerd voor toekomstige kasstromen in Nederland. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een wacc voor belastingen van 15,8%. In de planperiode is uitgegaan van een bescheiden groei van het resultaat. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen. De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt boven de boekwaarde van de CGU inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar geen bijzondere waardevermindering op de goodwill voor Strukton Bouw doorgevoerd. Als de wacc stijgt tot boven de 26%, komt de realiseerbare waarde onder de boekwaarde uit.

Technisch Beheer en installatiemanagement

De toets is uitgevoerd voor toekomstige kasstromen in Nederland. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een wacc voor belastingen van 15,8%. In de planperiode is uitgegaan van een duidelijke groei van het resultaat in de gehele planperiode. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen. De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt boven de boekwaarde van de CGU inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar geen bijzondere waardevermindering op de goodwill voor Strukton Worksphere doorgevoerd. Als de wacc stijgt tot boven de 65%, komt de realiseerbare waarde onder de boekwaarde uit.

Overige Business combinations

Voor de minder voor impairment gevoelige business combinations heeft samenvoeging van informatie in de jaarrekening plaatsgevonden. De toets is uitgevoerd op de toekomstige kasstromen van de activiteiten. De kasstromen zijn verdisconteerd tegen een wacc voor belastingen van tussen 8,0% en 15,0%. In de planperiode is uitgegaan van een groei van 3% per jaar. In de restwaardeperiode is geen verdere groei opgenomen. De uitkomst van de berekening van de realiseerbare waarde ligt boven de boekwaarde van de onderneming inclusief de daarin opgenomen goodwill. De Groep heeft derhalve in dit boekjaar geen bijzondere waardevermindering op de goodwill doorgevoerd.

Bij een 1%-punt hogere wacc daalt de contante waarde van de totale cash flows ca. € 45 miljoen. Bij een 1%-punt lagere wacc stijgt de contante waarde van de totale cash flows ca. € 54 miljoen. Bij een 1%-punt lagere groeivoet is de invloed ca. € 14 miljoen.

Het klantenbestand van de geacquireerde deelnemingen wordt afgeschreven in een periode tussen de vier en twaalf jaar. De orderportefeuilles zijn c.q. worden in een periode van een half jaar tot zes jaar afgeschreven.

Business Combinations

Vanaf het moment van acquisitie van Ooms Nederland Holding B.V. (5 januari 2012) bedraagt de bijdrage aan de bedrijfsopbrengsten € 125,6 miljoen en aan het resultaat 2012 na belastingen van de Groep € 1,6 miljoen. De bijdrage van Van Straten B.V. vanaf het moment van acquisitie (11 oktober 2012) aan de bedrijfsopbrengsten is € 4,1 miljoen en aan het resultaat 2012 is nihil.

Vanaf het moment van acquisitie van Geolingeniería SAS (13 januari 2011) bedraagt de bijdrage aan de bedrijfsopbrengsten € 16,1 miljoen en aan het resultaat 2011 na belastingen van de Groep € 278.000. De combinatie is defacto aan het begin van het verslagjaar gevormd.

De externe (advies)kosten inzake de aankoop van de deelnemingen bedragen in 2012 en 2011 per deelneming maximaal enkele tienduizenden euro's.

2. Materiële vaste activa

	Bedrijfsge- bouwen	Terreinen	Materieel en instru- mentarium	Overig	Activa in constructie	Totaal
Stand per 1 januari 2011:						
Aanschafwaarde	53.527	7.218	114.321	20.571	6.816	202.453
Afschrijvingen	(5.886)	(8)	(32.369)	(10.900)	-	(49.163)
Boekwaarde	47.641	7.210	81.952	9.671	6.816	153.290
Boekwaarde per 1 januari 2011						
Acquisitie deelnemingen	3	-	208	123	-	334
Overige mutaties	2	-	20	(4)	(654)	(636)
Investeringen	345	-	15.559	2.969	6.018	24.891
Desinvesteringen	(8.536)	(1.471)	(5.287)	(354)	-	(15.648)
Koersverschillen	-	-	28	2	35	65
Afschrijvingen	(3.577)	(24)	(21.388)	(2.705)	-	(27.694)
Boekwaarde per 31 december 2011	35.878	5.715	71.092	9.702	12.215	134.602
Stand per 31 december 2011:						
Aanschafwaarde	49.184	5.747	120.853	22.842	12.869	211.495
Afschrijvingen	(13.306)	(32)	(49.761)	(13.140)	(654)	(76.893)
Boekwaarde	35.878	5.715	71.092	9.702	12.215	134.602
Boekwaarde per 1 januari 2012						
Acquisitie deelnemingen	9.742	1.281	8.446	1.938	16	21.423
Deconsolidatie	-	-	(335)	-	-	(335)
Overige mutaties	-	-	767	213	(47)	933
Investeringen	11.067	-	19.000	4.799	(8.944)	25.922
Desinvesteringen	-	-	(890)	(507)	-	(1.397)
Koersverschillen	-	-	257	7	88	352
Afschrijvingen	(3.487)	(23)	(20.893)	(3.554)	-	(27.957)
Boekwaarde per 31 december 2012	53.200	6.973	77.444	12.598	3.328	153.543
Stand per 31 december 2012:						
Aanschafwaarde	69.464	7.028	145.082	28.201	4.029	253.804
Afschrijvingen	(16.264)	(55)	(67.638)	(15.603)	(701)	(100.261)
Boekwaarde	53.200	6.973	77.444	12.598	3.328	153.543

In 2012 is voor een bedrag van € 21,4 miljoen aan activa ingeconsolideerd. Dit betreft voornamelijk de activa ten gevolge van de acquisitie van Ooms Nederland Holding B.V.

Afschrijvingstermijnen:

- Bedrijfsgebouwen 25 jaren
- Terreinen niet (op terreinverhardingen wordt wel afgeschreven)
- Materieel en instrumentarium 2 tot 6 jaren
- Overig 3 tot 10 jaren
- Activa in constructie niet

Op terreinen met gebouwen met een boekwaarde van € 6,8 miljoen (2011: € 10,7 miljoen) zijn hypotheek gevestigd als zekerheid voor een lening (zie toelichting 15).

In 2012 zijn, naar aanleiding van een beoordeling van de waarde van de materiële vaste activa, geen bijzondere waardeverminderingen noodzakelijk gebleken.

De post 'Activa in constructie' bestaat in hoofdzaak uit termijnbetalingen voor de verwerving van materieel dat nog niet in gebruik is genomen.

Materiële vaste activa gefinancierd door middel van financiële leaseovereenkomsten hebben een boekwaarde van € 2,7 miljoen (2011: nihil) en betreffen machines en installaties. De met de leaseovereenkomsten samenhangende betalingsverplichtingen zijn opgenomen onder de kortlopende en langlopende schulden. De Groep heeft niet het juridische eigendom van deze activa.

De investeringen in 2012 hebben voornamelijk betrekking op de segmenten railsystemen en civiele infrastructuur. De investeringen in 2011 betreffen met name het segment railsystemen in binnen- en buitenland.

De desinvesteringen in 2011 hebben voornamelijk betrekking op de verkoop van de activa van Strukton Materieel B.V.

Het merendeel van het materieel vast actief is als zekerheid voor banken en/of andere verschaffers van vreemd vermogen gesteld.

3. Vastgoedbeleggingen

	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2011	4.038
Boekwaarde per 31 december 2011	4.038
Stand per 31 december 2011:	
Kostprijs	4.050
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	(12)
Boekwaarde	4.038
Boekwaarde per 1 januari 2012	4.038
Afschrijvingen	(88)
Overige mutaties	5.633
Boekwaarde per 31 december 2012	9.583
Stand per 31 december 2012:	
Kostprijs	9.671
Cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	(88)
Boekwaarde	9.583

De reële waarde van vastgoedbeleggingen bedraagt per 31 december 2012 € 9,6 miljoen (2011: € 4,0 miljoen). Deze waarde is op onafhankelijke wijze bepaald met inschakeling van erkende deskundigen.

De post overige mutaties betreft een herclassificatie van vordering naar vastgoedbelegging. Een vordering uit een failliete boedel is omgezet naar een vastgoedbelegging.

De exploitatie van de vastgoedbelegging vindt plaats door een joint venture waarin de Groep 50% belang heeft. De Groep ontvangt jaarlijks € 0,6 miljoen (2011: € 0,03 miljoen) voor de exploitatie.

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur.

- Fundering / Ruwbouw / Overig 50 jaren
- Dak / Warmte / Ventilatie 15 jaren
- Kozijnen / Gevels / Gas / Electra / Liften 25 jaren

4. Geassocieerde deelnemingen

Verloop	2012	2011
Boekwaarde per 1 januari	33.384	31.961
Investerings	731	435
Aandeel in het resultaat	(269)	2.586
Desinvesteringen	-	(556)
Ontvangen dividenden	(510)	(800)
Overig	26	(242)
Boekwaarde per 31 december	33.362	33.384

Naam deelneming	belang 31-12-2012	belang 31-12-2011
Exploitatie maatschappij 'De Hardenberg B.V.'	45,0%	45,0%
EESV Oranjewoud-Spiekermann-APcon	40,0%	40,0%
Costruzione Linee Ferroviarie S.p.A.	40,0%	40,0%
Van Leur Sports C.V.	22,0%	22,0%

De investeringen van € 0,7 miljoen betreffen de acquisitie van BAG B.V. en de oprichting van het bedrijf Unifer S.r.l. in Italië. Daarnaast heeft de Groep belangen in enkele kleine vennootschappen.

Pro rata belang in geassocieerde deelnemingen	31-12-2012	31-12-2011
Vaste activa	16.600	14.200
Vlottende activa	46.800	48.700
Vlottende passiva	(28.800)	(28.200)
Langlopende verplichtingen	(1.600)	(1.700)
Omzet	45.900	38.800
Kosten	(46.200)	(36.200)
Netto resultaat	(300)	2.600

Het (pro rata belang in het) resultaat van deelnemingen is, zoals gepresenteerd, € 0,3 miljoen negatief (2011: + € 2,6 miljoen). Voor de vennootschappen onder firma geldt een hoofdelijke aansprakelijkheid. Er zijn echter geen voorwaardelijke verplichtingen.

Joint Ventures

De Groep heeft een aantal kapitaalbelangen in projectentiteiten. Zie bijlage 1.

Pro rata belang in joint ventures	31-12-2012	31-12-2011
Vaste activa	74.400	87.600
Vlottende activa	218.000	172.800
Vlottende passiva	(186.500)	(135.900)
Langlopende verplichtingen	(95.400)	(87.500)
Omzet	412.100	338.600
Kosten	(410.800)	(331.300)
Netto resultaat	1.300	7.300

5. Overige financiële vaste activa

	Langlopende vorderingen	PPS-vorderingen	Beleggingen	Financiële derivaten	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2011	21.952	191.931	5.492	1.498	220.873
Investerings	-	37.810	542	-	38.352
Desinvesteringen	(9.250)	(153.853)	(613)	-	(163.716)
Verstrekke leningen	2.781	-	2.182	-	4.963
Aflossingen leningen	(539)	(18.837)	(3.490)	-	(22.866)
Oprenting	-	10.104	-	-	10.104
Mutatie reële waarde	-	12.130	-	(1.327)	10.803
Overige mutaties	(246)	-	-	-	(246)
Boekwaarde per 31 december 2011	14.698	79.285	4.113	171	98.267
Boekwaarde per 1 januari 2012	14.698	79.285	4.113	171	98.267
Inconsolidatie via bedrijfscombinaties	26	-	-	-	26
Investerings	-	13.324	-	-	13.324
Desinvesteringen	-	(30.043)	-	-	(30.043)
Verstrekke leningen	614	-	-	-	614
Aflossingen leningen	(570)	(7.912)	-	-	(8.482)
Oprenting	-	4.295	-	-	4.295
Mutatie reële waarde	-	(3.855)	-	158	(3.697)
Overige mutaties	(232)	-	-	-	(232)
Boekwaarde per 31 december 2012	14.536	55.094	4.113	329	74.072

In de langlopende vorderingen is opgenomen het recht op vergoeding door de pensioenverzekeraar aan Oranjewoud inzake pensioenbetalingen van Oranjewoud aan voormalig medewerkers. Hiervoor kan overeenkomstig IAS 19 geen saldering plaatsvinden met de pensioenvoorziening. Het betreft een bedrag per ultimo 2012 van € 1.143.000 (2011: € 1.375.000).

Onder de langlopende vorderingen is € 1,6 miljoen (2011: € 2,6 miljoen) opgenomen inzake nog te ontvangen achtergestelde leningen van de aandeelhouders van de special purpose companies door de special purpose companies waarin de PPS-projecten worden uitgevoerd. De afname van de langlopende vorderingen in 2011 betreft voornamelijk de verkoop van het 80% belang in Strukton Finance Holding. De desinvestering betrof € 9.250.000.

De PPS-vorderingen betreffen nog te ontvangen vergoedingen uit hoofde van concessieovereenkomsten in Nederland. De afname van de PPS-vorderingen in 2012 betreft voornamelijk de verkoop van het 50%-belang in DC16 B.V. De looptijd van de diverse PPS-vorderingen is ca. 25 jaar. Het merendeel (van het bedrag van de vorderingen) heeft een looptijd langer dan vijf jaar. Het rentepercentage van deze PPS-vorderingen bedraagt gemiddeld ca. 5% (2011: 5%). Mutatie reële waarde is de aanpassing vanaf het moment van consolidatie door overname van Strukton. Het risico van concentratie is beperkt. Gegeven het karakter van de contractpartijen is het kredietrisico op nihil ingeschat. (Zie ook noot 29).

Onder de beleggingen zijn de belangen in Voest Alpine Railpro B.V. (10%), Delfluent B.V. 2% en Safire B.V. 1% verantwoord.

6. Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen

De uitgestelde belastingpositie op 31 december betreft het volgende:

	Geconsolideerde balans		Geconsolideerde winst- en-verliesrekening	
	2012	2011	2012	2011
<i>Uitgestelde belastingvorderingen</i>				
Waardering compensabele verliezen	9.707	2.294	(7.213)	1.068
Tijdelijke waarderingsverschillen voorzieningen	760	412	(101)	(136)
Tijdelijke verschillen inzake acquisitie deelnemingen terzake (im)materiële vaste activa	32	1.823	1.791	(56)
Financiële derivaten	2.305	3.204	-	-
Overig	557	81	(112)	463
	<hr/>	<hr/>		
Uitgestelde belastingvordering gepresenteerd als vordering	13.361	7.814		
	<hr/>	<hr/>		
Tijdelijke waarderingsverschillen onderhanden werk	546	571	25	(7)
Tijdelijke waarderingsverschillen voorzieningen	1.125	921	(204)	(46)
Overige	245	240	(5)	(44)
	<hr/>	<hr/>		
Uitgestelde belastingvordering gesaldeerd met verplichting	1.916	1.732		
	<hr/>	<hr/>		
<i>Uitgestelde belastingverplichtingen</i>				
Tijdelijke verschillen inzake acquisitie deelnemingen terzake (im)materiële vaste activa	(17.074)	(20.433)	(3.359)	(7.353)
Materiële vaste activa	(3.071)	(3.152)	(81)	680
Tijdelijke waarderingsverschillen onderhanden werk	-	(344)	(344)	5
Financiële derivaten	(69)	(43)	(74)	69
Overig	(350)	(141)	209	(316)
	<hr/>	<hr/>		
Uitgestelde belastingverplichtingen	(20.564)	(24.113)		
	<hr/>	<hr/>		
Saldo uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen	(18.648)	(22.381)		
	<hr/>	<hr/>		
Uitgestelde belastinglast (bate)			(9.468)	(5.673)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Saldo uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen	(5.287)	(14.567)		
	<hr/>	<hr/>		

De verantwoorde uitgestelde belastingvordering ad. € 13.361.000 (2011: € 7.814.000) heeft met name betrekking op financiële derivaten en de waardering van compensabele verliezen. Daarnaast betreft het de fiscaal geactiveerde (fiscaal af te schrijven) goodwill uit overnames in Antea USA Inc. geëffectueerd vóór de overname van Antea USA Inc. door Oranjewoud N.V. Omdat deze goodwill commercieel niet is verantwoord, is sprake van een fiscaal hoger afschrijvingspotentieel waarvoor deze uitgestelde belastingvordering is opgenomen.

Het fiscale resultaat van de fiscale eenheid Strukton in Nederland heeft geleid tot een fiscale waardering van opgenomen voorwaartse verliesverrekening van € 6,1 miljoen. De voornaamste oorzaak hiervan is de liquidatie van Strukton Railinfra AS in Noorwegen.

Eventuele dividendbetalingen aan de aandeelhouders van Oranjewoud N.V. leiden niet tot consequenties voor wat betreft de vennootschapsbelasting.

Bij diverse voornamelijk buitenlandse deelnemingen is een totaal fiscaal compensabel verlies van € 41,6 miljoen (2011: € 63,4 miljoen). Voor dit bedrag is, omdat geen toekomstige winsten worden verwacht, geen uitgestelde belastingvordering opgenomen. De verliezen zijn onbeperkt voorwaarts verrekenbaar.

Anders dan de genoemde niet gewaardeerde fiscaal compensabele verliezen bij buitenlandse deelnemingen zijn er geen niet gewaardeerde fiscaal compensabele verliezen van toepassing.

Bij de bepaling van de waarde van de belastinglatentie is rekening gehouden met een VpB-tarief van 25,0% tot 40,0% afhankelijk van de in de betreffende jurisdictie van toepassing zijnde tarieven.

Uitgestelde belastingschulden

Uitgestelde belastingschulden zijn gevormd terzake verschillen tussen commerciële en fiscale waardering van activa en passiva, met name voortvloeiend uit waarderingsverschillen ontstaan bij waardering van bij acquisities verkregen activa en passiva.

7. Voorraden

	2012	2011
Grond- en hulpstoffen	7.786	5.754
Gereed product en handelsgoederen	6.966	6.614
Vastgoed	23.914	20.471
	38.666	32.839
	38.666	32.839

Het niet verkochte deel van vastgoedprojecten, welke reeds in uitvoering zijn genomen, is in 2012 gestegen met € 3,4 miljoen (2011: € 5,4 miljoen). Het niet verkochte deel van vastgoed betreft grondposities en gemaakte kosten voor vastgoedprojecten in uitvoering.

8. Vorderingen

	2012	2011
Vorderingen op gelieerde ondernemingen	35	40
Handelsdebiteuren	335.838	294.533
Nog te factureren inzake afgesloten projecten	7.388	7.881
Rente	0	41
Belastingen en premies soc. verzekeringen	5.408	2.442
Overige vorderingen	36.515	41.456
Overlopende activa	46.836	45.608
	432.020	392.001
	432.020	392.001

De vorderingen op gelieerde ondernemingen betreffen reguliere (kortlopende) onderlinge verhoudingen tussen onderdelen van Oranjewoud N.V. en Centric (Holding) B.V. Over deze verhoudingen wordt geen rente berekend vanwege het kortlopende karakter. Gegeven het kortlopende karakter is de nominale waarde bij benadering gelijk aan de reële waarde. De kredietrisico's van de Groep hebben hoofdzakelijk betrekking op handelsdebiteuren en nog te factureren bedragen inzake afgesloten en onderhanden projecten. Om de kredietrisico's te beheersen heeft Oranjewoud N.V. een kredietbeleid uitgewerkt en worden de kredietrisico's voortdurend opgevolgd. Binnen Oranjewoud N.V. is geen sprake van een significante concentratie van kredietrisico's omdat er sprake is van een groot aantal afnemers, met uitzondering

van de railactiviteiten, waar sprake is van een beperkt aantal afnemers waarvoor het kredietrisico als zeer beperkt is ingeschat. De beoordeling van de inbaarheid is afhankelijk van het klantprofiel individueel bepaald op basis van risico-inschatting door het management. De voorziening voor oninbare debiteuren is in de balans in mindering gebracht op de handelsdebiteuren. Voor de nog te factureren bedragen zijn geen afwaarderingen uit hoofde van kredietwaardigheidsbeoordelingen noodzakelijk geweest.

In het kader van de bankfinanciering zijn zekerheden verstrekt aan banken. Hierbij is het merendeel van de activa van een tweetal werkmaatschappijen verpand.

Per 31 december is de ouderdomsanalyse van de debiteuren als volgt:	2012	2011
- Niet vervallen en niet voorzien:	206.818	209.788
- Vervallen:		
31 - 60 dagen	83.093	44.526
61 - 90 dagen	16.381	16.373
91 - 180 dagen	18.590	12.113
181 - 365 dagen	7.764	3.435
> 365 dagen	3.192	8.298
	<u>335.838</u>	<u>294.533</u>
Voorzien per 1 januari	(9.566)	(1.584)
Dotatie voor het jaar	(3.095)	(8.923)
Afgeboekt	1.125	718
Ongebruikt tegengeboekte bedragen	524	-
Deconsolidatie	3.758	-
Overig	(922)	223
	<u>(8.176)</u>	<u>(9.566)</u>

De post deconsolidatie van € 3,8 miljoen betreft de deconsolidatie van Strukton Rail AS in Noorwegen.

9. Onderhanden projecten	2012	2011
Waarvan projecten met een stand:		
Nog te factureren	169.942	147.279
Vooruitgefactureerd	(108.794)	(105.766)
	<u>61.148</u>	<u>41.513</u>
Opbrengsten	2.583.039	2.237.681
Gefactureerde termijnen	(2.521.891)	(2.196.168)
	<u>61.148</u>	<u>41.513</u>

Het saldo nog te factureren onderhanden projecten bestaat uit alle onderhanden projecten waarvan de contractuele opbrengsten plus de opgenomen winst, minus de opgenomen verliezen groter zijn dan de gedeclareerde termijnen. Dit saldo is verantwoord onder vlottende activa. Het saldo vooruitgefactureerd bestaat uit alle onderhanden projecten waarvan de contractuele opbrengsten plus de opgenomen winst, minus de opgenomen verliezen kleiner zijn dan de gedeclareerde termijnen. Dit saldo is verantwoord onder de kortlopende schulden. De vooruitgefactureerde bedragen zijn op balansdatum deels ontvangen en deels openstaande debiteurenvorderingen.

In totaal is in 2012 € 1,4 miljoen (2011: € 5,7 miljoen) rente geactiveerd. Grote langlopende projecten worden in de meeste gevallen voorgefinancierd waardoor de gefactureerde termijnen op deze projecten groter zijn dan de gemaakte kosten. Het positief saldo onderhanden werken bestaat voornamelijk uit kortlopende projecten.

10. Geldmiddelen en kasequivalenten

	2012	2011
Banken	97.587	124.630
Kassen	46	32
	<u>97.633</u>	<u>124.662</u>
Schulden aan kredietinstellingen:		
Onderdeel van het cash management systeem van de groep	49.402	13.306
Geen onderdeel van het cash management systeem van de groep	936	1.159
	<u>50.338</u>	<u>14.465</u>
Ten behoeve van het kasstroomoverzicht:		
Geldmiddelen en kasequivalenten	97.633	124.662
Af: Schulden aan kredietinstellingen onderdeel van het cash management systeem van de groep	49.402	13.306
Saldo geldmiddelen en kasequivalenten op 31 december	<u>48.231</u>	<u>111.356</u>

Op banktegoeden wordt een marktconforme rente vergoed.

Het bedrag aan geldmiddelen en kasequivalenten omvat banktegoeden, deposito's en kassaldi. Bankschulden die direct opeisbaar zijn en die een integraal onderdeel uitmaken van het cash management systeem van de onderneming worden onder de geldmiddelen en kasequivalenten opgenomen in de kasstroomoverzichten.

In de liquide middelen zijn begrepen geldmiddelen van bouwcombinaties ad. € 19,3 miljoen (2011: € 22,1 miljoen) en geldmiddelen die zijn ontvangen op geblokkeerde rekeningen ad. € 2,3 miljoen (2011: € 2,5 miljoen). Deze geldmiddelen staan niet ter vrije beschikking van de onderneming. De geldmiddelen opgenomen in bouwcombinaties betreffen geldmiddelen in samenwerkingsverbanden waarbij contractueel is vastgelegd dat niet vrij mag worden beschikt over de liquide middelen. De geldmiddelen ontvangen op geblokkeerde rekeningen betreffen met name de in het kader van de Wet ketenaansprakelijkheid aan te houden G-rekeningen.

De overige liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking.

11. Eigen vermogen toe te rekenen aan aandeelhouders van de moedermaatschappij

Kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt per 31 december 2012 € 10.000.000 bestaande uit 100.000.000 aandelen A en B van elk € 0,10. Het geplaatst en volgestort kapitaal bedraagt 56.878.147 aandelen elk € 0,10 groot. In 2011 is het geplaatst en volgestort kapitaal toegenomen met € 1.237.267.

Het geplaatst kapitaal bestaat per 31 december 2012 uit € 2.955.307 aandelen A en € 2.732.508 aandelen B (31 december 2011: idem). Voor aandelen B is, in tegenstelling tot aandelen A, geen beursnotering aangevraagd. Er is geen verschil in zeggenschap of winstrechten tussen de aandelen A en B.

De statuten van de vennootschap bepalen dat aandelenuitgifte geschiedt ingevolge een directiebesluit. De vennootschap mag volgestorte eigen aandelen verkrijgen, doch slechts om niet. Verrijking anders dan om niet kan slechts plaatsvinden indien de algemene vergadering de directie daartoe heeft gemachtigd.

Winst per aandeel

De aan houders van gewone aandelen toe te rekenen winst bedraagt € 23.564.000 (2011: € 17.859.000). Het aantal uitstaande aandelen per 1 januari 2011 is 44.505.477 en per 31 december 2011 is dit aantal 56.878.147. Per 31 december 2012 is het aantal uitstaande aandelen 56.878.147.

In september 2011 zijn 10.822.511 aandelen uitgegeven aan Centric B.V. tegen € 4,62 per aandeel en in december 2011 zijn 1.113.586 aandelen uitgegeven aan Centric B.V. tegen € 4,49 per aandeel.

De winst per aandeel bedraagt € 0,41 (2011: € 0,37).

De calculatie van het nettoresultaat per aandeel per 31 december is gebaseerd op het nettoresultaat zoals dat aan gewone aandeelhouders ter beschikking staat, gedeeld door het gewogen gemiddeld aantal uitstaande aandelen dat gedurende het jaar heeft uitgestaan (2012: 56.878.147 aandelen; 2011: 48.035.736 aandelen). Over 2012 en 2011 is de verwaterde winst per aandeel gelijk aan het gewone resultaat per aandeel.

Dividend

Oranjewoud N.V. heeft een doelstelling om 30% van de nettowinst vermeerderd met de amortisatie (na belastingen) die voorvloeit uit de overname van Strukton Groep N.V. beschikbaar te stellen voor dividend. Het uitkeren van dividend is afhankelijk van toekomstige resultaatontwikkelingen, marktontwikkelingen, gewenste solvabiliteit en de ruimte onder bestaande en toekomstige bank convenanten. Het dividend zal beschikbaar worden gesteld als keuzedividend (cash en/of aandelen).

Oranjewoud N.V. heeft voor de overname van Strukton Groep N.V. vreemd vermogen aangetrokken bij Rabobank en NIBC. De leningdocumentatie beschrijft onder welke voorwaarden dividend mag worden uitgekeerd, waarbij onder andere de hoogte van het dividend wordt beperkt tot maximaal 30% van het resultaat na belastingen vermeerderd met de amortisatie (na belastingen) die voorvloeit uit de overname van Strukton Groep N.V.

In 2012 heeft de focus van de onderneming, net als in 2011, gelegen op het verminderen van de bankschulden. Dit is gelukt, ondanks het feit dat in 2012 enkele overnames zijn gedaan waarvoor middelen zijn aangewend. Voor details wordt verwezen naar het kasstroomoverzicht. Hieruit blijkt dat de geldmiddelen van de groep in 2012 met circa € 63 miljoen zijn afgenomen. Verder is het gezien de uitdagende marktomstandigheden, in met name Nederland, van belang om de komende jaren te streven naar een sterkere balans en een hogere solvabiliteit.

De combinatie van bovenstaande feiten leidt tot het voorstel van de Raad van Bestuur om, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, over het boekjaar 2012 geen dividend uit te keren.

12. Uitgestelde personeelsbeloningen

Oranjewoud N.V. heeft verschillende pensioenregelingen in overeenstemming met lokale regelingen en voorwaarden. Deze regelingen zijn grotendeels geïntegreerd als toegezegde bijdrageregelingen. Deze pensioenregelingen zijn gebaseerd op een premie welke een vast percentage van de pensioengrondslag is. Het werkgeversdeel van deze premie wordt verantwoord in de winst-en-verliesrekening.

Voor het personeel van een groot deel van de groepsmaatschappijen gelden de pensioenregelingen van de volgende pensioenfondsen met vermelding van de aantallen aangesloten actieven per 31 december 2012 en de dekkingsgraden van de fondsen per 31 december 2012 en 2011:

	Actieven	Dekkings- graad 2012	Dekkings- graad 2011
• Bedrijfstakpensioenfonds Bouw	1.620	105,7%	99,8%
• Bedrijfstakpensioenfonds Betonproductie industrie	18	100,7%	95,2%
• Bedrijfstakpensioenfonds Metaal en Techniek	1.534	92,4%	88,5%
• Spoorwegpensioenfonds	2.164	113,5%	113,0%
• Groepsverzekering Zwitserleven	9		
• Alecta pensioenverzekering plan Zweden ITP schema	213		
• Alecta pensioenverzekering plan Zweden SAF-LO schema	386		
• Axa pensioenverzekering Strukton Rail Infra NV België	53		
• Strukton Rail GmbH	54		

De bovengenoemde eerste drie pensioenregelingen betreffen regelingen van bedrijfstakpensioenfondsen. In alle gevallen waarin sprake is van aansluiting bij bedrijfstakpensioenfondsen geldt dat groepsmaatschappijen, in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, geen verplichting hebben tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan het voldoen van toekomstige premies. Evenmin kunnen de groepsmaatschappijen rechten doen gelden op eventuele overschotten in de fondsen. Als gevolg hiervan zijn deze pensioenregelingen in deze jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling.

Wat betreft de pensioenregeling voor de bedrijfstak spoorwegen, ondergebracht bij het spoorwegpensioenfonds, geldt dat in 2005 werkgevers en werknemersvertegenwoordigers in deze bedrijfstak overeenstemming hebben bereikt over een nieuwe pensioenregeling. Deze nieuwe regeling is op 31 december 2005 ingegaan. Deze regeling kwalificeert voor de financiële verantwoording als een toegezegde bijdrageregeling. Kenmerk van deze pensioenregeling is dat de onderneming in het kader van deze regeling zich heeft verplicht tot het betalen van een vooraf vastgestelde jaarlijkse premie.

De onderneming heeft na betaling van de overeengekomen premie geen verplichting tot het betalen van aanvullende bedragen in geval sprake zou zijn van een tekort bij het pensioenfonds. Evenmin kunnen de groepsmaatschappijen rechten doen gelden op eventuele overschotten in de fondsen. De actuariële risico's en de beleggingsrisico's liggen bij het pensioenfonds en zijn deelnemers.

Antea France en een deel van de Strukton groepsmaatschappijen hebben pensioenregelingen die geclassificeerd zijn als toegezegd pensioenregelingen. De verplichting is een pensioenrecht waarbij de belangrijkste actuariële resultaten (ontwikkeling van de waarde van beleggingen, levensverwachting en vertrekans) voor rekening van de vennootschap komen.

De kosten van deze toegezegd pensioenregelingen, alsmede de contante waarde van de toekomstige pensioenverplichtingen, worden bepaald met gebruikmaking van actuariële methoden. De actuariële methoden omvatten het maken van veronderstellingen over disconteringsvoeten, toekomstige salarisverhogingen, sterftecijfers en toekomstige indexatie van pensioenuitkeringen. Alle veronderstellingen worden steeds per de verslagdatum herbeoordeeld. In het navolgend overzicht worden de (netto) pensioenvoorzieningen, de reële waarde van de beleggingen en de financieringsstatus voor deze regeling weergegeven.

De pensioenvoorziening is als volgt opgebouwd:

	2012	2011
Antea France SAS (Frankrijk)	2.976	2.329
Strukton Rail AB (Zweden)	16.809	12.576
Strukton Railinfra NV (België)	674	318
Strukton Rail GmbH (Duitsland)	774	562
Reef Infra B.V. (Nederland)	1.231	675
	22.464	16.460

De stijging in 2012 van de pensioenvoorziening wordt voornamelijk veroorzaakt door de daling van de disconteringsvoet.

Antea France SAS (Frankrijk)

Deze pensioenregeling voorziet in een uit te betalen bedrag aan de werknemer als deze tot de overeengekomen pensioenleeftijd in dienst van de werkgever is. Het uit te betalen bedrag is, naast de hoogte van het maandsalaris, afhankelijk van het aantal dienstjaren dat tot de pensioendatum is bereikt. Bij de verzelfstandiging van Antea France is destijds de pensioenverplichting bepaald en afgestort bij een verzekeraar. Deze vordering is in de balans gepresenteerd als langlopende vordering. De verplichting is een pensioenrecht waarbij de belangrijkste actuariële resultaten voor rekening van de vennootschap komen.

Strukton Rail AB (Zweden)

De Alecta pensioenverzekering SAF-LO schema is een toegezegde pensioenregeling. Voor de acquisitie van Strukton Rail AB (voorheen Svensk Banproduktion) was de pensioenvoorziening ondergebracht bij een collectieve regeling voor de publieke sector (ITP schema). Een deel van deze pensioenvoorziening is een toegezegde pensioenregeling. De contante waarde van deze verplichting is in de balans van de onderneming opgenomen. De stijging in 2012 van de pensioenvoorziening komt grotendeels voor rekening van de pensioenvoorziening in Zweden.

Strukton Rail Infra NV (België)

Deze pensioenverzekering voor de medewerkers van Strukton Railinfra N.V. in België betreft een toegezegd pensioenregeling.

Strukton Rail GmbH (Duitsland)

Strukton Rail GmbH heeft een beperkte toegezegd pensioenregeling voor zijn medewerkers; hiervoor is een bedrag op de balans van de vennootschap voorzien van € 0,8 miljoen (2011: € 0,6 miljoen).

Reef Infra B.V. (Nederland)

Bij Reef Infra B.V. is een indexatieverplichting opgenomen voor de pensioenregeling. Deze is ondergebracht bij Nationale Nederlanden. In deze pensioenregeling worden geen nieuwe rechten meer opgebouwd.

Voorziening pensioenverplichtingen

	2012	2011
Samenstelling:		
Pensioenbeleggingen (reële waarde)	1.965	5.122
Pensioenverplichtingen (contante waarde)	23.286	20.207
Nadelig verschil	21.321	15.085
Pensioenvermogen (reële waarde) als asset gepresenteerd	1.143	1.375
Voorziening pensioenverplichtingen	22.464	16.460
Verloop:		
Pensioenbeleggingen op 1 januari	5.122	5.468
Verwacht rendement op beleggingen	90	271
Pensioenpremies	260	257
Uitbetaalde pensioenen	(336)	(674)
Actuariële winst of verlies op beleggingen	(90)	(200)
Overige mutaties	(3.081)	-
Pensioenbeleggingen op 31 december	1.965	5.122
Pensioenverplichtingen op 1 januari	20.207	16.691
In boekjaar toe te kennen aanspraken	1.046	804
Rentekosten	725	750
Uitbetaalde pensioenen	(336)	(674)
Actuariële winst of verlies op verplichtingen	4.177	2.521
Koersverschillen	548	114
Overige mutaties	(3.081)	1
Pensioenverplichtingen op 31 december	23.286	20.207
Actuariële resultaten op 1 januari	-	-
Actuariële winst of verlies op verplichtingen	4.177	2.521
Actuariële winst of verlies op beleggingen	90	200
Koersmutaties	174	41
Verwerkt in de niet-gerealiseerde resultaten	(4.441)	(2.762)
Actuariële resultaten op 31 december	-	-
Pensioenkosten componenten uit hoofde van toegezegd pensioenregelingen:		
In boekjaar toe te kennen aanspraken	1.046	804
Rentekosten	725	750
Verwacht rendement op beleggingen	(90)	(271)
Totale pensioenkosten uit hoofde van toegezegd pensioenregelingen in de winst-en-verliesrekening	1.681	1.283

Het gerealiseerde resultaat op fondsbeleggingen bedraagt € 0 (2011: € 71.000).

De post overige mutaties van € 3,1 miljoen bij pensioenbeleggingen en -verplichtingen betreft een reclassificatie van de regeling bij Reef Infra B.V. Hierbij gaat het om een gesloten regeling waarbij de verplichting is gebaseerd op het contant maken van de toekomstige indexatieverplichtingen.

Er waren geen beleggingen van het fonds in bezit van of in gebruik bij de Groep.

De belangrijkste categorieën van fondsbeleggingen als percentage van de reële waarde van de totale fondsbeleggingen zijn als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Aandelen	0%	0%
Obligaties	53%	25%
Geldmiddelen	5%	2%
Vastgoed	0%	0%
Overige fondsbeleggingen	42%	73%

Er is sprake van langlopende vorderingen uit hoofde van een gekwalificeerde verzekeringspolis.

Aangezien het overgrote deel van de pensioenregelingen is gefinancierd middels een verzekeringscontract, bestaan de assets uit de garantie door de verzekeraar dat bepaalde pensioenen in de toekomst worden uitbetaald. De waarde van deze assets is de huidige contante waarde van deze gegarandeerde uitkeringen. Een toewijzing aan verschillende beleggingsinstrumenten is hierop niet van toepassing. Daarom zijn deze assets gepresenteerd onder overige fondsbeleggingen.

De verwachte bijdrage aan de toegezegd pensioenregelingen in 2013 bedraagt € 0,8 miljoen.

Voor een uitsplitsing van de pensioenkosten in toegezegd pensioenregelingen en toegezegde bijdrage regelingen verwijzen wij naar noot 21.

De belangrijkste actuariële veronderstellingen voor de waardering van de voorziening voor pensioenverplichtingen waren:

	31-12-2012	31-12-2011
Disconteringsvoet pensioenregeling	2,50-3,50%	4,20-4,36%
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	3,50%	4,50-5,53%
Verwachte salarisstijging	0-3,50%	0-3,50%
Verwachte indexatie	1,00-2,00%	1,05-2,00%
Vertrekkans (Antea France SAS)	5-10%	5-10%

De toegepaste sterftetabellen per 31 december 2012 zijn:

Antea France SAS	: INSEE F 2004-2006
Strukton Rail AB	: PRI 2011
Strukton Rail Infra NV	: MR/FR sterftetabellen conform Belgian Control legislation t.b.v. minimum funding doeleinden
Strukton Rail GmbH	: Heubeck-Richttafeln 2005G
Reef Infra B.V.	: Prognosetafel 2012-2062 inclusief Towers Watson 2010 ervaringssterfte

Bij het bepalen van het verwachte rendement is rekening gehouden met de specifieke rendementsverwachtingen van de desbetreffende beleggingscategorie. Er zijn verder geen andere belangrijke actuariële grondslagen en veronderstellingen.

	2012	2011
Voorziening herstructurering	984	1.675
Voorziening projecten	6.726	4.743
Jubileumvoorziening e.d.	9.090	7.389
	<u>16.800</u>	<u>13.807</u>
Langlopend deel	13.018	10.428
Kortlopend deel	3.782	3.379
	<u>16.800</u>	<u>13.807</u>

Het langlopend deel van de voorzieningen (uitgezonderd de jubileumvoorziening e.d.) zal naar verwachting na één jaar, maar binnen vijf jaar worden afgewikkeld. Het kortlopend deel zal naar verwachting binnen één jaar worden afgewikkeld.

De jubileumvoorziening e.d. is gebaseerd op een IAS 19 berekening, inclusief discontering. De vertrekansen variëren gestaffeld van 25% bij werknemers van 20 jaar tot 0% voor werknemers vanaf 60 jaar. De overige langlopende voorzieningen zijn beperkt.

Verloop voorzieningen	Herstructurering	Projecten	Jubileum e.d.	Totaal
Stand per 1 januari 2011	2.541	4.647	7.245	14.433
Veranderingen vanwege:				
Toevoegingen	1.474	1.669	598	3.741
Bestedingen	(2.253)	(771)	(454)	(3.478)
Vrijval	(87)	(802)	-	(889)
Stand per 31 december 2011	1.675	4.743	7.389	13.807
Langlopend deel	-	3.845	6.583	10.428
Kortlopend deel	1.675	898	806	3.379
Stand per 31 december 2011	1.675	4.743	7.389	13.807
Stand per 1 januari 2012	1.675	4.743	7.389	13.807
Veranderingen vanwege:				
Toevoegingen	639	1.974	2.094	4.707
Acquisitie deelnemingen	-	2.163	-	2.163
Bestedingen	(1.160)	(1.232)	(393)	(2.785)
Vrijval	(170)	(922)	-	(1.092)
Stand per 31 december 2012	984	6.726	9.090	16.800
Langlopend deel	-	4.798	8.220	13.018
Kortlopend deel	984	1.928	870	3.782
Stand per 31 december 2012	984	6.726	9.090	16.800

Voorziening herstructurering

In het kader van ingezette reorganisaties is een herstructureringvoorziening gevormd voor de verwachte kosten van afvloeiing. De voorziening is opgenomen tegen de nominale waarde.

Voorziening projecten

De voorziening voor afgesloten projecten bestaat uit een voorziening voor schadeclaims en voorzienbare verliezen. De voorziening is opgenomen tegen de nominale waarde.

Jubileumvoorziening e.d.

De voorziening is het bedrag van de toekomstige aanspraken op jubileumuitkeringen en extra verlofdagen. De verplichtingen worden gediscoteerd tot de contante waarde. Eventuele actuariële winsten of verliezen worden in de winst-en-verliesrekening opgenomen in de periode waarin deze zich voordoen.

14. Achtergestelde leningen

	2012	2011
Special purpose companies voor PPS-projecten	1.574	2.665
Overige	431	-
	<u>2.005</u>	<u>2.665</u>

De achtergestelde leningen hebben voornamelijk betrekking op de verstrekte achtergestelde leningen door de aandeelhouders van de special purpose companies aan de special purpose companies waarin de uitvoering van de PPS-projecten plaatsvindt. Deze achtergestelde leningen zijn bij de desbetreffende special purpose companies achtergesteld t.o.v. de overige schuldeisers van de desbetreffende special purpose companies. De afname in 2012 is voornamelijk een gevolg van de verkoop van het 50%-belang in DC16 B.V. De overige achtergestelde lening is het gevolg van de consolidatie van Ooms Nederland Holding B.V.

15. Langlopende schulden

	2012	2011
Langlopende schulden incl. kortlopend deel	150.900	193.750
Af:		
Kortlopend deel langlopende schulden	(85.286)	(23.562)
	<u>65.614</u>	<u>170.188</u>
Hypothecaire lening Oranje C.V.	-	1.368
Financiering materiële vaste activa	348	294
Hypothecaire lening Becker	441	491
Term loan	-	29.859
Schulden financiering vastgoed projecten	-	7.802
Bankfinancieringen	3.711	47.398
Financiële derivaten	9.150	11.031
Leaseverplichtingen	1.867	-
Non-recourse PPS-financiering	45.421	64.886
Overige langlopende schulden	4.676	7.059
	<u>65.614</u>	<u>170.188</u>

De afname van de langlopende schulden met € 104,6 miljoen wordt m.n. veroorzaakt doordat de term loan ad. € 29,9 miljoen, de schulden financiering vastgoed projecten voor € 4,1 miljoen en de bankfinanciering voor € 37,5 miljoen, totaal € 71,5 miljoen, kortlopend zijn geworden. Daarnaast is de non-recourse PPS-financiering door de verkoop van het 50%-belang in DC16 B.V. in belangrijke mate afgenomen. Tenslotte is er een aflossing geweest van de banklening van € 7,5 miljoen.

Voor de hypothecaire lening inzake Oranje C.V. geldt een rente van 3,42% en een looptijd tot medio 2013. De boekwaarde van het met hypotheek bezwaarde materiële vaste actief is ultimo 2012 € 1.552.000 (2011: € 1.724.000).

Voor de financiering van auto's, instrumentarium en software zijn langlopende leningen afgesloten, lopend tot en met 2013.

Voor de hypothecaire lening inzake Becker geldt een gemiddelde rente van 4,3% en een looptijd tot 2039. De boekwaarde van het met hypotheek bezwaarde materiële vaste actief is ultimo 2012 € 1.137.000 (2011: € 1.146.000). Als extra zekerheid zijn door managers persoonlijke borgen gesteld.

De term loan betreft de financiering van het niet in 2011 door een aandelenemissie uitgenomen deel van de koopsom van de Strukton Groep. De lening loopt tot augustus 2013. De rente bestaat uit driemaands euribor plus een marge van 2,25%-punt.

De rente inzake de schulden financiering vastgoed projecten ligt tussen de 2,2 en de 3,2% en de looptijd is tot in 2013.

De rente van de bankfinancieringen is 3,50% (2011: ca. 3,8%).

Door het proportioneel consolideren van de PPS-projecten, bedraagt in 2012 de non-recourse PPS-financiering € 45,8 miljoen (2011: € 65,7 miljoen). De waarde van de renteswaps voor de PPS-projecten bedroeg ultimo 2012 € 9,2 miljoen (2011: € 12,6 miljoen), waarvan € 9,1 miljoen (2011: € 11,0 miljoen) langlopend. De rente is 0,20% (2011: tussen de 1,09 en de 1,61%) en de looptijd is tot na 2025.

De overige langlopende schulden betreffen onderhandse leningen.

Het aflossingsschema van de langlopende schulden en de onder de kortlopende schulden opgenomen aflossingsverplichtingen is als volgt:

2011	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Hypothecaire lening Oranje C.V.	243	1.115	253	1.611
Financiering materiële vaste activa	350	276	18	644
Hypothecaire lening Becker	45	189	302	536
Bridge loan	10.000	-	-	10.000
Term loan	6.000	29.859	-	35.859
Antea Colombia	4.330	-	-	4.330
Schulden financiering vastgoed projecten	-	7.802	-	7.802
Bankfinancieringen	262	46.047	1.351	47.660
Financiële derivaten	1.547	3.702	7.329	12.578
Non-recourse PPS-financiering	785	8.045	56.841	65.671
Overige langlopende schulden	-	-	7.059	7.059
Stand per 31 december 2011	23.562	97.035	73.153	193.750

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Hypothecaire lening Oranje C.V.	1.378	-	-	1.378
Financiering materiële vaste activa	607	348	-	955
Hypothecaire lening Becker	48	201	240	489
Bridge loan	5.000	-	-	5.000
Term loan	29.537	-	-	29.537
Antea Colombia	1.971	-	-	1.971
Schulden financiering vastgoed projecten	4.070	-	-	4.070
Bankfinancieringen	37.929	1.730	1.981	41.640
Financiële derivaten	438	550	8.600	9.588
Leaseverplichtingen	869	1.867	-	2.736
Non-recourse PPS-financiering	334	2.632	42.789	45.755
Overige langlopende schulden	3.105	150	4.526	7.781
Stand per 31 december 2012	85.286	7.478	58.136	150.900

Voor meer informatie over de rente- en valutarisico's wordt verwezen naar de paragraaf financiële instrumenten en de paragraaf financieel risicobeheer.

16. Overige kortlopende schulden

	2012	2011
Aflossingsverplichtingen	84.919	23.562
Financiële derivaten	367	-
Schulden aan gelieerde ondernemingen	1.035	640
Schulden inzake andere belastingen en premies	76.538	75.467
Pensioenverplichtingen	4.541	2.049
Overige schulden	74.283	86.122
Overlopende passiva	93.628	98.857
	335.311	286.697

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

De stijging in de overige kortlopende schulden wordt verklaard door de stijging van de aflossingsverplichtingen met € 61,4 miljoen. Dit is een verschuiving vanuit de langlopende schulden. Zie hiervoor ook toelichting 15.

De overige schulden en overlopende passiva bestaan voor een groot deel uit nog te ontvangen facturen voor afgesloten werken en nog te betalen vakantiegelden en verschuldigde verlofdagen.

Oranjewoud N.V. is het gehele jaar 2012 en per 31 december 2012 compliant ten aanzien van de met de banken overeengekomen convenanten. Dit geldt voor alle convenanten binnen de Groep met uitzondering van het convenant betreffende de term loan inzake de financiering van de overname van Strukton Groep. Hier is voor het aandeel van de Nederlandse guarantor group in de assets per 31 december 2012 en de ebitda over 2012, door de relatief progressieve groei van de buitenlandse groepsentiteiten die geen deel uitmaken van guarantor pool, sprake van een lagere ratio. Hiervoor is een waiver ontvangen van de banken.

17. Niet in de balans opgenomen verplichtingen en gestelde zekerheden

Voorwaardelijke verplichtingen

Voorwaardelijke verplichtingen zijn verplichtingen die voortvloeien uit gebeurtenissen in het verleden en waarvan het bestaan alleen wordt bevestigd door het al dan niet plaatsvinden van een of meer onzekere toekomstige gebeurtenissen waarover de entiteit niet de volledige controle heeft.

Indien het niet waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergt, vereist zal zijn om een verplichting af te wikkelen of indien het bedrag van de verplichting niet met voldoende betrouwbaarheid kan worden gewaardeerd, worden betreffende verplichtingen eveneens aangemerkt als voorwaardelijke verplichtingen. De voorwaardelijke verplichtingen betreffen afgegeven garanties en eventuele verplichtingen uit gerechtelijke procedures tegen Oranjewoud N.V. en/of zijn werkmaatschappijen waarvan de omvang van de risico's en eventuele verplichtingen die hieruit voortvloeien niet met voldoende betrouwbaarheid kunnen worden gewaardeerd.

Daarnaast is Oranjewoud N.V. hoofdelijk aansprakelijk voor alle schulden van vennootschappen onder firma (aannemerscombinaties) waarin zij rechtstreeks participeert. Deze aansprakelijkheid is beperkt tot de in de vennootschappen onder firma participerende groepsondernemingen. In de jaarrekening zijn geen verplichtingen terzake opgenomen.

Voor vastgoedprojecten is voor een bedrag van € 4,1 miljoen (2011: € 7,8 miljoen) aan zekerheden gesteld ter dekking van opgenomen leningen.

Bankgaranties, huur- en leaseverplichtingen

De bankgaranties voor projecten, huurcontracten en investeringsverplichtingen bedragen € 178.817.000 (2011: € 189.524.000). De totale financiële verplichtingen voor huur en operationele lease bedragen € 174.813.000 (2011: € 140.324.000). De termijnen zijn als volgt verschuldigd:

	2012	2011
Binnen 1 jaar	49.667	42.981
Na 1 jaar maar binnen 5 jaar	98.837	83.797
Na 5 jaar	26.309	13.546
	<hr/>	<hr/>
	174.813	140.324
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De verschuldigde leasetermijnen betreffen auto's en computerapparatuur. De huurverplichtingen betreffen met name kantoorpanden.

Investeringsverplichtingen in verband met verwerving van materiële vaste activa bedragen € 681.000 (2011: € 4.711.000).

Er zijn geen vennootschapsbelasting consequenties verbonden aan eventuele betalingen van dividend door Oranjewoud N.V. aan aandeelhouders.

Juridische Zaken

Per jaareinde 2012 en 2011 was de Groep partij in een aantal juridische zaken. Gebaseerd op inschattingen omtrent het financiële risico zijn terzake voorzieningen gevormd.

18. Financiële instrumenten

Algemeen

De belangrijkste financiële instrumenten van de Groep omvatten bankleningen en -kredieten en geldmiddelen en kas-equivalenten. De Groep maakt daarnaast gebruik van interest rate swaps en inflatieswaps om de rente- en inflatierisico's uit hoofde van concern- en projectfinancieringen af te dekken. De belangrijkste doelstelling van de financiële instrumenten is financiering aan te trekken voor de bedrijfsactiviteiten van de Groep. Verder bestaan verschillende andere finan-

ciële vaste activa en passiva, zoals handelsvorderingen en schulden aan leveranciers, die direct voortvloeien uit de bedrijfsactiviteiten. Er zijn geen derivaten en geen financiële instrumenten voor handelsdoeleinden.

Alle financiële activa en verplichtingen met uitzondering van de op reële waarde gewaardeerde PPS-vorderingen, annuïtaire lening en derivaten, zijn gewaardeerd conform de categorie "leningen en vorderingen" zoals bedoeld in IAS 39.

Bij het afsluiten van de PPS-contracten wordt de variabele rente op de langlopende non-recourse financiering door middel van renteswaps naar een vaste rente gebracht. Hierbij wordt tevens de oprentingsfactor voor de langlopende PPS-vordering vastgesteld. De geswapte rente en de oprentingsfactor zijn modelmatig aan elkaar gekoppeld en liggen dicht bij elkaar. Bij het vaststellen van de reële waarden van de PPS-schuld en PPS-vordering wordt gekeken naar de toekomstige kasstromen en naar de waardeverschillen tengevolge van de wijziging van de markrentes ten opzichte van de oprentingsfactor respectievelijk de swap rente.

Renterisico

Het renterisico met betrekking tot de rentedragende leningen en bankschulden is toegelicht onder het hoofd langlopende verplichtingen.

Bij 1%-punt rentestijging is de invloed op het netto resultaat en het eigen vermogen ca. € 0,7 miljoen negatief (2011: € 0,6 miljoen). Bij een rentedaling is het effect vergelijkbaar maar tegengesteld.

Valutarisico

Het merendeel van de activiteiten van de Groep vindt plaats in het eurogebied. Voor de dochterbedrijven buiten het eurogebied geldt dat zij veelal handelen in de valuta van het desbetreffende land. Voor transacties in vreemde valuta is het beleid dat de nettopositie volledig wordt gehedged door middel van vreemde valuta contracten. Het translatierisico op het eigen vermogen en verstrekte leningen aan dochters buiten het euro gebied wordt niet ingedekt, met uitzondering van Antea USA Inc. (zie navolgend). Het valutarisico van de Groep beperkt zich tot de buitenlandse dochters.

De hoge volatiliteit van de US dollar versus de euro is een risico. De overname van Antea USA Inc. is begin 2008 voor een bedrag in USD van 23.750.000 volledig gefinancierd middels een transactie in euro's. De euro/dollar koers op het moment van de transactie was 1,47. Het valutarisico op deze lange termijninvestering is begin 2011 afgedekt middels een lening tegen een koers van 1,35.

De belangrijkste wisselkoersen gedurende het verslagjaar luiden als volgt:

	Gemiddelde koers		Eindkoers	
	2012	2011	2012	2011
USD	1,2860	1,3926	1,3193	1,2961
DKK	7,4438	7,4506	7,4603	7,4324
NOK	7,4784	7,7982	7,3423	7,7423
SEK	8,7060	9,0326	8,5802	8,9182
GBP	0,8113	0,8680	0,8119	0,8334
COP	2.310,4900	2.570,5300	2.331,9600	2.512,4300

Een toename met 10 procent van de euro ten opzichte van de overige valuta per jaareinde zou het vermogen met ca. € 3,5 miljoen (2011: € 4,6 miljoen) en het resultaat met ca. € 0,6 miljoen (2011: € 0,4 miljoen) hebben verlaagd.

Aangenomen wordt dat alle andere variabelen, met name de rentetarieven, constant blijven. Een verzwakking met 10 procent van de euro ten opzichte van de overige valuta per jaareinde zou een vergelijkbaar maar tegengesteld effect hebben gehad, aangenomen dat alle andere variabelen constant blijven.

Kredietrisico

De Groep kent procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of op elke markt te beperken. Deze procedures en de spreiding over een veelheid van afnemers beperken de blootstelling van de Groep aan het risico verbonden aan kredietconcentraties en marktrisico's. Daarenboven worden opdrachten naar voortgang van de projecten gefactureerd en voor zover contractueel mogelijk vooruit gefactureerd. Als zekerheid voor betaling dient bij specifieke projecten een escrow. De beschikbare liquiditeiten zijn ondergebracht bij kredietwaardige bancaire instellingen. Zie ook toelichting 8.

Liquiditeitsrisico

De Groep monitort zijn risico op een tekort aan fondsen, gebruik makend van een liquiditeitsplanning tool. Deze tool beschouwt de "maturity" van zowel investeringen als operationele cash flows. De Groep zoekt een balans tussen continuïteit in financiering en flexibiliteit door het gebruik van kredietfaciliteiten, leningen en eigen vermogen.

(bedragen x € 1.000)	2012	2011
Overige langlopende vorderingen	82.991	101.797
Debiteuren	335.838	294.533
Overige vorderingen	270.522	246.826
Geldmiddelen en kasequivalenten	97.633	124.662
Totaal	786.984	767.818
<i>Kortlopend</i>	<i>89%</i>	<i>87%</i>

De totale kredietfaciliteiten voor Oranjewoud N.V. bedragen circa € 98 miljoen (2011: € 87 miljoen). Oranjewoud N.V. en zijn in Nederland gevestigde groepsmaatschappijen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor hun deel van de genoemde faciliteit. De kredietnemers hebben zich verplicht hun activa niet te bezwaren met zekerheidstellingen zonder voorafgaande toestemming van de kredietverstrekker. Deels zijn als zekerheid activa verpand. Van deze rekening courant faciliteiten is per 31 december 2012 € 51 miljoen (2011: € 14,5 miljoen) gebruikt.

Voor de overname van Strukton Groep N.V. is in 2010 financiering aangetrokken door Oranjewoud N.V. en zijn tevens de toen bij Strukton aanwezige kredietfaciliteiten geherfinancierd. De looptijd van deze financieringen bedraagt drie jaar en eindigt op 29 oktober 2013. Formeel dient de herfinanciering per augustus 2013 te zijn geëffectueerd. De Raad van Bestuur van Oranjewoud N.V. is in onderhandeling met zijn banken over nieuwe kredietfaciliteiten voor zowel Oranjewoud N.V. als Strukton ter vervanging van de bestaande structuur. Dit proces verloopt voortvarend. De verwachting is dat het proces van herfinanciering in de loop van het tweede kwartaal 2013 wordt afgerond.

De onderstaande tabel vat het "maturity profile" van de financiële verplichtingen van de Groep per 31 december 2011 en 2012 samen:

Maturity profile (bedragen x € 1.000)	Boek- waarde	Contractuele kasstromen	Binnen 6 maanden	6 tot 12 maanden	1 tot 5 jaar	> 5 jaar
Per 31 december 2011						
Achtergestelde leningen	2.665	9.058	160	160	1.279	7.459
Rentedragende leningen	181.172	189.642	2.852	23.302	99.011	64.477
Crediteuren en overige schulden	568.463	568.463	313.850	209.391	45.222	-
Schuld kredietinstellingen	14.465	15.175	2.069	13.106	-	-
Financiële derivaten (renteswaps)	12.578	26.678	893	941	7.902	16.942
	779.343	809.016	319.824	246.900	153.414	88.878
Per 31 december 2012						
Achtergestelde leningen	2.005	8.501	120	120	963	7.298
Rentedragende leningen	141.312	144.785	36.958	49.662	9.198	48.967
Crediteuren en overige schulden	591.608	591.608	325.756	218.630	47.222	-
Schuld kredietinstellingen	50.338	52.142	20.575	31.567	-	-
Financiële derivaten (renteswaps)	9.588	32.079	1.364	1.364	8.297	21.054
	794.851	829.116	384.773	301.343	65.680	77.319

Gegeven het beleid om de liquiditeits- en renterisico's in te dekken heeft de Groep diverse swaps afgesloten. Door de special purpose companies zijn rente- en inflatieswaps afgesloten voor de PPS-projecten. De mutaties van deze rente- en inflatieswaps zijn bij de PPS-projecten verantwoord. Deze PPS-projecten zijn proportioneel in de jaarrekening verwerkt. In 2012 heeft de Groep een renteswap, die was afgesloten om een variabele rentedragende schuld om te zetten naar een vast rentedragende schuld, niet verlengd. Voor alle swaps die bestonden op het moment van overname van Strukton wordt fair value accounting toegepast. Dit betekent dat de waardemutaties van het derivaat rechtstreeks worden verantwoord in de winst-en-verliesrekening. Voor de overige swaps vindt hedge-accounting plaats volgens het kasstroommodel.

Kasstroom ten gevolge van derivaten (bedragen x € 1.000)	<u>Boek- waarde</u>	<u>Contractuele kasstromen</u>	<u>Binnen 6 maanden</u>	<u>6 tot 12 maanden</u>	<u>1 tot 5 jaar</u>	<u>> 5 jaar</u>
2011						
Renteswaps: verplichtingen	(12.578)	(26.678)	(893)	(941)	(7.902)	(16.942)
Inflatie swap: activa	171	85	2	2	16	65
	<u>(12.407)</u>	<u>(26.593)</u>	<u>(891)</u>	<u>(939)</u>	<u>(7.886)</u>	<u>(16.877)</u>
2012						
Renteswaps: verplichtingen	(9.588)	(32.079)	(1.364)	(1.364)	(8.297)	(21.054)
Inflatie swap: activa	276	81	2	2	15	62
Swaption: activa	53	-	-	-	-	-
	<u>(9.259)</u>	<u>(31.998)</u>	<u>(1.362)</u>	<u>(1.362)</u>	<u>(8.282)</u>	<u>(20.992)</u>

Kredietfaciliteiten zijn opgenomen in noot 16. Leaseverplichtingen zijn toegelicht in noot 17.

Reële waarden

Hieronder volgt een vergelijking van de boekwaarden en de reële waarden van de financiële activa en verplichtingen van de Groep:

(bedragen x € 1.000)	Boekwaarde		Reële waarde	
	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Financiële activa				
Debiteuren	335.838	294.533	335.838	294.533
Overige vorderingen	270.557	246.866	270.557	246.866
Langlopende vorderingen	14.536	14.698	14.536	14.698
PPS-vorderingen	55.094	79.285	55.094	79.285
Financiële derivaten	329	171	329	171
Geldmiddelen en kasequivalenten	97.633	124.662	97.633	124.662
Totaal	<u>773.987</u>	<u>760.215</u>	<u>773.987</u>	<u>760.215</u>
Financiële verplichtingen				
Achtergestelde leningen	2.005	2.665	2.005	2.665
Rentedragende leningen	141.312	181.172	141.312	181.172
Crediteuren en overige schulden	654.302	633.806	654.302	633.806
Schuld kredietinstellingen	50.338	14.465	50.338	14.465
Financiële derivaten	9.588	12.578	9.588	12.578
Totaal	<u>857.545</u>	<u>844.686</u>	<u>857.545</u>	<u>844.686</u>

Hiërarchie in reële waarden

De Groep hanteert de volgende hiërarchie bij het bepalen en vermelden van financiële instrumenten, te onderscheiden naar waarderingmethoden:

- Niveau 1: genoteerde (niet-aangepaste) koersen op actieve markten voor identieke activa of verplichtingen.
- Niveau 2: overige methoden waarbij alle variabelen een significant effect op de verwerkte reële waarde hebben en direct of indirect waarneembaar zijn.
- Niveau 3: methoden waarbij variabelen worden gehanteerd die een significant effect op de verwerkte reële waarde hebben, doch niet zijn gebaseerd op waarneembare marktgegevens.

Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde

(bedragen x € 1.000)

	31 december 2011			
	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
PPS-vorderingen	79.285	-	-	79.285
Financiële derivaten	171	-	171	-
Totaal	79.456	-	171	79.285

	31 december 2012			
	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
PPS-vorderingen	55.094	-	-	55.094
Financiële derivaten	329	-	329	-
Totaal	55.423	-	329	55.094

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde

(bedragen x € 1.000)

	31 december 2011			
	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Rentedragende leningen	1.429	-	-	1.429
Financiële derivaten	12.578	-	12.578	-
Totaal	14.007	-	12.578	1.429

	31 december 2012			
	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Rentedragende leningen	1.601	-	-	1.601
Financiële derivaten	9.588	-	9.588	-
Totaal	11.189	-	9.588	1.601

Verloopoverzicht Niveau 3

(bedragen x € 1.000)

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
PPS-vorderingen:		
Stand per 1 januari	79.285	191.931
Investerings	13.324	37.810
Desinvesteringen	(30.043)	(153.853)
Aflossingen leningen	(7.912)	(18.837)
Oprenting	4.295	10.104
Aanpassing reële waarde	(3.855)	12.130
	<u>55.094</u>	<u>79.285</u>
Rentedragende leningen:		
Stand per 1 januari	1.429	4.027
Aanpassing reële waarde	172	(2.598)
	<u>1.601</u>	<u>1.429</u>

De reële waardes zijn bepaald op basis van een model waarin de markttrente de voornaamste variabele is en waarin waarde indicaties van derde partijen zijn verwerkt.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST-EN-VERLIESREKENING
19. Gesegmenteerde informatie

In 2011 zijn het segment Detachering en het segment Realisatie, gezien de beperkte omvang, samengevoegd in het segment Overigen.

De omzet- en resultaatverdeling alsmede de balanspostenverdeling op basis van de segmenten van de onderneming is als volgt:

in miljoenen euro's	Advies- en ingenieurs-diensten		Rail		Civiel		Bouw		TB en Inst. mngt.		Overigen		Eliminaties		Totaal	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Netto omzet (extern)	322,6	304,9	557,9	587,2	405,2	296,1	150,7	175,6	219,9	246,7	115,1	132,9			1.771,4	1.743,4
Tussen segmenten	7,5	5,2	7,9	9,2	55,4	26,7	6,4	19,6	15,6	14,0	10,8	11,7	-103,6	-86,4		
Afschrijvingen	4,0	4,0	14,5	16,8	6,9	3,7	0,5	0,7	0,9	1,1	1,3	1,4			28,1	27,7
Amortisatie	6,1	4,0	5,3	8,0	3,1	7,9	0,6	3,9	1,3	3,0	2,7	3,0			19,1	29,8
Bedrijfsresultaat	13,6	10,6	8,0	4,0	8,2	3,6	-6,6	-0,1	2,9	5,7	2,1	3,0			28,2	26,8
Financiële baten en lasten	-0,2	1,0	-2,5	-3,5	-1,7	0,4	3,5	1,3	-3,3	3,1	-1,6	-5,9			-5,8	-3,7
Resultaat deelnemingen			-0,3	2,5								0,1			-0,3	2,6
Belastingen	-4,0	-3,1	4,1	-7,2	-0,3	0,4	1,0	2,5	0,5	-1,0	0,1	0,5			1,4	-7,9
Netto winst	9,4	8,5	9,3	-4,2	6,2	4,4	-2,1	3,7	0,1	7,8	0,6	-2,3			23,5	17,9
Totaal activa	237,7	215,6	324,7	341,4	301,7	169,6	143,3	171,9	131,1	192,5	31,6	61,2	-51,9	-66,8	1.118,2	1.085,4
Totaal financiële activa	1,1	1,4	43,5	34,3	27,7	9,2	31,2	52,8	21,2	57,5	0,1	0,2	-17,4	-23,7	107,4	131,7
Totaal verplichtingen	108,2	105,5	222,4	233,6	229,1	105,8	105,9	125,5	126,4	228,6	92,4	112,6	-26,9	-66,8	857,5	844,8
Totaal investeringen	3,7	4,2	12,3	16,0	7,1	3,0	0,4	0,1	1,5	0,6	0,9	1,0			25,9	24,9
Medewerkers	2918	2706	3009	3145	1347	941	345	306	1482	1476	718	795			9819	9369

De impairment inzake iEHS (zie noot 1) verklaart de stijging van de amortisatie in het segment Advies- en ingenieursdiensten.

Geografisch is de spreiding als volgt:

in miljoenen euro's	Nederland		Overig Europa		VS		Colombia		Totaal	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Netto omzet	1.381,8	1.334,4	293,4	329,3	70,5	63,6	25,7	16,1	1.771,4	1.743,4
Totaal activa	860,5	823,3	202,0	210,7	36,3	37,2	19,4	14,2	1.118,2	1.085,4
Totaal financiële activa	74,2	98,0	33,2	33,7					107,4	131,7
Totaal verplichtingen	648,4	627,3	161,6	169,8	32,2	33,5	15,3	14,2	857,5	844,8
Totaal investeringen	18,8	16,8	5,7	6,6	1,0	1,3	0,4	0,2	25,9	24,9

Naar opbrengstcategorieën is de uitsplitsing als volgt:

in miljoenen euro's	2012	2011
Projecten in opdracht van derden	1.329,7	1.322,6
Detachering	16,7	17,3
Kunstgras	15,8	15,2
Serviceonderhoud en concessies	339,4	354,2
Omzet uit voorraad	7,9	6,8
Overige	61,9	27,2
	<u>1.771,4</u>	<u>1.743,4</u>

20. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten in 2012 ad. € 11.251.000 betreffen de badwill op de aankoop van Ooms Nederland Holding B.V. ad. € 6.898.000, het verschil in initieel verwacht en uiteindelijk betaalde deferred koopsom Strukton ad. € 3.400.000 en overig € 953.000. De badwill inzake Ooms Nederland Holding B.V. wordt met name veroorzaakt door de waardering van de materiële vaste activa op reële waarde.

De overige bedrijfsopbrengsten in 2011 ad. € 10.108.000 betreffen het transactieresultaat op de verkoop van een 80% belang in Strukton Finance Holding (PPS-projecten) ad. € 8.258.000, de verkoop van materiële vaste activa van de materieedienst van Strukton ad. € 1.955.000 en overig minus € 105.000. De gerelateerde kasstromen zijn toegelicht onder noot 27.

21. Personeelskosten

	2012	2011
Lonen en salarissen	465.029	449.634
Sociale lasten	77.297	71.675
Toegezegde bijdrage regelingen	37.122	33.640
Toegezegd pensioenregelingen	1.681	1.283
Uitzendkrachten	52.037	56.816
Overige personeelskosten	86.590	84.872
	<u>719.756</u>	<u>697.920</u>

De stijging van de lonen en salarissen en sociale lasten wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de in consolidatie van Ooms Nederland Holding B.V.

Een aantal groepsmaatschappijen heeft toegezegd pensioenregelingen (zie toelichting 12).

De leasekosten van personenauto's, opgenomen onder de overige personeelskosten, zijn € 43,1 miljoen (2011: € 39,3 miljoen).

Op 31 december 2012 bedroeg het aantal werknemers bij de Groep, uitgedrukt in fulltime equivalenten, 9425 (2011: 9011). De verdeling hiervan is als volgt:

	2012	2011
Nederland	6955	6607
Rest Europa	1498	1613
VS	426	425
Colombia	546	366
	9425	9011
	9425	9011

22. Verbonden partijen

Centric B.V. met zijn deelnemingen is als verbonden partij geïdentificeerd. Centric B.V. is met zijn 93,44% belang in Oranjewoud N.V. de ultieme houdstermaatschappij van de vennootschap.

De verbonden partijen van de Groep bestaan uit de associates, de bestuurders en andere verbonden partijen. Voor een overzicht van de dochterondernemingen wordt verwezen naar bijlage 1.

De aankopen van verbonden partijen zijn geschied tegen normale marktprijzen en betreffen automatiseringsgerelateerde inkopen in 'the normal course of business' van zowel Oranjewoud N.V. als van andere bedrijven behorend tot de Groep. Het totaal bedrag van deze inkopen bedraagt € 3,3 miljoen (2011: € 2,7 miljoen). Per jaareinde bestaan de volgende openstaande vorderingen en verplichtingen als gevolg van transacties met Centric B.V.: vorderingen € 35.000 (2011: € 40.000) en verplichtingen € 1.035.000 (2011: € 640.000).

Openstaande saldi per ultimo boekjaar zijn niet door zakelijke zekerheden gedekt, zijn niet rentedragend en worden afgewikkeld in geld. Rekeningcourantverhoudingen met buitenlandse verbonden ondernemingen zijn rentedragend en hebben een rente die beperkt afwijkt van de actuele variabele marktrente. Er zijn geen garanties verstrekt of ontvangen voor de vorderingen op of de schulden aan verbonden partijen.

Bestuurders

De Raad van Bestuur bestaat in 2012 uit dhr. G.P. Sanderink en dhr. P.G. Pijper. De in het verslagjaar ten laste van de vennootschap gekomen bezoldigingen, bestaande uit vaste en variabele beloningen, alsmede pensioenlasten voor bestuurders (tevens sleutelfunctionarissen van de Groep) bedragen € 305.710 (2011: € 278.789).

De remuneratie van de heer P.G. Pijper is als volgt. Het vaste salaris inclusief vakantiegeld, vaste eindejaarsuitkering en kostenvergoedingen bedraagt € 209.460 (2011: € 202.800) op jaarbasis. De variabele beloning (excl. eenmalige bonussen), gebaseerd op per kalenderjaar afgesproken criteria, is maximaal 35% van het jaarsalaris. Daarnaast wordt door de werkgever een pensioenbijdrage betaald van 7,8% (2011: 7,2%) van het pensioengevend salaris. Eenmaal per jaar, op 30 juni, kan de remuneratie worden aangepast.

	Jaar	Salaris	Bonus ¹⁾	Pensioen
G.P. Sanderink	2012	-	-	-
	2011	-	-	-
P.G. Pijper	2012	209.460	82.200	14.050
	2011	202.800	63.000	12.989

¹⁾ De bonus is gebaseerd op de behaalde resultaten over het jaar.

Bovenstaande bedragen zijn exclusief de crisisheffing. De crisisheffing over deze beloning zou circa € 20.000 bedragen.

Aan de bestuurders zijn geen leningen, voorschotten of daarop betrekking hebbende garanties verstrekt.

De bezoldigingen voor commissarissen, uitsluitend bestaande uit vaste beloningen, bedragen € 94.500 (2011: idem).

	2012	2011
	<hr/>	<hr/>
H.G.B. Spenkelink	37.500	37.500
J.P.F. van Zeeland	28.500	28.500
W.G.B. te Kamp	28.500	28.500

23. Overige bedrijfskosten

	2012	2011
	<hr/>	<hr/>
Huisvestingskosten	33.761	31.490
Kantoorkosten	13.799	14.340
Verkoopkosten	8.514	7.725
Overige kosten	114.937	97.917
	<hr/>	<hr/>
	171.011	151.472
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

De leasekosten van bedrijfsauto's, opgenomen onder overige kosten, bedragen € 15,1 miljoen (2011: € 17,6 miljoen). De huurlasten opgenomen onder huisvestingskosten, bedragen € 21,1 miljoen (2011: € 18,8 miljoen). De huurlasten betreffen voornamelijk de huur van kantoorpanden. Huurcontracten worden aangegaan voor gemiddeld 5 tot 10 jaar, met veelal verlengingsopties. De toekomstige huurverplichtingen zijn vermeld bij "Niet in de balans opgenomen verplichtingen en gestelde zekerheden" (noot 17).

In 2012 is er in totaal € 1,9 miljoen aan subsidies ontvangen (2011: € 1,0 miljoen). Betreffende subsidies zijn in mindering gebracht op de kosten waarop de subsidie betrekking heeft.

De kosten voor "research en development" (excl. opleidingskosten) bedroegen in 2012 € 0,6 miljoen (2011: € 0,5 miljoen).

24. Financiële baten en lasten

	2012	2011
Financiële baten:		
Rentebaten	2.563	2.955
Oprenting financiële vaste activa	4.295	10.104
Resultaat beleggingen	312	903
Koerswinsten	448	-
Mutatie derivaten	4.672	-
Mutatie reële waarde PPS-vorderingen	-	12.130
	12.290	26.092
Financiële lasten:		
Rentelasten bankschulden en gelieerde maatschappijen	(14.060)	(27.081)
Koersverliezen	(217)	(136)
Mutatie derivaten	-	(2.529)
Mutatie reële waarde PPS-vorderingen	(3.856)	-
	(18.133)	(29.746)
Saldo financiële baten en lasten	(5.843)	(3.654)

De oprenting van de financiële vaste activa en de rentelasten van non-recourse PPS-financiering zijn afgenomen door de verkoop van een 80% belang in Strukton Finance Holding in december 2011. De mutatie derivaten in 2012 ad. € 4,7 miljoen betreft swaps.

25. Aandeel resultaat na belastingen geassocieerde deelnemingen

	2012	2011
Van Leur Sports C.V.	13	48
Costruzione Linee Ferroviarie S.p.A.	(143)	2.494
Overige	(139)	44
	(269)	2.586

26. Belastingen

De voornaamste componenten van de vennootschapsbelastinglast voor 2012 en 2011 zijn:

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

	2012		2011	
		%		%
<i>Acute belastinglast</i>				
Verschuldigde belasting resultaat boekjaar	8.182		12.732	
Aanpassing belastinglast voorgaande boekjaren	(142)		796	
<i>Uitgestelde belastingen</i>				
Terzake acquisitie deelnemingen inzake (im)materiële vaste activa	(1.649)		(6.729)	
Terzake waardering compensabele verliezen	(7.213)		1.068	
Terzake overige tijdelijke verschillen	(606)		(12)	
Winstbelasting gepresenteerd in de winst-en-verliesrekening	(1.428)		7.855	
De aansluiting tussen het nominale en het effectieve belastingtarief is als volgt:				
Resultaat voor belastingen	22.048		25.777	
Nominale vennootschapsbelasting Nederlands tarief	5.512	25,0	6.444	25,0
Effect aanpassing belastinglast voorgaande boekjaren	(142)	-0,6	796	3,1
Effect aanpassing tarief latente winstbelasting	-	0,0	-	0,0
Deelnemingsvrijstelling	(104)	-0,5	(1.866)	-7,2
Effect buitenlandse groepsmaatschappijen	614	2,8	(371)	-1,4
Transactieresultaten	(850)	-3,9	-	0,0
Bijzondere waardevermindering goodwill	-	0,0	54	0,2
Badwill	(1.724)	-7,8	0	0,0
(Niet) compensabele verliezen	(5.077)	-23,0	2.493	9,7
Overige	343	1,6	305	1,2
	(1.428)	-6,5	7.855	30,5

In 2012 is er een belastingbate. Deze belastingbate wordt in belangrijke mate veroorzaakt door een drietal posten. Door de feitelijke liquidatie van Strukton Railinfra AS in Noorwegen in 2012 is een opgeofferd bedrag van € 24,6 miljoen ten laste gebracht van het fiscaal resultaat in Nederland. Dit heeft geleid tot een belastingbate van € 6,1 miljoen. Daarnaast is de gerealiseerde badwill van € 6,9 miljoen op de acquisitie van Ooms Nederland Holding B.V. een onbelaste opbrengst. Dat geldt eveneens voor het transactieresultaat ad. € 3,4 miljoen op de betaling van de deferred koopsom inzake Strukton. De niet compensabele verliezen in 2011 hebben voornamelijk betrekking op de railactiviteiten in Noorwegen.

27. Kasstroomoverzicht

In het kasstroomoverzicht zijn de mutaties zonder kasstromen separaat zichtbaar gemaakt als onderdeel van de operationele kasstroom. Daarnaast zijn de ontvangen interest, betaalde interest en betaalde vennootschapsbelasting apart vermeld.

De kasstroom is in 2012 € 63,2 miljoen negatief (2011: € 22,8 miljoen negatief). Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het teruglopen van de voorfinanciering op grote infrastructurele projecten en door overname deelnemingen.

De langlopende vordering inzake de PPS-concessieovereenkomsten is voor een bedrag van € 11,4 miljoen (2011: € 29,1 miljoen) verantwoord als een onderdeel van de operationele kasstroom. Overname deelnemingen betreft de betaalde verkrijgingsprijs van de in 2012 verworven business combinations Ooms Nederland Holding B.V. en Van Straten B.V.

alsmede de afwikkeling van de deferred koopsom inzake Strukton en een earn-out betaling inzake Geolingeniería SAS. In 2011 betrof het de verworven deelneming Geolingeniería SAS, na aftrek van meegekochte geldmiddelen en kasequivalenten (zie noot 1).

De kasstroom in 2012 inzake vervreemding deelnemingen ad. € 2,4 miljoen negatief betreft voornamelijk de deconsolidatie van Strukton Rail in Noorwegen. In de financieringskasstroom is een bedrag van € 21 miljoen (2011: € 62 miljoen) verantwoord als aflossing op de bankfinancieringen van de Groep. De opgenomen leningen betreffen voornamelijk de non-recourse PPS-financieringen. De ontvangst in 2011 uit hoofde van uitgifte van aandelen ad. € 0,5 miljoen betreft de kasstroom bij de conversie van leningen naar aandelen in september en december 2011.

28. Gebeurtenissen na balansdatum

Op 7 januari 2013 heeft Oranjewoud N.V. middels zijn dochter Strukton Civiel B.V. de infra activiteiten van Rasenberg Holding B.V. overgenomen. Hierbij heeft Strukton Civiel B.V. een 100%-belang verworven in Rasenberg Wegenbouw B.V., Rasenberg Verkeer & Mobiliteit, Reanco B.V. en R.O.B. B.V. Deze activiteiten zullen worden voorgezet onder de naam Rasenberg Infra B.V. Daarnaast heeft Oranjewoud N.V. middels Strukton Civiel B.V. door middel van een activa passiva transactie de milieuactiviteiten van Rasenberg Milieutechniek overgenomen. Deze activiteiten zullen worden voortgezet onder de naam Strukton Milieutechniek. De jaaromzet van de overgenomen infra- en milieu activiteiten bedraagt circa € 80 miljoen.

Oranjewoud dochter Strukton Civiel B.V. en Ooms Bouw & Ontwikkeling B.V. hebben op 8 januari 2013 overeenstemming bereikt over de overname van de activiteiten van Unihorn India Pvt. Ltd. Deze transactie is een uitbreiding van de transactie van de overname van Ooms Civiel B.V. die op 5 januari 2012 plaatsvond. Unihorn India Pvt Ltd. is in 1987 opgericht en is dienstverlener op het gebied van infrastructuur voor snelwegen en vliegvelden. De 162 experts van Unihorn India hebben uitgebreide ervaring in planning, ontwerp en project- en bouwmanagement van snelwegen, bruggen en luchthavens, zoals de uitbreiding en modernisering van landingsbanen en terminals, het ontwerpen van snelwegen en het verzorgen van directie en toezicht bij de aanleg van snelwegen. Unihorn India voert deze projecten in geheel India uit. Tot de opdrachtgevers behoren zowel de regionale en landelijke overheid als private partijen. De activiteiten van Unihorn India Pvt Ltd. zullen op een later tijdstip worden ondergebracht in Antea Group, de buitenlandse advies- en ingenieursbureaus binnen de Oranjewoud Groep. De jaaromzet bedraagt ca. € 3 miljoen.

Oranjewoud dochter Antea France en Géó-Hyd hebben op 30 januari 2013 overeenstemming bereikt over de overname van 100% van de aandelen van Géó-Hyd. Géó-Hyd is gespecialiseerd in watermanagement met de focus op de natuurlijke cyclus en kwaliteit van water. De belangrijkste competentiegebieden zijn Integrated Water Resources Management (IWRM), geomatica en datamanagement. Deze expertises worden ook internationaal ingezet, zoals voor projecten van de Europese Commissie en de Wereldbank in Ivoorkust, Nigeria en Algerije. De actieve Research & Development aanpak van Géó-Hyd zorgt ervoor dat zij een goede positie bij academische en onderzoeksinstituten heeft en vaak externe financiers weet te betrekken bij R&D-projecten. Géó-Hyd heeft ongeveer 30 medewerkers. De acquisitie van Géó-Hyd past in de strategie van Antea France om zijn expertise op het gebied van watermanagement verder te ontwikkelen. De jaaromzet bedraagt ca. € 1,5 miljoen.

Op 11 februari 2013 heeft Oranjewoud N.V. middels Strukton Assets B.V. de aandelen in SPC ISE B.V. overgenomen van B.V. Projectmaatschappij Complian en Van Straten Groep B.V. en daarmee een 100%-belang verworven. SPC ISE B.V. heeft op 15 december 2011 met de Gemeente Eindhoven een DBFMO-overeenkomst gesloten voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het 30-jarig onderhoud en beheer van de huisvesting voor de internationale school Eindhoven. SPC ISE B.V. heeft hiertoe, eveneens op 15 december 2011, een financieringsovereenkomst gesloten met de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten.

Oranjewoud dochter Strukton Rail heeft op 29 maart 2013 aangekondigd overeenstemming te hebben bereikt met Unieco SC over een uitbreiding van het belang van Strukton Rail in de Italiaanse spoorbouwer CLF SpA. Strukton Rail is sinds 1998 aandeelhouder en verhoogt zijn aandeel van 40% naar 60%. Unieco blijft met 40% de medeaandeelhouder. Tevens is overeengekomen dat Unieco een put-optie heeft om zijn resterende aandelenbelang, onder bepaalde condities, te verkopen aan Strukton Rail tussen de 2 en 5 jaar na effectuering van de koopovereenkomst. CLF-groep (Costruzioni Linee Ferroviarie) realiseert onderhoud, vernieuwing en nieuwbouw van spoorssystemen. Met zijn dochterbedrijven Sifel en Arfer levert CLF alle techniekvelden: spoorbouw, elektrificatie, signalisatie en telecommunicatie. Met ruim 500 medewerkers heeft CLF-groep in 2012 een omzet van € 121 miljoen gerealiseerd. CLF is een van de leidinggevende spoorbouwers in Italië met kantoren in Bologna, Alessandria en Spigno Monferrato. Het bedrijf realiseerde recent de spoorbouw van de hogesnelheidslijn Milaan-Bologna, grote spoorvernieuwingen aan de hoofdlijnen in Noord- en Midden-Italië en de Alpen transversalen. Daarnaast voert CLF diverse tram- en metroprojecten uit. Buiten Italië voert CLF werken

uit in Algerije, Marokko, Venezuela en Bulgarije. Deze stap past in het streven van Strukton Rail om zijn positie als full service provider van rail systemen in zes Europese landen te versterken en verder uit te breiden. Ter ondersteuning van de core business van de opdrachtgevers en Strukton wordt gebruik gemaakt van onderscheidende technologieën, zoals Data Acquisitie en Data Management met behulp van meet- en inspectietreinen, energy solutions en tractie elektronica voor rolling stock. Als railspecialist in joint ventures met gerenommeerde systeemleveranciers wordt ook een selectieve groei in landen buiten Europa nagestreefd.

De met de bovengenoemde overnames samenhangende verplichting terzake aankoop van aandelen bedraagt ca. € 40 miljoen.

29. Dienstverlening uit hoofde van concessies en PPS

Oranjewoud groepsmaatschappijen participeren in een zestal Special Purpose Companies voor PPS-concessie projecten. Deze vennootschappen hebben een concessieovereenkomst gesloten voor het leveren van diensten. Alle zes overeenkomsten zijn gebaseerd op een Publiek-Private Samenwerking. Het gaat hierbij om zogenaamde DBFM(O) contracten (Design, Build, Finance, Maintain en Operate). De vennootschappen waarover de Groep (gezamenlijk) beslissende zeggenschap kan uitoefenen, zijn (proportioneel) geconsolideerd. Indien de Groep geen gezamenlijke beslissende zeggenschap heeft, wordt de vennootschap als deelneming of belegging verantwoord.

Voor alle zes concessieovereenkomsten geldt:

- De concessievergoedingen zijn afhankelijk van de beschikbaarheid van de installatie of accommodatie;
- Voor zover de vergoeding betrekking heeft op het verrichten van (ondersteunende) diensten vindt verantwoording plaats naar rato van de levering van de diensten;
- De concessieovereenkomst bevat indexatiebepalingen en kan op bepaalde aspecten op basis van een benchmark worden aangepast;
- De Groep is zelf geen eigenaar van de installatie of accommodatie;
- De volatiliteit van de opbrengsten en resultaten is beperkt;
- De concessieovereenkomst bevat geen optie tot verlenging.

Op 5 december 2012 heeft Oranjewoud zijn 50%-belang in DC16 B.V. verkocht aan BNC DC16 Holding B.V.

Waterzuivering

De Groep participeert voor 2% (2011: 2%) in Delfluent B.V. De concessieovereenkomst betreft een DBFMO contract voor de bouw, onderhoud en beheer van een afvalwaterzuiveringsinstallatie Harnaschpolder voor de regio Haaglanden. De concessie is gestart in 2003 en heeft een looptijd tot 2033.

Schoolgebouw

De Groep participeert voor 9% (2011: 9%) in Talentgroep Montaigne B.V. De concessieovereenkomst betreft een DBFMO contract voor de bouw, onderhoud en beheer van een schoolgebouw voor het Montaigne Lyceum in Den Haag. De concessie is gestart in 2004 en heeft een looptijd tot 2034.

Publieke gebouwen

De Groep participeert voor 1% (2011: 1%) in Safire B.V. De concessieovereenkomst betreft een DBFMO contract voor de bouw, onderhoud en beheer van het Ministerie van Financiën in Den Haag. De concessie is gestart in 2006 en heeft een looptijd tot 2033.

De Groep participeert voor 6% (2011: 6%) in Duo2 B.V. De concessieovereenkomst betreft een DBFMO contract voor de bouw, onderhoud en beheer van de gezamenlijke huisvesting van de Dienst Uitvoering Onderwijs en de Belastingdienst in Groningen. De concessie is gestart in 2008 en heeft een looptijd tot 2031.

De Groep participeert voor 8% (2011: 8%) in Komfort B.V. De concessieovereenkomst betreft een DBFMO contract voor de bouw, onderhoud en beheer van de Kromhout Kazerne in Utrecht. De concessie is gestart in 2008 en heeft een looptijd tot 2035.

Infrastructuur

De Groep participeert voor 4,8% (2011; 4,8%) in A-Lanes A15 B.V. De concessieovereenkomst betreft een DBFM contract voor de bouw en het onderhoud van duurzame infrastructuur oplossingen die op het A15 tracé Maasvlakte-Vaanplein garant zullen staan voor maximale verkeersdoorstroming en veiligheid zowel tijdens als na de bouw. De concessie is gestart in 2010 en heeft een looptijd tot 2035.

De desbetreffende special purpose companies zijn non-recourse gefinancierd. Aflossings- en rentegaranties zijn door de Groep niet afgegeven. Ultimo 2012 bedraagt de orderportefeuille van deze PPS-projecten € 429,9 miljoen (2011: € 429,1 miljoen).

VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS PER 31 DECEMBER
 voor voorgestelde winsverdeling (in duizenden euro's)

	2012	2011
Vaste activa		
Immateriële vaste activa (30)	16.719	16.719
Deelnemingen en vorderingen op deelnemingen (31)	355.635	330.406
Uitgestelde belastingvorderingen	92	104
	372.446	347.229
Vlottende activa		
Vorderingen (32)	189	433
	189	433
Totaal activa	372.635	347.662
Eigen vermogen		
Geplaatst kapitaal	5.688	5.688
Agioreserve	173.495	173.495
Reserve omrekeningsverschillen	2.071	1.724
Wettelijke reserve deelnemingen	3.248	3.614
Afdekkingsreserve	(2.137)	(1.539)
Actuariële reserve	(3.870)	(636)
Ingehouden winsten	58.609	40.384
Onverdeeld resultaat	23.564	17.859
Totaal eigen vermogen (33)	260.668	240.589
Voorzieningen (31)	112	111
Langlopende verplichtingen		
Langlopende schulden (15)	0	30.275
Totaal langlopende verplichtingen	0	30.275
Kortlopende schulden (34)	111.855	76.687
Totaal passiva	372.635	347.662

VENNOOTSCHAPPELIJKE WINST-EN-VERLIESREKENING

(in duizenden euro's)

	2012	2011
Resultaat uit deelnemingen na belastingen	21.990	16.808
Overige resultaten	1.574	1.051
Resultaat na belastingen	23.564	17.859

TOELICHTING OP DE VENNOOTSCHAPPELIJKE BALANS

Algemeen

De vennootschappelijke jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Onder toepassing van artikel 2:362 lid 8 BW zijn de gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling in overeenstemming met de waarderingsgrondslagen die Oranjewoud N.V. toepast in de geconsolideerde jaarrekening met uitzondering van de waarderingsgrondslag voor deelnemingen. Voor de waarderingsgrondslagen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening. De vennootschappelijke winst-en-verliesrekening van Oranjewoud N.V. is op grond van artikel 402 Titel 9 Boek 2 BW op een vereenvoudigde wijze opgesteld.

Deelnemingen

Dochterondernemingen die in de consolidatie worden betrokken (hiervoor wordt verwezen naar "geconsolideerde belangen" in bijlage 1) zijn in overeenstemming met artikel 2:362 lid 8 BW gewaardeerd op basis van nettovermogenswaarde, waarbij het eigen vermogen en het resultaat van de dochterondernemingen is bepaald volgens de grondslagen van Oranjewoud N.V.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de vennootschap geheel of ten dele instaat voor de schulden van de betreffende deelneming, wordt een voorziening gevormd primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte verplichtingen door de vennootschap ten behoeve van deze deelnemingen.

30. Immateriële vaste activa

Goodwill

Boekwaarde per 1 januari 2011	16.719
Afschrijvingen	-
	16.719
Boekwaarde per 31 december 2011	16.719
Stand per 31 december 2011:	
Gecumuleerde aanschafwaarde	16.719
Afschrijvingen	-
	16.719
Boekwaarde	16.719
Boekwaarde per 1 januari 2012	16.719
Afschrijvingen	-
	16.719
Boekwaarde per 31 december 2012	16.719
Stand per 31 december 2012:	
Gecumuleerde aanschafwaarde	16.719
Afschrijvingen	-
	16.719
Boekwaarde	16.719

31. Deelnemingen en vorderingen op deelnemingen	Deelnemingen	Vorderingen	Voorziening	Totaal
Stand 1 januari 2011 vorderingen	292.072	39.363	148	331.583
Stand 1 januari 2011 voorziening	-	-	(148)	(148)
Positie per 1 januari 2011	292.072	39.363	-	331.435
Mutatie actuariële reserve	(2.009)	-	-	(2.009)
Mutatie derivaten	(291)	-	-	(291)
Dividenduitkering	(26.000)	-	-	(26.000)
Omrekeningsverschillen	565	-	-	565
Behaalde resultaten	16.808	-	-	16.808
Toename vorderingen	-	9.787	-	9.787
Positie per 31 december 2011	281.145	49.150	-	330.295
Stand 31 december 2011	281.145	49.150	111	330.406
Stand 31 december 2011 voorziening	-	-	(111)	(111)
Positie per 31 december 2011	281.145	49.150	-	330.295
Stand 1 januari 2012 vorderingen	281.145	49.150	111	330.406
Stand 1 januari 2012 voorziening	-	-	(111)	(111)
Positie per 1 januari 2012	281.145	49.150	-	330.295
Mutatie actuariële reserve	(3.234)	-	-	(3.234)
Mutatie derivaten	(634)	-	-	(634)
Dividenduitkering	(3.470)	-	-	(3.470)
Omrekeningsverschillen	25	-	-	25
Behaalde resultaten	21.990	-	-	21.990
Toename vorderingen	-	10.551	-	10.551
Positie per 31 december 2012	295.822	59.701	-	355.523
Stand 31 december 2012	295.822	59.701	112	355.635
Stand 31 december 2012 voorziening	-	-	(112)	(112)
Positie per 31 december 2012	295.822	59.701	-	355.523

De vorderingen op deelnemingen zijn met name beïnvloed door het uitkeren van dividend, het verrekenen in rekening-courant van de vennootschapsbelasting binnen de fiscale eenheid en door het verstrekken van leningen door Oranjewoud N.V.

	2012	2011
Overige vorderingen	189	433
	189	433

De overige vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

33. Eigen vermogen	Geplaatst kapitaal	Agio- reserve	Reserve omreke- ningsver- schillen	Wettelijke reserve deel- nemingen	Afdek- kings- reserve	Actua- riële reserve	Inge- houden winsten	Resultaat boekjaar	Totaal
Stand per 1 januari 2011	4.451	120.266	2.054	3.226	(936)	1.373	26.583	14.231	171.248
Uitgifte aandelen	1.194	53.272	-	-	-	-	-	-	54.466
Dividenduitkering 2010	43	(43)	-	-	-	-	(42)	-	(42)
Winstinhouding 2010	-	-	-	-	-	-	14.231	(14.231)	-
Niet-gerealiseerde resultaten	-	-	(330)	388	(603)	(2.009)	(388)	-	(2.942)
Bij: resultaat boekjaar	-	-	-	-	-	-	-	17.859	17.859
Stand per 1 januari 2012	5.688	173.495	1.724	3.614	(1.539)	(636)	40.384	17.859	240.589
Dividenduitkering 2011	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Winstinhouding 2011	-	-	-	-	-	-	17.859	(17.859)	-
Niet-gerealiseerde resultaten	-	-	347	(366)	(598)	(3.234)	366	-	(3.485)
Bij: resultaat boekjaar	-	-	-	-	-	-	-	23.564	23.564
Stand per 31 december 2012	5.688	173.495	2.071	3.248	(2.137)	(3.870)	58.609	23.564	260.668

Het maatschappelijk kapitaal bedraagt per 31 december 2012 € 10.000.000 bestaande uit 100.000.000 aandelen A en B van elk € 0,10. Het geplaatst en volgestort kapitaal bedraagt 56.878.147 aandelen elk € 0,10 groot. Het geplaatst kapitaal bestaat per 31 december 2012 uit € 2.955.307 aandelen A en € 2.732.508 aandelen B (31 december 2011: idem). Voor aandelen B is, in tegenstelling tot aandelen A, geen beursnotering aangevraagd. Er is geen verschil in zeggenschap tussen de aandelen A en B.

De reserve omrekeningsverschillen omvat alle valutakoersverschillen, die ontstaan door de omrekening van de netto-investering van de Groep in buitenlandse dochterondernemingen met een andere valuta dan de functionele valuta.

De wettelijke reserve deelnemingen betreft niet vrij uitkeerbare winsten en reserves van deelnemingen.

De afdekkingsreserve bestaat uit de cumulatieve mutatie in de reële waarde van dekkingsinstrumenten wanneer de afgedekte transactie nog niet heeft plaatsgevonden of de afgedekte positie nog niet is beëindigd.

De actuariële reserve bestaat uit de cumulatieve mutatie van de reële waarde van pensioenverplichtingen ten gevolge van wijzigingen in de actuariële uitgangspunten.

Voor de uitgifte van aandelen in 2011 wordt verwezen naar toelichting 11. De statuten van de vennootschap bepalen dat uitgifte van aandelen geschiedt ingevolge een besluit van de directie. De vennootschap mag volgestorte eigen aandelen verkrijgen, doch slechts om niet. Verkrijging anders dan om niet kan slechts plaatsvinden indien de algemene vergadering de directie daartoe heeft gemachtigd. De reserve omrekeningsverschillen en de actuariële reserve zijn niet vrij uitkeerbaar. Overige reserves betreffen het saldo van geaccumuleerde verliezen en ingehouden winsten.

34. Kortlopende schulden

	2012	2011
Schulden aan kredietinstellingen	75.509	48.923
Aflossingsverplichtingen	34.537	16.000
Financiële derivaten	367	-
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	158	39
Overige schulden	1.284	11.725
	111.855	76.687
	111.855	76.687

De kortlopende schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

Oranjewoud N.V. en zijn in Nederland gevestigde groepsmaatschappijen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de krediet-faciliteit. De kredietnemers hebben zich verplicht hun activa niet te bezwaren met zekerheidstellingen zonder vooraf-gaande toestemming van de kredietverstrekker.

35. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Alle binnenlandse 100%-deelnemingen die geen onderdeel uitmaken van de Strukton Groep maken deel uit van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting van Oranjewoud N.V. Uit dien hoofde zijn genoemde bedrijven hoofdelijk aansprakelijk voor vennootschapsbelasting schulden van Oranjewoud N.V. en de tot deze fiscale eenheid behorende vennootschappen.

Strukton Groep N.V. maakte tot 29 oktober 2010 met het merendeel van zijn 100% binnenlandse dochterondernemingen deel uit van de fiscale eenheid van N.V. Nederlandse Spoorwegen. Op grond daarvan is de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld tot 29 oktober 2010 van de fiscale eenheid N.V. Nederlandse Spoorwegen. Per 29 oktober 2010 vormt Strukton Groep N.V. met het merendeel van zijn 100% binnenlandse dochterondernemingen een zelfstandige fiscale eenheid. In 2012 is de verplichting aan de Nederlandse Spoorwegen van € 3,8 miljoen betreffende verschuldigde vennootschapsbelasting afgewikkeld.

36. Bestuurders- en commissarissenbeloning

Voor de toelichting op de beloning van de bestuurders en commissarissen als bedoeld in artikel 2:383 lid 1 BW wordt verwezen naar toelichting 22 van de geconsolideerde winst-en-verliesrekening.

37. Accountantskosten

De honoraria van de accountantsorganisatie zijn als volgt samengesteld:

	2012	2011
Controle van de jaarrekening	846	889
Andere controle opdrachten	98	96
Andere niet-controle diensten	-	106
Totaal	<u>944</u>	<u>1.091</u>

De honoraria van de accountantsorganisatie zijn weergegeven conform wetsartikel 382a Titel 9 boek 2 BW.

Gouda, 5 april 2013

De Raad van Commissarissen:
H.G.B. Spenkelink, voorzitter
J.P.F. van Zeeland
W.G.B. te Kamp

De Directie:
G.P. Sanderink
P.G. Pijper

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire bepalingen winstverdeling

Artikel 33 van de statuten van de vennootschap geeft aan dat het resultaat ter beschikking staat van de Algemene Vergadering.

Voorschriften voor statutenwijziging

De algemene vergadering is bevoegd de statuten te wijzigen. Een besluit tot statutenwijziging kan alleen worden genomen op voorstel van de gecombineerde vergadering. Een voorstel tot statutenwijziging moet bij de oproeping tot de algemene vergadering worden vermeld.

Alvorens de gecombineerde vergadering een voorstel tot statutenwijziging aan de algemene vergadering doet, dient de gecombineerde vergadering over de inhoud van de voorgestelde statutenwijziging overleg te plegen met Euronext Amsterdam N.V.

Voorstel betreffende de bestemming van de winst over 2012

Het voorstel van de Raad van Bestuur, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, is om over het boekjaar 2012 geen dividend uit te keren.

Gebeurtenissen na balansdatum

Zie toelichting 28.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Commissarissen en Algemene Vergadering van Oranjewoud N.V.

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2012 van Oranjewoud N.V. te Gouda gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde en de enkelvoudige jaarrekening. De geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans per 31 december 2012, de geconsolideerde winst-en-verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten, het geconsolideerd overzicht mutaties eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2012 en de toelichting waarin zijn opgenomen een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen. De enkelvoudige jaarrekening bestaat uit de enkelvoudige balans per 31 december 2012 en de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2012 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de vennootschap gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de geconsolideerde jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Oranjewoud N.V. per 31 december 2012 en van het resultaat en de kasstromen over 2012 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

Oordeel betreffende de enkelvoudige jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de enkelvoudige jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Oranjewoud N.V. per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Utrecht, 5 april 2013
Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. W.H. Kerst RA

Statutaire regeling betreffende de bestemming van de winst

Inzake de winstverdeling is in de statuten het volgende bepaald:

1. De directie stelt onder goedkeuring van de Raad van Commissarissen vast welk deel gereserveerd wordt van de winst die in een boekjaar is behaald.
2. Het daarna overblijvende deel van de winst wordt uitgekeerd als dividend. Deze uitkering geschiedt na vaststelling van de jaarrekening waaruit blijkt dat zij geoorloofd is.
3. Uitkeringen op aandelen kunnen slechts plaats hebben tot ten hoogste het bedrag van het uitkeerbare eigen vermogen.
4. De directie kan besluiten tot het doen van tussentijdse uitkeringen. Het besluit is onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Commissarissen.
5. Op uitkeringen aan aandeelhouders zijn voorts de artikelen 2:103, 2:104 en 2:105 van het Burgerlijk Wetboek van toepassing.

Voorstel betreffende de bestemming van de winst over 2012

Het voorstel van de Raad van Bestuur, met goedkeuring van de Raad van Commissarissen, is om over het boekjaar 2012 geen dividend uit te keren.

Wet Melding Zeggenschap

Tot en met 31 december 2012 is de volgende melding van aandelenbezit ontvangen:

- Centric B.V. 93,44%

Centric B.V. is volledig eigendom van Stichting Administratiekantoor Centric van Gerard Sanderink.

Mutatieoverzicht geplaatst aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal bestaat ultimo 2012 uit 100.000.000 gewone aandelen van € 0,10.

	2012	2011
	_____	_____
Stand per 1 januari	56.878.147	44.505.477
Dividenduitkering	0	436.573
Emissie september 2011	0	10.822.511
Emissie december 2011	0	1.113.586
	_____	_____
Stand per 31 december	56.878.147	56.878.147
	=====	=====

Enkele financiële gegevens per aandeel

	2012	2011
	_____	_____
Netto resultaat (netto resultaat na belastingen/ gemiddeld aantal geplaatste aandelen)	0,41	0,37
Eigen vermogen	4,58	5,01

Meerjarenoverzicht

	2012	2011	2010	2009	2008
Resultaat (bedragen x € 1 mln.)					
Netto-omzet	1.771,4	1.743,4	694,9	412,0	375,1
Ebitda	75,3	84,3	43,7	28,8	33,6
Nettowinst (na belasting)	23,5	17,9	14,2	13,0	17,2
Totaalresultaat na belastingen	20,0	15,0	16,3	12,6	17,9
Totale netto kasstroom	-63,2	-22,8	112,6	13,7	-11,4
Totale operationele kasstroom	12,6	2,0	92,4	34,3	35,4
Vermogen (bedragen x € 1 mln.)					
Eigen vermogen (EV)	260,6	240,7	171,4	121,4	108,7
Totaal vermogen (TV)	1.118,2	1.085,4	1.281,0	265,9	224,0
EV/TV	23,3%	22,2%	13,4%	45,6%	48,6%
EV/TV (excl. PPS-projecten)	25,4%	25,0%	17,2%	45,6%	48,6%
Medewerkers (headcount)					
Aantal ultimo boekjaar	9819	9369	9171	3271	3070
Orderportefeuille (bedragen x € 1 mln.)					
Advies- en ingenieursdiensten	233,1	228,8	246,3	229,5	116,7
Rail	719,2	757,5	726,3	-	-
Civiel	643,2	639,6	726,1	-	-
Bouw	219,0	235,3	254,8	-	-
Technisch beheer en installatie mn.	364,6	352,4	357,8	-	-
Overigen	<u>34,8</u>	<u>33,3</u>	<u>47,4</u>	<u>57,2</u>	<u>57,2</u>
Totaal	2.213,8	2.247,0	2.358,6	286,7	173,9

In de orderportefeuille van het segment Advies- en ingenieursdiensten is vanaf 2009 de portefeuille van Environmental Liability Transfer (ELT) projecten opgenomen.

Voorkoming Misbruik van Voorwetenschap

Oranjewoud N.V. heeft een Reglement Voorwetenschap opgesteld conform artikel 46d van de Wet Toezicht Effectenverkeer 1995, waaraan goedkeuring is verleend door Autoriteit Financiële Markten (voorheen STE). Oranjewoud N.V. heeft een brede kring van werknemers van de vennootschap, alsmede management van Centric Holding B.V., middels ondertekening van het Reglement Voorwetenschap gebonden.

Bijlage 1: Geconsolideerde belangen

De geconsolideerde deelnemingen en het percentage belang zijn:

Kapitaalbelang (%)
2012 **2011**

Oranjewoud N.V., Gouda	100	100
Ingenieursbureau Oranjewoud B.V., Heerenveen	100	100
Croonen B.V., Rosmalen	100	100
Oranjewoud Beheer B.V., Heerenveen	100	100
Ingenieursbureau Oranjewoud III B.V., Heerenveen	100	100
Oranjewoud International B.V., Heerenveen	100	100
Oranjewoud Inspection B.V., Heerenveen	100	100
HMVT B.V., Rotterdam	100	100
Hazelaar/HMVT Milieutechniek B.V., Coevorden	100	100
Inogen Design en Management B.V., Capelle aan den IJssel	100	100
WeGroSport N.V., Antwerpen (België)	100	100
WeGroSan/HMVT B.V.B.A., Antwerpen (België)	100	100
Antea Belgium N.V., Antwerpen (België)	100	100
Antea Group N.V., Gouda	100	100
Inogen Global Holding Inc., Delaware (VS)	100	100
Antea USA Inc., St. Paul (VS)	100	100
Inogen Environmental Alliance Inc. (VS)	73	73
Antea France SNC, Barenton Bugny (Frankrijk)	100	100
Antea France SAS, Orléans (Frankrijk)	100	100
Territoires Sites & Cités, Lille (Frankrijk)	100	-
Sorange SAS, Barenton Bugny (Frankrijk)	100	100
Antea Colombia SAS, Bogota (Colombia)	100	100
Kenora Investing Corp., Tortola (British Virgin Islands)	100	100
GeolIngeniería SAS, Bogota (Colombia)	100	100
Oranjewoud Realisatie Holding B.V., Gouda	100	100
Oranjewoud Realisatie B.V., Oosterhout	100	100
Van der Heide Beheer B.V., Kollum	100	100
Van der Heide Bliksembeveiliging B.V., Kollum	100	100
Van der Heide Bliksembeveiliging Inspecties B.V., Kollum	100	100
Van der Heide Opleidingen & Inspecties B.V., Kollum	100	100
Van der Heide Cathodic Protection & Corrosion Engineering B.V., Kollum	100	100
Instituut voor Technische Vakexamens B.V., Kollum	100	100
Waterrijk Infra Boskoop B.V., Oosterhout	100	100
Gebrüder Becker GmbH, Taunusstein-Hahn (Duitsland)	90	90
Oranjewoud Sportanlagen GmbH, Taunusstein-Hahn (Duitsland)	90	90
PST Sport AS (i.l.), Kristiansand (Noorwegen)	-	100
J&E Sports B.V., Oss	85	85
Boralit Nederland B.V., De Wolden	100	50
Oranjewoud Detachering Holding B.V., Gouda	100	100
TecQ B.V., Capelle aan den IJssel	100	100
InterStep B.V., Utrecht	100	100
InterStep-des Corps B.V., Den Haag	100	100
Nexes Services B.V., Utrecht	100	100
Oranje C.V., Amsterdam	97	97
Ingenieursbureau Oranjewoud II B.V., Gouda	100	100
Centric Information Engineering Gouda B.V., Gouda	100	100
Oranjewoud Holding B.V., Gouda	100	100

	Kapitaalbelang (%)	
	2012	2011
KSI Software Solutions B.V., IJsselstein	100	100
KSI Interactive B.V., IJsselstein	100	100
Delphi Data B.V., Gouda	100	100
Multihouse TSI B.V., Gouda	100	100
Minihouse International B.V., Gouda	100	100
ASAC Belgium N.V., Brussel (België)	100	100
Strukton Groep N.V., Utrecht	100	100
Strukton Rail B.V., Utrecht	100	100
Strukton Rail Regio B.V., Utrecht	100	100
Strukton Rolling Stock B.V., Utrecht	100	100
Strukton Embedded Solutions B.V. (v/h Centric TSolve), Utrecht	100	-
Strukton M&E B.V., Maarssen	100	100
Strukton Systems B.V., Utrecht	100	100
Ecorail B.V., Den Haag	100	100
Strukton Rail Materieel B.V., Den Bosch	100	100
Strukton Rail Consult B.V., Utrecht	100	100
Strukton Rail Projects B.V., Utrecht	100	100
Strukton Railinfra Projecten B.V., Maarssen	100	100
Strukton Rail International B.V., Utrecht	100	100
Nova Gleisbau AG, Zürich (Zwitserland)	100	100
Strukton Rail N.V., Merelbeke (België)	100	100
Strukton Railinfra AB, Stockholm (Zweden)	100	100
Strukton Rail AB, Stockholm (Zweden)	100	100
Strukton Railinfra Nordic AB, Stockholm (Zweden)	100	100
Strukton Railinfra AS, Oslo (Noorwegen)	-	100
Strukton Rail AS (i.l.), Oslo (Noorwegen)	100	100
Strukton Rail Holding A/S, Kopenhagen (Denemarken)	100	100
Strukton Rail A/S, Kopenhagen (Denemarken)	100	100
Strukton Railinfra GmbH, Kassel (Duitsland)	100	100
Strukton Rail GmbH & Co KG, Kassel (Duitsland)	100	100
Strukton Rail Verwaltungsgesellschaft mbH, Kassel (Duitsland)	100	100
Strukton Systems Verwaltungs GmbH, Kassel (Duitsland)	100	100
Strukton Systems GmbH & Ko. KG, Kassel (Duitsland)	100	100
Strukton Civiel B.V., Utrecht	100	100
Strukton Civiel Projecten B.V., Utrecht	100	100
Grondbank Nederland B.V., Utrecht	100	100
Strukton Asset Management Civiel B.V., Utrecht	100	-
Colijn Beheer B.V., Nieuwendijk	100	100
Colijn Aannemersbedrijf B.V., Nieuwendijk	100	100
Tensa B.V., Nieuwendijk	100	100
Terracon Funderingstechniek B.V., Nieuwendijk	100	100
Terracon International B.V., Nieuwendijk	100	100
Terracon Spezialtiefbau GmbH, Berlin (Duitsland)	100	100
Molhoek Aannemingsbedrijf B.V., Nieuwendijk	100	100
Strukton Engineering B.V., Utrecht	100	100
Strukton Immersion Projects B.V., Utrecht	100	100
Strukton Infratechnieken B.V., Utrecht	100	100
Strukton Microtunneling B.V., Maarssen	100	100
Canor Benelux B.V., Utrecht	100	100
Strukton Specialistische Technieken B.V., Utrecht	100	100
Onderwatertechniek Nederland B.V., Utrecht	100	100
Strukton Civil International B.V., Utrecht	100	100
Strukton Prefab Beton B.V., Maarsen	100	100

	Kapitaalbelang (%)	
	2012	2011
Strukton Verkeerstechnieken B.V., Utrecht	100	100
Adpa Holding B.V., Deventer	100	100
Repa Infra B.V., Deventer	100	100
Reef Beheer B.V., Oldenzaal	100	100
Reef Infra B.V., Oldenzaal	100	100
Reef Milieu B.V., Oldenzaal	100	100
Omtzigt Civiel/Milieu B.V., Boskoop	100	100
Reef Infra Netwerkbouw B.V., Oldenzaal	100	100
Reef GmbH, Gronau (Duitsland)	100	100
Ooms Civiel B.V., Scharwoude	100	-
Ooms Construction B.V., Scharwoude	100	-
Ooms Materieel B.V., Scharwoude	100	-
Ooms Transport B.V., Scharwoude	100	-
Ooms Producten B.V., Scharwoude	100	-
Ooms PMB B.V., Scharwoude	100	-
Unihorn B.V., Avenhorn	100	-
Unihorn Astana, Astana (Kazachstan)	100	-
Unihorn Pvt. Ltd., New Delhi (India)	100	-
Unihorn CS a.s., Bratislava (Slowakije)	100	-
Strukton Milieutechniek B.V., Utrecht	100	100
Rasenbergh Infra B.V., Utrecht	100	100
Strukton Bouw B.V., Utrecht	100	100
Strukton Bouw & Onderhoud B.V., Maarssen	100	100
Strukton Avenue2 Onroerend Goed B.V., Utrecht	100	100
Strukton Groene Loper B.V., Utrecht	100	100
Strukton Heerderweg B.V., Utrecht	100	100
Strukton Van Straten B.V., Eindhoven	100	100
Strukton Projectontwikkeling B.V., Utrecht	100	100
Strukton Vastgoedontwikkeling Noord B.V., Maarssen	100	100
Strukton Ezinger B.V., Utrecht	100	100
Strukton Peizerhoven B.V., Utrecht	100	100
Strukton Vastgoedontwikkeling Oost B.V., Maarssen	100	100
Strukton Vastgoedontwikkeling Oost II B.V., Utrecht	100	100
Strukton Ganzenmarkt B.V., Utrecht	100	100
Strukton Vastgoedontwikkeling West B.V., Maarssen	100	100
Strukton Vastgoedontwikkeling Zuid B.V., Maarssen	100	100
Vastgoedontwikkeling Beilen Oost B.V., Utrecht	100	100
Strukton Vastgoedontwikkeling Beheer B.V., Maarssen	100	100
Strukton Oost B.V., Maarssen	100	100
Strukton Alpha B.V., Maarssen	100	100
Strukton Beta B.V., Maarssen	100	100
Strukton Gamma B.V., Maarssen	100	100
Strukton Delta B.V., Maarssen	100	100
La Mondiale N.V., Kortrijk (België)	100	100
C.V. Voorstadslaan, Utrecht	100	100
Strukton Bauprojekte GmbH & Co KG (i.l.), Bocholt (Duitsland)	-	100
Strukton Bauprojekte Verwaltungs GmbH (i.l.), Bocholt (Duitsland)	-	100
Strukton Services B.V., Utrecht	100	100
Strukton WorkSphere B.V., Utrecht	100	100
WorkSphere Beheer B.V., Utrecht	100	100
Strukton WorkSphere België B.V.B.A., Tongeren (België)	100	100
Strukton Integrale Projecten B.V., Maarssen	100	100
Strukton Finance ESCo's Holding B.V., Utrecht	100	100

	Kapitaalbelang (%)	
	2012	2011
RGG cluster zwembaden ESCo Invest B.V., Utrecht	100	100
Strukton Finance Holding België N.V., Merelbeke (België)	100	100
Strukton Assets B.V., Utrecht	100	100
Strukton Management B.V., Utrecht	100	100
Strukton Vastgoedbeheer en Facility Management B.V., Utrecht	100	100
Servica B.V., Utrecht	100	100
Servica Advies B.V., De Meern	100	100
Strukton Vuka B.V., Maarssen	100	100
Strukton Elschot B.V., Maarssen	100	100
Parc Invest N.V., Gent (België)	-	100
SIL N.V., Gent (België)	-	100
Proportioneel zijn in de consolidatie de volgende maatschappijen begrepen:		
Edel Grass B.V., Genemuiden	50	50
HMVTRS B.V., Ede	50	-
Profin B.V.B.A., Gent (België)	50	50
Strukton Finance B.V., Maarssen	20	20
Strukton Finance Holding B.V., Maarssen	20	20
TalentGroep Montaigne B.V., Rotterdam	9	9
TalentGroep Montaigne Holding B.V., Rotterdam	9	9
Duo ² B.V., Utrecht	6	6
Duo ² Holding B.V., Utrecht	6	6
Komfort B.V., Nieuwegein	6	6
Komfort Holding B.V., Nieuwegein	6	6
A-Lanes A15 B.V., Nieuwegein	4,8	4,8
A-Lanes A15 Holding B.V., Nieuwegein	4,8	4,8
Europool B.V., Maarssen	50	50
Eurailscout Inspection & Analysis B.V., Utrecht	50	50
A1 Electronics Netherlands B.V., Almelo	50	100
Centric Automotive B.V., Gouda	63 2/3	-
MGW Gleis- und WeichenbauGesellschaft mbH & Co. KG, Berlijn (Duitsland)	14,29	14,29
Microtunneling Equipment Exploitatie B.V., Maarssen	50	50
MT Piling B.V., Harmelen	50	50
DMI Nederland B.V., Weert	50	50
DMI Injektionstechnik GmbH, Berlijn (Duitsland)	50	50
DBS Spezialsanierungen GmbH, Berlijn (Duitsland)	50	50
ACH Beheer B.V., Hengelo	33 1/3	33 1/3
ACH Exploitatie B.V., Hengelo	33 1/3	33 1/3
Noordelijke Asfaltproductie (NOAP) B.V., Heerenveen	50	50
Nederlands Wegen Markeerbedrijf B.V., Oosterwolde	25	25
Nebeco B.V., Ede	50	50
Van Rens B.V., Horst	50	50
Aduco Holding B.V., Haarlem	33 1/3	-
Lareco Nederland B.V., Arnhem	33 1/3	-
Aduco Nederland B.V., Ede	33 1/3	-
Lareco Bornem N.V., Antwerpen (België)	33 1/3	-
Lareco GmbH, Wesel (Duitsland)	33 1/3	-
Asfalt Productie Amsterdam (APA) B.V., Amsterdam	33 1/3	-
Asfalt Productie Rotterdam Rijnmond, (APRR) B.V., Rotterdam	25	-
BituNed B.V., Reeuwijk	50	-
Palletteer B.V., Wervershoof	50	-
La Linea Leiden Beheer B.V., Rotterdam	50	50
La Linea Leiden C.V., Rotterdam	50	50
Grondontwikkeling Beilen B.V., Amsterdam	50	50
ISE Exploitatie B.V., Eindhoven	34	19,3
SPC Management Services B.V., Utrecht	33 1/3	33 1/3

Kapitaalbelang (%)
2012 **2011**

DC 16 B.V., Nieuwegein	-	50
DC 16 Holding B.V., Nieuwegein	-	50
A-Lanes Management Services B.V., Nieuwegein	25	25
Exploitatiemaatschappij DC 16 B.V., Nieuwegein	50	50

Aduco Holding B.V. en Unihorn India Pvt. Ltd. zijn juridisch eigendom van Oranjewoud. Het economisch eigendom en de zeggenschap berusten bij Ooms Avenhorn Groep. De vermelde vennootschappen zijn niet in de jaarrekening opgenomen.

DC 16 B.V. en DC 16 Holding B.V. zijn op 5 december 2012 verkocht aan BNC DC 16 Holding B.V. Genoemde vennootschappen zijn derhalve economisch gezien gedeconsolideerd. De juridische overdracht heeft plaatsgevonden op 7 februari 2013.

Een lijst van deelnemingen als bedoeld in artikel 379 en 414 van boek 2 Burgerlijk Wetboek is gedeponereerd bij het handelsregister te Rotterdam.

Adres

Oranjewoud N.V.
Antwerpseweg 8
Postbus 338
2800 AH GOUDA
Nederland
Telefoon +31 182 64 80 00
Fax +31 182 64 80 01

Oranjewoud N.V.

Antwerpseweg 8

Postbus 338

2800 AH GOUDA

Telefoon (0182) 64 80 00

Telefax (0182) 64 80 01

info@oranjewoud.nl

www.oranjewoud.nl